

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelček: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti: Ljubljana št. 11842. Praha čisto
78180. Wien št. 105241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din.

za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Kje so pravi falzifikatorji?

Kdo stoji za Paveličevimi zločinskimi družbo — Ali bodo so-
sedne države storile svojo mednarodno dolžnost?

Beograd, 29. oktobra. r. Pred par dnevi smo poročali o najnovejših zločinskih nakanah Paveličevih družbe, kateri se ni bilo dovolj nedolžnih žrtv in krvi, marveč se je v zadnjem času vrgla tudi na ponarejanje našega denarja, da bi na ta način škodovala državi in narodu ter izpodkopal kredit dinarja v inozemstvu. Razkritja Petra Gruberja, ki se je iz bojazni pred nasiljem svojih bivših prijateljev in sodelavcev »umaknila« ter pribežal v Jugoslavijo in tu podrobno opisal početje Paveličevih družbe, so naravno izzvala v teh krogih silno vznemirjenje, ker se zavedajo, da so razgaljeni do kosti. Ni samo slučaj, da so baš isti trenutki kakor po naročilu, gotovi listi, ki so že vedno podpirali akcijo Paveličevih družbe, objavili obsejna poročila o »atentatu« na Paveliča. »Giornale d'Italia«, »La Stampa«, »Il Lavoro Fascista«, »Il Tevere« in v njihovi družbi seveda tudi dunajska »Reichspost« so objavili vsi iz enega vira in skopo dobesedno veliko fantastično senzacijo, ki je podobna slabopisanemu kriminalnemu feljtonu in se ne razlikuje mnogo od najnižje kriminalne literature, ki se prodaja v zvezkih po 1 Din komad. V teh poročilih se opisujejo neki misteriozni ljudje, ki se nenadoma pojavijo iz zavese hotelskih vrat. Sledi »herojska« gesta Antona Paveliča, ki se ne ustraši starih napadalcev oboroženih z revolverji, marveč mirno potegne svoj revolver ter jih požene v beg. Peter Gruber se onesvesti in Ante Pavelič mu velikodušno pokloni svoj revolver, da bi se uhl. Tu je to fantastične neumnosti, kakršne smo videli le še pred vojno in slabih detektivskih filmih Sigomarevega žanra.

O tem napadu do zob oboroženih ljudi ni nihče nič videl ne slišal po vsem Monakovem in celo niti sami Paveličevi strazari, niti hotelski slugi niso ničesar opazili, dasiravno je bil Pavelič v smrtni nevarnosti. Le dopisniki teh listov so, tako vsaj izgleda, s papirjem in črnilom v roki čakali, da ti misteriozni napadalci izginijo iz sope, da takoj nato intervjujajo gospoda Paveliča.

Tudi če bi ne bilo te šaljive senzacije v teh listih, bi kljub temu ne bilo treba dolgo iskati, kdo stoji za Ante Paveličem in ostalimi izdajalci ter plačanci, ki rovarijo proti naši državi. Za vsako zločinsko akcijo, s katero so hoteli škodovati naši državi ali vsaj izzivati nered in nemire, za vsakim banditom, ki so ga poslali

k nam s peklenjskimi stroji in bombami, da so ubijali nedolžne žene in otroke, se pojavlja sled, ki jasno vodi tja, od koder so bili ti zločinci poslani, kjer so dobili denar, orožje, eksplozive in ponarejene dokumente, da se morejo brezskrbno gibati v inozemstvu.

Sedaj so se lotili novega načina borbe proti naši državi. Ko jim niso pomagale strojne puške, ki so jih nosili bolgarski komitaji, ko bombe in peklenjski stroji niso nič zalegli in ko je ostala klevetniška kampanja gotovega inozemskega tiska, ki je popolnoma v rokah vlade dotične sosedne države, ki vodi proti naši državi renegatsko podzemeljsko sramotno borbo, ko vse to ni rodilo zaželenih uspehov, so se vrgli na ponarejanje našega denarja. To najpogostejše in najnižje kriminalno sredstvo v rokah izdajalca naj bi izpodkopalo vrednost našega denarja, naj bi povzročilo nove finančne težkoče naši državi ter vzbudilo nezaupanje v naš dinar doma in v inozemstvu.

Falzifikati tisočdinarskih bankovcev, ki jih ima Ante Pavelič, so bili izdelani neke v inozemstvu. Svoječastno se je govorilo, da izdajajo sovjeti falzificirane dolarje in funte. Če samo ta vest, ne da bi se pojavili kje falzificirani bankovci, je izzvala silno razburjenje po vsem svetu in ogorčenje proti vladi, ki so jo nazivali vlado zločincev. V primeri s tem je tudi falzifikatorska afera kneza Windischgratza naravnost naivna in nedolžna.

Dne 20. aprila 1929 je bila sklenjena in podpisana v Zenevi od predstavnikov 21 držav mednarodna konvencija o pobijanju ponarejanja denarja. Med podpisniki te konvencije so tudi vse naše sosedne države. Za čigar račun je Ante Pavelič, ki je prišel v Monakovo iz Italije pod napačnim imenom in s italijanskim potnim listom, s kopico falzificiranih tisočdinarskih bankovcev zašel v ta nov zločin najnižje vrste? Kje so bili ti ponarejeni bankovci izdelani in tiskani? Kje je ta država, ki je podpisala ženevsko konvencijo? Dolžnost vsake izmed držav, ki so podpisale to konvencijo je, da pobija zločine te vrste in zato upamo, da se bodo vse te države pobrigale, da najdejo zločince, ki biva na njihovem ozemlju. Ta dolžnost je tem večja in nujnejša, ker je dandanes mednarodni denarni trg mnogo občutljivejši, kakor kdaj poprej in ker zahteva to naravnost kategorično finančno solidarnost vse Evrope.

Mušanov o odnošajih Bolgarske z Jugoslavijo

Otvoritvena seja bolgarskega sobranja — Izključitev komunistov od treh sej zbornice

Sofija, 29. oktobra. AA. Na včerajšnji seji sobranja je predsednik vlade Mušanov prečital ukaz o otvoritvi novega rednega parlamentarnega zasedanja. Ker so komunisti ob tej priliki povzročili številne incidente, jih je parlament izključil za tri seje.

Mušanov je izjavil, da je zadovoljen z resnimi razpravami ob priliki zadnjega parlamentarnega zasedanja ter je naglašal željo, da bi vladne skupine, ki so pri poslednjih volitvah dobile večino, delale v parlamentu še nadalje s isto resnostjo in tako dokazale sposobnost parlamenta ter hvaležnost bolgarskemu narodu. Nato je Mušanov obširno poročal o ukrepih vlade proti gospodarski krizi, ki jo je sedanja vlada podelovala od prejšnje. Poudarjal je, da je tečaj bolgarskega leva zelo čvrst ter mnogo boljše od tečajev mnogih drugih valut. V zunanji politiki je Mušanov naglašal, da želi bolgarska vlada voditi miroljubno politiko ter politiko sporazuma z vsemi državami. O odnošajih Bolgarije z Jugoslavijo je izjavil: »Dokazujemo in bomo dokazali, da želimo živeti z Jugoslavijo v miru in da živimo v dobrem sosedstvu s to bratsko državo. Nočemo nobenega rovarjenja na jugoslovenskem ozemlju ter smo tudi v tem pogledu dokazali našo dobro voljo. Naša politika je politika miru in gre za to, da se mirno rešijo razni spori.«

Rekordna zmaga konzervativne stranke je tem pomembnejša, ker stranka ni izgubila nobenega volilnega okrožja, s čimer se ne more dotedaj ponasati nobena stranka. V novem parlamentu bodo poslanci opozicije zasedali samo dve klopi in bo moral velik del vladnih poslancev zasedati celo mesta v klopih, ki so določene za opozicijo. Število poslancev delavske stranke je celo nižje kot je bilo število liberalnih poslancev v starem parlamentu. Volilna udeležba je bila nenavadno velika. Vsi člani vsenacionalne vlade so bili izvoljeni. Londonsko prebivalstvo je prirejalo Macdonaldu včeraj in danes burne ovacije. Njegov šofer je moral ustaviti motor v avtomobilu, nakar je navdušena množica vlekla Macdonaldov avtomobil po cestah.

MACDONALD OSTANE NA ČELU VLADE

Macdonald uživa zaupanje vsega naroda — Novoizvoljeni parlament se sestane v torek — Pred izpremembami v vladi — Finančni minister Snowden podal ostavko

London, 29. oktobra. AA. Danes opoldne je bilo znanih 608 izidov od 615, kolikor znaša število vseh poslancev v novem angleškem parlamentu. Dosedaj imajo:

Konzervativna stranka 471 poslancev,
nacionalna-liberalna stranka 63 poslancev,
nacionalna delavska stranka 14 poslancev,
neodvisna nacionalna stranka 3 poslancev.

Nacionalni blok vlade šteje 551 poslancev. Opozicija ima 57 poslancev in sicer:

48 delavskih poslancev,
7 liberalnih in
2 neodvisna poslanka.

Konzervativna stranka je pridobila 207 mandatov, delavska stranka je izgubila 232. Za nacionalni blok je glasovalo 14 milijonov volilcev, za opozicijo pa 7 milijonov. Volilni izid na londonski univerzi bo objavljen šele v soboto.

London, 29. oktobra. n. Po izvolitvi dveh irskih nezavisnežev je dobila vlada vsega skupaj 555. opozicija pa 55 poslanskih mandatov. Računi vlade in opozicije se za enkrat ne skladajo posebno zaradi zadnjih dveh poslancev. Opozicija pravi, da sta oba nova irska poslanka proti vladi. Potemtakem bi imela vlada »samo« 553. opozicija pa 57 poslancev. Konzervativci so gotovi, da bodo imeli v spodnji zbornici tudi 471 poslancev. Liberalci Simonove in Herbert Samuelove skupine 63, Macdonaldovi laburisti 14, Hendersonovi laburisti 48, ostali liberalci pa 5.

Prva seja vlade po volitvah

London, 29. oktobra. g. Vlada se je danes opoldne pod predsedstvom Macdonalda sestala na prvo sejo po volitvah. Zakladni minister Snowden, ki ni kandidiral, je pri tej priliki podal ostavko ter napovedal, da se namerava umakniti iz političnega življenja. Splošno se pričakuje, da bo imenovan za visocista in najbrže tudi za člana lordske zbornice.

Jasno je, da se bodo v sedanjem kabinetu nacionalne vlade izvršile znatne spremembe. Jutri bo Macdonald v Chequeru sestavil program nove vlade. Sprememba kabineta je v vsakem slučaju potrebna že zaradi demisijske dosedanjega finančnega ministra Snowdena, ki ga bo bržkone nadomestil Neville Chamberlain. Pravijo, da bosta podala ostavko tudi lord Charkey in državni tožilec sir Jowitt. Druge kombinacije še niso znane. Vlada se je bavila s položajem, ki je nastal po volitvah. Kakor se zatrjuje, bo štela nova vlada 20 članov. Macdonald je baje odločen, da bo gledal na to, da bodo v vladi zastopani po svojem pomenu vsi narodni interesi, vključno delavskih. Voda konzervativcev Stanley Baldwin je izdal angleškemu narodu poslanico, v kateri ga poziva, naj tudi v bodoče podpira ministrskega predsednika Macdonalda.

Po seji vlade je bil Macdonald sprejet od kralja v avdienci, ki je trajala skoro eno uro. Po avdijenci je bil zelo dobro razpoložen in je novinarjem izjavil, da se razvija vse tako, kakor je treba.

Situacija v novem parlamentu

Rekordna zmaga konzervativne stranke je tem pomembnejša, ker stranka ni izgubila nobenega volilnega okrožja, s čimer se ne more dotedaj ponasati nobena stranka. V novem parlamentu bodo poslanci opozicije zasedali samo dve klopi in bo moral velik del vladnih poslancev zasedati celo mesta v klopih, ki so določene za opozicijo. Število poslancev delavske stranke je celo nižje kot je bilo število liberalnih poslancev v starem parlamentu. Volilna udeležba je bila nenavadno velika. Vsi člani vsenacionalne vlade so bili izvoljeni. Londonsko prebivalstvo je prirejalo Macdonaldu včeraj in danes burne ovacije. Njegov šofer je moral ustaviti motor v avtomobilu, nakar je navdušena množica vlekla Macdonaldov avtomobil po cestah.

Otvoritev parlamenta

London, 29. oktobra. s. Parlament se bo sestel v torek. Po verifikaciji mandatov bo svečana otvoritev parlamenta dne 10. novembra. Dan prej bo imel Macdonald na banketu londonskega lord-majorja pomemben političen govor, ki ga vsa javnost pričakuje z velikim zanimanjem.

Navdušenje v Londonu

London, 29. oktobra. n. Javnost je s pričjo nepričakovanih volilnih rezultatov navdušena in prireja vsakemu članu vlade, čim se prikaže na ulici, velike ovacije. Ko sta snoč kralj in kraljica posetila predstavno v gledališču Lane, ju je publika sprejela s frenetičnim vzklikanjem, ki mu ni bilo ne konca ne kraja.

Kako presojajo položaj v delavski stranki

London, 29. oktobra. d. V krogih delavske stranke prisluškujejo krivdo za veliki poraz pri volitvah Macdonaldu in Snowdenu, ker sta povzročila razkol v stranki. Pri tem napovedujejo, da bodo konservativci po svoji zmagi Macdonalda in Snowdena zopet

izrinili iz vlade, nakar bosta oba bržkone imenovana za para ter dobila izven vlade visoki upravni mesti. V splošnem poudarjajo listi delavske stranke, da razmerje glasov, oddanih pri volitvah, samo po sebi za delavsko stranko ni preveč tragično. V primeru s prejšnjimi številkami je delavska stranka izgubila približno le petino volilcev. Ogromen uspeh konservativcev je bil v glavnem mogoč le zaradi njihovega skupnega zastopa z liberalci, s čimer so bile onemogočene trojne kandidature v posameznih volilnih okrajih.

Popolnoma so odpovedali komunisti, ki so dobili smešno majhno število glasov, kar se tolmači kot nov dokaz, da so se angleški volilci odločili proti radikalnim geslom. Tudi nova Mosleyeva stranka je ostala brez znatnega uspeha in je njen voditelj Oswald Mosley sam propadel, poražen od konservativne kandidatke Coppelandove. Hendersonovi prijatelji menijo, da se bo Henderson začasno zadovoljil s tem, da bo sprejel odločitev splošnih volitev, vendar pa se bo brez dvoma dal pri prvi priliki, ki se mu bo ponudila, postaviti za kandidata delavske stranke.

Komentarji angleškega tiska

London, 29. oktobra. AA. »Times« pravi, da je angleški narod pri teh volitvah pravilno ocenil gospodarski in politični položaj. Zato je glasoval narodna in strankarska. Dalje čestitajo vladi, da ni bila vezana po nemogočih obljubah.

Glasilo delavske stranke »Daily Herald« pravi, da je prestalo delavstvo hudo izkušnjo. Če bo hotelo spremembi sedanji poraz v bodočo zmago, bo moralo takoj na delo. Pri prihodnji priliki bo delavstvo moralo biti pripravljeno ne samo, da zmaga, temveč da tudi izvrši svojo nalogo. List dalje poudarja, da je delavska stranka kljub 60 mandatom dobila nad 6 milijonov glasov. Zaključuje, da ni dobro, da ima toliko volilcev v spodnji zbornici tako malo zastopnikov.

List »Daily Chronicle« pravi, da ljudstvo ni hotelo diktature sveta delavskih

Nove olajšave za vinogradnike

Oprostitev od banovinske trošarine za vino, ki je vinogradniki zamenjajo za poljske pridelke

Ljubljana, 29. oktobra. AA. Kr. banska uprava dravske banovine razglasa:

Da se v sedanji težki gospodarski krizi olajša revnejšim vinogradnikom prodaja vina in si morejo lažje nabaviti najnujnejše življenjske potrebščine, odločam, da se veljavnost drugega odstavka paragrafa 32 pravilnika o banovinskih davčninah za proračunsko leto 1931-32 razširi na vse sreze dravske banovine. V bodoče bo kr. banska uprava oproščala banovinske trošarine ono vino, ki ga dajejo vinogradniki - producenti iz kateregakoli sreza v dravski banovini v zameno za poljske pridelke in izključno za domačo uporabo kmetovalcem v dravski banovini.

Ta ugodnost velja le za revnejše vinogradnike, ne pa za imovitejše posestnike vinogradov ali vinske trgovce. Prav tako se ne more dovoliti, da bi se dajalo vino pro-

sto banovinske trošarine v zameno trgovcem, obrnikom in raznim prekupčevalcem. Vinogradniki, ki se hočejo poslužiti ugodnosti trošarine proste zamene vina, morajo to prijaviti pristojnemu oddelku finančne kontrole. V prijavi je točno navesti ime, količino in bivališče prodajalca in kupca, množico vina ter množico in vrsto v zameno vzetih življenjskih potrebščin.

Oddelki predlagajo te prijave v rešitev kraljevske banke upravi s svojim poročilom, v katerem je treba vedno označiti, ali so prosilci vinogradniki - producenti in da so oprostitve tudi potrebni.

Nadalje se oprošča na posebno prošnjo tudi vino, ki ga morajo dajati vinogradniki - producenti previzitarjem.

S tem se ne menja dolžnost plačevanja državne trošarine po zakonu o državnih trošarinah. Ban: dr. Marušič, l. r.

Reforma pokojninskega zavarovanja

Deputacija strokovnih organizacij in socialnih ustanov pri ministru za socialno politiko

Beograd, 29. oktobra. AA. Minister za socialno politiko in narodno zdravje dr. Kostrenčić je sprejel deputacijo Zveze bančnih, zavarovalnih, trgovskih in industrijskih uradnikov Jugoslavije ter predstavnikov privatnih nameštencev društva »Merkur« ter ljubljanskega »Pokojninskega zavarovalnega društva«. Minister je pozdravil v imenu deputacije predstavnikov beograjskega podružnice Zveze bančnih, zavarovalnih, trgovskih in industrijskih uradnikov Jovo Novakovića ter mu razložil težke razmere, v katerih se nahajajo privatni uradniki predvsem zaradi neurejenega stanja njihovih pokojnin. V zvezi s prejšnjimi predstavkami je zaprosil ministra, da kot resorni minister dela za rešitev tega važnega socialnega vprašanja na ta način, da se pokojninski zakon, ki

velja v Sloveniji in Dalmaciji, razširi na vso Jugoslavijo ter s tem izvede izenačenje vseh privatnih uradnikov glede omenjenega važnega življenjskega vprašanja.

Minister je deputacijo izjavil, da uvideva potrebo rešitve tega vprašanja in da je njegova želja, da se reši čimprej, pri čemer je treba gledati na socialno zavarovanje sploh. V zvezi s tem je minister deputaciji naglasil, da bo to socialno vprašanje zaradi svoje važnosti in nujnosti prišlo pred Narodno skupščino, ki se kmalu sestane.

Glavni tajnik Zveze bančnih, zavarovalnih, trgovskih in industrijskih uradnikov je izkoristil priložnost, da je naglasil tudi važnost sprejetja obrtnega zakona, pri čemer je treba čuvati klavzule zakonskega načrta, ki urejajo službene odnose pri privatnih uradnikih.

Sprememba na našem poslaništvu v Budimpešti

Beograd, 29. oktobra. M. Dosedanji jugoslovanski poslanik v Budimpešti g. Radomir Luković je bil zaradi bolezni stavljen na razpoloževje. Včeraj popoldne je bil sprejet v poslovilni avdijenci pri državnem upravitelju Horthyju, nato pa je posetil tudi ministrskega predsednika grofa Karolyija in zunanega ministra Valka. Snoči je s brzovlakom odpotoval v Beograd. Na kolodvoru so se poslovili od njega poleg osebja jugoslovanskega poslaništva tudi predstavniki diplomatskega zbora.

Smrt uglednega beograjskega novinarja

Beograd, 29. oktobra p. Davi je preminil po kratkem bolehanju ugledni beograjski novinar in književnik Žiljovin Karadžić, po-

tomec znanega srbskega književnika Vuka Karadžića. Po Južni Srbiji je zbiral gradivo za večje delo o Južni Srbiji, pa se je pri tem prehladil in sedaj na posledicah umrl. Pogreb se bo vršil jutri.

Flektifikacija savske banovine

Zagreb, 29. okt. n. Zupan Skrlj, trije mestni svetovalci in ravnatelj mestne električne centrale so odpotovali v Beograd. Udeležili se bodo ankete pod vodstvom trgovskega ministra Kumanudija o vlogi udruženja rudnikov in topilnic, ki se je ponudilo, da prevzame monopolno koncesijo za elektrifikacijo savske banovine.

Zasedanje dunavskega

banovinskega sveta
Beograd, 29. oktobra p. Ban dunavske banovine g. Milan Nikolić je sklical zasedanje banovinskega sveta za 3. november. Na dnevnem redu je razprava o banovinskem proračunu.

Posredovanje Turčije med Rumunijo in Rusijo

Odmev Litvinovega poseta v Angori — Turčija smatra, da je sedaj ugoden čas za pomirjenje med Rusijo in Rumunijo

Angora, 29. okt. Turški zunanji minister Tevfik Ruždi bej se je sestel s sovjetskimi komisarijem za zunanje zadeve Litvinovom in je po sestanku novinarjem izjavil, da morajo biti Turki v prvi vrsti zadovoljni, ker so povsem prenehali obmejni incidenti, ki so se dogajali na rusko-turški meji in ki so zbužali med javnostjo toliko razburjenja. Z Litvinovom je govoril tudi o bodočih odnošajih med obema prijateljskima državama in o razmerju med Rumunijo in Rusijo.

Angora, 29. okt. Zdi se, da bo poset ruskega ljudskega komisarja za zunanje zadeve Litvinova v Angori prinesel tudi zblizanje med Rumunijo in Rusijo. Turški zunanji minister Tevfik Ruždi bej je pozval

Litvinova, naj poblasti Turčijo, da posreduje med Rusijo in Rumunijo. Turški zunanji minister je opozoril na to, da so nasprotstva med obema državama sedaj manjša in da so tudi prejšnji obmejni incidenti skoraj prenehali. Po mnenju turške vlade se mora sedanji trenutek izrabiti za zblizanje med obema državama. Odgovor ruskega ljudskega komisarja doslej še ni znan.

Razlasitvev španskih kronskih posestev

Madrid, 29. oktobra AA. Ministrski svet je sklenil podariti sevski občini posestvo Alkazar in vse tamokšnje parkje. Posestvo in parki so bili last bivše španske kraljeve.

Anglija nas uči

Zgodovina, učiteljica narodov, nam ve povedati o dveh, stoletja trajajočih svetovnih imperijih: staroveškem Rimu in moderni Angliji; obenem pa nas tudi uči, v čem je skrivnost velikega uspeha, kakršnega lahko dosežejo le redki narodi. Lastnost velikih državotvornih narodov namreč je, da v nevarnosti opuste vse notranje spore in razprtije ter postavijo svojo silo složno v službo splošnosti.

Sodobniki in priče sedanjega pomembnega dogodka na Angleškem smo v tako ugodnem položaju, da nam po vzgledu, kako naj skrbimo za svojo državo in narodno skupnost, ni treba segati v sivo davnino, marveč se lahko učimo na primeru, ki se je ravnokar odigral pred našimi očmi. Primer je toliko učinkovit, ker nam kaže pot k ozdravljenju in izhod iz težkega položaja, ki je skoro do najmanjših podrobnosti sličen našim prilikam. V pichli šestih mesecih se je razvil na Angleškem proces, ki je privedel angleški narod iz neposredno pretečnega družabnega razkroja k popolni narodni slogi.

Ko so se začetkom letošnjega leta v Angliji pokazali nevarni znaki neugodnega gospodarskega stanja v obliki velikanskih primanjkljajev v državnem proračunu, je vlada takoj sestavila odbor, znan pod imenom majske komisije, ter mu naročila, da nepristransko prouči in najde vzroke silnega deficita. Ta »May Commission« je izdelala svoje poročilo ter ga predložila vladi že naslednji mesec. Macdonald se je po temeljiti presoji poročila sam uveril, da so vzrok proračunske neuravnoteženosti med drugimi tudi velike socialne davjate, ki so bile določene v času viška konjunktura, ki pa v novih prilikah niso več v soglasju s finančnim stanjem državne blaginje. Na temelju te ugotovitve je bil možen samo en logičen zaključek: Potrebna je največja štednja vseh ljudskih slojev.

Angleški premier, načelnik delavske vlade, je imel tudi dovolj hrabrosti in dalekovidnosti, da je sklep nemudoma predložil najširšemu forumu svoje stranke, zahtevajoč primerne ukrepe v tem pogledu. Veliki politični vodja pa v lastnem taboru ni našel ljudi, ki bi razumeli in do zadnje konsekvence ocenili vso težo nastalega položaja. Zbali so se za interese stranke in kratkovidno odklonili zahtevo, naj tudi delovno ljudstvo doprinese žrtve skupnemu narodnemu interesu. Skoro sam samcat je stal Macdonald nasproti strnjeni delavski stranki in nasproti mogočnim strokovnim zvezam. V tej osamelosti pa je tudi dobil priliko, da je z mogočnim razmahom pokazal svojo veličino. Ni se ustrašil razkora položaja in je med viharjem večine svojih poslanskih tova-

rišev proglasil načelo: Država je prva in interesi stranke so v vseh ozihih podrejeni državnim interesom. Dal je na kocko svojo preteklost, tvegajl je plod svojih dolgoletnih naporov pri organizaciji delavske stranke, vedoč, da njegova žrtev na korist domovini. V volilnem boju je vedno iznova poudarjal: Prvo je država, prvo je naš dom, notranja ureditev po tem ali onem načelu je zelo podrejenega pomena. Njegovi kratkovidni tovaršiji danes po grozovitem volilnem porazu gotovo že uvidevajo svojo tragično zmo: z bali so se za bežne interese svoje stranke in zato postavili v nevarnost celoto, ki edina lahko jamči obstoj ne samo delavskemu razredu, ne samo laburistični stranki, marveč vsemu narodu in vsem strankam, v katerih okviru se udeležujejo ljudstvo. V globokem nepoznavanju ljudske duše, ki je bila pripravljena nositi težke žrtve v korist države, so krenili v boj z malenkostnimi gesli. Narod pa je poučil svoje voditelje: Država je prvo, ne stranka!

Mali človek je s svojim zdravim, od strankarstva nepokvarjenim državnim smislom spoznal, da gre borba za kaj večjega in ne samo za zmanjšanje premikov delavskega razreda. O tej zrelosti angleškega ljudstva razločno govore volilne številke prošlega torka. Vsakomur je nedvomno jasno, da bi konzervativci ne bili dosegli tako impozantne večine, kakor je niso še nikoli, ako bi ne bili šli v boj z geslom narodne sloge, z geslom prvenstva državnega interesa nad strankarskimi in narodnimi interesi. Število za Macdonalda oddanih glasov v premoškopnem okrožju Seahamu, gnezdno radikalnega socializma in komunizma, pa še posebej priča o državotvornosti angleškega delavca. Macdonald je dobil 30.000 glasov večine in ta velika številka pričja, da je angleški mali človek z navdušenjem oddal svoj glas možu, ki je proglasil narodno slogo za edini spasonosni lek in državno korist za najvišji zakon.

Naš narod nima visokoletečih svetovno političnih ambicij, gotovo pa ima zdrav smisel za samoohrano, čemur je dokaz njegov žilavi stoletni odpor proti tujim napadalcem. Ali naj po komaj dosegjeni svobodi zavre plodove vztrajnega dela pokolenj in se ne razumevajoč položaj zopet vrže v naročje strankarjem, demagogom in šarlatanom?

Angleški vzgled naj lebdí pred očmi našemu ljudstvu, da bo 8. novembra z odločnostjo izpovedalo svojo ljubezen do države in kralja. Vse svet je zavzel nad veličino angleškega domoljubja, ne dajmo, da gre ta veliki svetovni dogodek mimo nas in mimo našega naroda brez koristnega nauka, ki ga lahko črpamo iz odločitve angleškega delovnega ljudstva.

Velik volilni shod v Beogradu

Beograd, 29. oktobra. P. Za nedeljo ob 10. dopoldne je sklican v Beogradu velik volilni shod za vse mesto. Na shodu bodo govorili vsi trije beograjski kandidati. In sicer ministar trgovine dr. Kosta Kumanudi, prosvetni minister Boža Maksimović in predsednik Obrtne zbornice Milutin Stanojević. Sedaj se vrše po vsem mestu okrajne konference, ki so veselo dobro obiskane in dokazujejo, da vlada, tudi v prestolnici za volilne velike zanimanje.

Minister Pucelj med Kočevarji

V ponedeljek in sredo je g. minister Pucelj v kočevskem delu svojega volilnega okraja priredil nad 20 izvrstno uspešnih shodov in s tem dosegel gotovo rekord. Pravi rekord med volilci v naši banovini je pa z udeležbo na vseh teh shodih dosegla tudi nemška narodna manjšina, ki se je z vzletno solidarnostjo povsod izjavila soglasno za državno listo. Lahko rečemo, da je mala kočevska deželica najstajnejši vzdele državne zavednosti, ki lahko izpodbuja tudi volilce južnoslovenske narodnosti, kako je treba poimeti velikanski pomen teh zgodovinskih volitev.

Domachi govorniki in volilci so povsod soglasno izjavljali, da smatrajo za največjo čast, ko jim je dana pri volitvah prilika obhajati pri najvažnejših državnih vprašanjih. Povsod so pa izjavljali tudi najzelojšanost državi in kralju ter z največjo odločnostjo sklenili priki vsi brez izjeme na volišče.

V torek že ob 8. zjutraj je govoril minister Pucelj v Cvišljah, ob 9. v Oneku, a posebno mnogo volilcev je bilo zbranih na shodu v Koprivniku, kjer je navduševal volilce za državno idejo tudi tamkajšnji župnik. Ob 12. je imel minister Pucelj, ki ga je spremljal namestnik g. dr. Arko, odlično obiskan shod v Nemški Loki, nato v Spodnjem logu in Knežji Lopi ter v Raindolju, a v Mozlu mu je bil prirejen veličasten sprejem z občinskimi odborom, županom, župnikom in kolskim vodstvom na čelu. Ko se je g. minister pripeljal v vas, je godba igrala državno himno. Iz Mozla je odšel v Črni Potok, nato v Livold in v Dolgo vas, kjer so ga na shodih povsod burno pozdravljali. Tako v ponedeljek zvečer v Stari cerkvi, kakor tudi v sredo zjutraj v Mali gori je razen kandidata navdušeno govoril tudi duhovni svetnik župnik Josip Eppich, bivši poslanec občne skupščine, in v imenu župljanov zagotovil, da se vsi udeležijo volitev. Na poti iz Stare cerkve so ministra ustavili v šafki vasi in se pozno zvečer v mestu Kočevju, kjer je imel v naglici improvizirana shoda.

Tudi v sredo so v Polomu, Starem logu, Golenču in Borovcu poleg županov govorili tudi župniki o potrebi močnega nastopa pri volitvah s strani narodne manjšine na Kočevskem. Po shodu v Klečah je bil posebno ganljiv sprejem v Starem logu, kjer je minister Pucelj obiskoval kot 10 letni deček eno leto tamkajšnje osnovno šolo, zato tudi izvrstno govori starodavni kočevski dialekt. Ob sprejemu v Starem logu so pokali toplice, igrala je godba in pred zbrano kolsko mladino je ministar Pucelj pozdravil tamkajšnji nadučitelj.

Največje navdušenje in harmonija za veliko idejo sta vladali tudi na izvrstno uspešnih shodih v Grčaricah, Kočevski Reki, Novih Lazih, v Moravi in Stalcerju. Poleg ministra Pucelja so povsod pojasnjevali pogo-

žaj, važnost volitev in potrebo velike udeležbe tudi namestnik kandidata dr. H. Arko in g. Gustav Verderber in trgovec Kresse iz Kočevja. Vsi imenovani gospodje so bili za svoja patrijotična izvajanja deležni burnega aplavza in ljudstvo je tudi v spodnjem delu sreza Kočevje glasno izjavljalo, da hoče 8. novembra polnoštevilno in z največjo verno izvršiti častno dolžnost vsakega dobrega državljanja s tem, da se brez izjeme vsi volilci udeležijo volitev. Na vseh shodih je mala kočevska deželica enodušno in odločno pokazala, da hoče biti na dan volitev vter ostalim delom dravske banovine, da tako pokaže, kako je treba dajati državi, kar je državnega, in kralju, kar je kraljevega.

Poziv hišnim posestnikom

Ljubljana, 29. oktobra. AA. Banska uprava dravske banovine v Ljubljani apelira na uvidenost hišnih posestnikov, da glede na vladajočo gospodarsko krizo ter pomankanje likvidnih denarnih sredstev ne zahtevajo od denarno šibkih najemnikov stanovanj in lokalov za tekoči novembrski termin celotnega plačila tromesečne najemnine v naprej ter dovolijo najemnikom plačevanje najemnine v mesečnih obrokih kakor to velja za podeželske kraje.

Velike poplave v Bosni

Sarajevo, 29. oktobra. V okolici Visokega je reka Bosna preplavila pokrajino. Poplava sega do periferije mesta. Uničenih je več hiš. Voda še vedno narašča. Na progi Sarajevo-Visegrad je pokvarila progo, a je bil promet danes popolnoma vzpostavljen. Na progi Karanovac-Gracanića so poplave promet docela zaustavile. Reka Prača je poplavlja velik kompleks zemlje. Ljudje že 20 let ne poznajo takšne poplave. Voda je preplavila tudi večji del vasi Rogatice, ki so jo morali ljudje docela izprazniti. Pri Jaklanici je Neretra odnesla več železniških mostov. Vode valijo seboj velike količine lesa. Na obrežje je naplavila tudi truplo neznanega otroka. Pri Konjicu je voda razdirila 60 m dolgo cestno progo.

Žalostna usoda pastorka

Žožega, 29. okt. n. Pred tukajšnjim sodiščem se je danes vršil proces proti Milku in Milici Lovinčič ter njunemu sinu Franju iz Slatinikov. Za Veliko noč so obtoženci povezali z vrvmi pastorko Mando in jo zaprli v klet. Šele po treh dneh jo je rešil vaški župan. Mando so hoteli tako kaznovati, ker ni hotela vzeti za moža nekoga bogatega sosedu, ki ga ni ljubila. Lovinčiči so bili obsojeni vsak na tri mesece strogega zapora.

Krvav zločin gvatemalskega diplomata

Dunaj, 29. oktobra. AA. Iz Linza poročajo, da je večeraj dopoldne v bližini Sankt Georgena atake gvatemalskega poslanstva v Londonu, Samuel Godoj, streljal na svojega zeta, gvatemalca Maksa Reinharta, ki je obležal na mestu mrtve. V sosedni sobi je ta čas ležala Godojeva sestra in žena ustreljenega Reinharta, bolna za pljučnico, ki je čula vse, kar se je dogajalo v predstobi, in je kmalu nato zaradi razburjenja umrla Zapustila je troje otrok, najstarejši je star 4 leta, najmlajši pa 14 dni. Vzrok tej rodbinski drami so bile finančne razprtije. Godoj je bil aretiran.

Balkanska konferenca

V Carigradu je bilo pravkar zaključeno delo balkanske konference, ki je kakor niene predhodnice v Atenah, v Solunu in Sofiji zbrala moze iz vseh balkanskih držav na posvetovanje, kako naj se dosežejo čim najboljši odnosi med balkanskimi narodi — državami.

Ideja balkanskih konferenc je izšla iz propagandne akcije za svetovni mir. Teh sestankov se dosedaj udeležujejo neoficijalne delegacije, ki niso odgovorne svojim vladam za delo na konferencah. Zato pa morejo biti seveda tudi sklepi, sprejeti predlogi in izražene pobude, neobvezni. V stvarnem pogledu je s tem podan važen del karakteristike teh prireditvev.

Bog varuj, da bi hoteli s temi konstatacijami omalovaževati sestanke balkanskih delegacij. Tudi, ako vemo in smo si v svesti velike razlike, ki je med neodgovornimi delegacijami ter odgovornimi predstavitelji držav, moramo še vedno s poudarkom priznati ogromno vrednost, ki jo imajo taki sestanki za boljšo bodočnost našega polotoka. Saj se na konferencah tem bolj pokaže, kak duh vlada med balkanskimi narodi, kako razpoloženje vlada med duševnimi in političnimi krogi, iz katerih so delegacije izšle. Dosedanje mnogostevilne enunciacije na konferencah pa ravno dokazujejo, da je v narodih želja po sporazumevanju, po spravi in prijateljstvu in da bi na Balkanu bilo več prostora za medsebojna trenja in borbe in ne možnosti za tuje, zlohotne intrige, katerim je ta kot Evrope že tolikokrat zapadel, — ako bi bila merodajna samo razpoloženja, ki se uveljavljajo med balkanskimi delegati. Vnani svet, ki še vedno prepogosto z velikim zanimanjem gleda na naš jugovzhod, lahko ravno po teh enunciacijah presoja, kakšno je resnično razpoloženje med nami in kako velik del odgovornosti za vse, kar se je med nami zgodilo zlega v preteklosti, pada na izven-balkanske faktore.

Med dosedanjimi zaključki carigradske konference so tudi taki, ki se brez sodelovanja oficijelnih državnih predstavitev, brez aktivnega angažiranja vlad sploh ne dajo realizirati. Vsakoletni sestanki vnanjih ministrov balkanskih držav, arbitražne pogodbe med državami in končno pakt, ki bi vezal države v trdno balkansko skupnost, to so predlogi, o katerih bi mogli reči, kadar bi bili doseženi, da se je cilj balkanskih konferenc z njimi dosegel. Seveda je od sprejetega predloga do realizacije v začetni obliki še zelo dolga pot, ali tudi v tem je že uspeh, ako prične realno gibanje v tej smeri. Najbolj kočljiva bo nedvomno ona o zaščiti in obrnavanju narodnih manjšin, ki se je v Carigradu s plenarne konference postavila v osek. Razumljivo, zakaj to je najpompnejša točka, je takorekoč oni pekleni stroj, ki more na mah dotlej tako složne delegate spraviti v ogenj in jih razgnati na vse vetrove. Bilo bi prav gotovo odveč, početi se podrobno s tem problemom; preveč je znan, da bi to še imelo smisla. Tudi to vprašanje se more razsvetljevati. Ako se je doseglo to, da sta si dnevne Grčija in Turčija, ki sta si bili še nedavno najhujši sovražnici, kjer je bil predmet spora ravno manjšinski problem — če je tu sploh še umesten ta civilizirani evropski izraz —, da sta si Grška in Turčija tako dobri zaveznici, ki sta napravili križ čez nesrečno, naravnost strašno preteklost ter zagovarjali na vse ravnodrežne, sloneče na nekdanjem stanju in nekdanjih nacionalnih težnjah, potem bi se gotovo dala tudi druge najti formula, ki bi balkanske narode srečno popeljala iz labirinta sporov okrog narodnih manjšin. S poudarkom pa moramo pristaviti, da se zdi ravno v rešitvi tega problema — ključ do sporazumevanja tudi v drugih vprašanjih.

Na carigradski konferenci so bile sprejete tudi resolucije, ki se moredo realizirati imo oficijelnih državnih predstavitev; ker ležijo tako rekoč v sferi, ki jo obvladuje zasebna iniciativa. Ravno v teh področjih se more izkazati, kako daleč sega vpliv in kako velika je že sugestivna moč onih krogov, iz katerih izhajajo delegacije balkanskih konferenc.

Enega pa je med balkanskimi narodi pred vsem treba — medsebojnega zaupanja in spoštovanja. Ako je v tem pogledu carigradska konferenca storila pozitivno delo, je svojega namena znaten kos že dosegla. Vsi prijatelji boljše balkanske bodočnosti pa ji moramo samo želiti, da bi ga dosegla v polni meri, sedaj in bodoče.

Gradnja ceste na Gross-Glockner

Celovški list »Freie Stimmen« prinaša zanimivo vest, da se mudi solnografski načelnik glavar dr. Rehr v Meranu, kjer so pogaja z neko italijansko družbo, ki binaj vstopila v »Glocknerstrasse A. G.« Rehr naj zainteresira italijansko družbo za cesto na Gross-Glockner, ki je poleg gospodarskega in tujsko-prometnega pomena predvsem velikega strateškega pomena.

Razen tega je še neke dunajske trdvice, ki je udeležena na zidavi navedene ceste, odpotoval v Pariz, da se pogaja z neko tamonjsko družbo.

Družba za gradnjo ceste na Gross-Glockner ima v proračunu za del ceste, ki bi naj bil dograjen že letos, 12 milijonov šillingov. Izdatki pa znašajo že dosedaj 18 milijonov. Poleg tega je izstopila iz družbe A. E. G. v Berlinu, ki je bila udeležena s precejšnjim delom.

Kakor izgleda, bodo morali cesto na Gross-Glockner graditi res samo s tujim denarjem in tu bo Nemcem najbolj všeč italijanski denar. Sicer se pa ni nič čuditi, da to cesto, ki bo tvorila najbližjo zvezo med Nemčijo in Italijo, prodajajo Italijanom, saj so koovski pogotič, ki simpatizirajo z Italijani, prodajali tudi cesto čez Pak, ki bi tvorila zvezo med Labudsko dolino in Gradcom, ter bi tvorila najbližjo zvezo med zgornjo Italijo in Budimpešto. S tem v zvezi je bila tudi svojočasna izjava avstrijskega zunanjega ministra dr. Schobara: Dajte nam Manibor in cesta čez Pak bo nepotrebná.

Naročilnice za srečke so priložene današnji številki „Jutra“. Kdor namerava srečke naročiti naj izpolni in odpošlje čimprej naročilnico, da bomo mogli vsem pravočasno poslati srečke.

ZADRUŽNA HRANILNICA r. z. z o. z.
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 19

Valutne špekulacije s tujim denarjem

Bivši tajnik Mestne hranilnice v Črnomlju pred sodiščem zaradi nedovoljenih špekulacij

Novo mesto, 29. oktobra.

Danes se je pričela pred tukajšnjim okrožnim sodiščem razprava proti bivšemu tajniku Mestne hranilnice v Črnomlju, Josipu Kastelcu, zaradi raznih malverzacij, s katerimi si je protipravno prisvojil nad četr milijona dinarjev iz hranilnične blaginje, in sicer zaradi napada na nadzorujočega sodnika v zaporu in radi zmotnega zavrajanja upravnega odbora Mestne hranilnice v Črnomlju s potvarjanjem knjig, kakor tudi proti soobtožencu Stanetu Jakšu ravnatelju trdke Jakša & Comp. d. z. o. z. v Ljubljani, ki je obtožen, da je namenoma zavaljal Josipa Kastelca k nedovoljenim dejanjem in sodelovanju pri tem s tem, da je prevzel v Ljubljani po dogovoru s Kastelcem od Mestne hranilnice v Črnomlju v letih 1921 in 1922 skupno 1.213.200 K ter po dogovoru z njim napadeno vknjižil v poslovnih knjigah trdke »Vesnes d. z. o. z. v Kamniku in kasneje v bilanci trdke Jakša & Comp. v Ljubljani na škodo Mestne hranilnice v Črnomlju 199.106.85 Din. Mestna hranilnica v Črnomlju je bila oškodovana za približno 1.500.000. Jože Kastelic je bil dalje časa v zaporu, dočim je bil Staneta Jakša na svobodi.

Kakor navaja obtožnica je Jože Kastelic vršil kot hranilnični tajnik take posele, ki jih običajno vrše ravnatelji denarnih zavodov, končno pa so prišli na sled njegovim neokorektnostim. Sprva se je Kastelic hotel poravnati z upravnim odborom, ki pa na njegove ponudbe ni mogel pristati, narkar je 6. junija lani izročil predsedniku Müllerju ključje Mestne hranilnice ter ni prišel več v urad. Teden dni kasneje sta na nepojasnjen način izgubili iz hranilničnih poslovnih prostorov dve knjigi tekočih računov.

Kastelic je bil aretiran in odveden v zapore okrožnega sodišča v Novem mestu, kjer je nekaj časa simuliral blaznost. Pri neki priki je izlil na službojočega sodnika, ki je prišel v njegovo celico, vrč vode.

Po prečitanih obtožnicah, ki obsega 92 strani, je bil zaslišan na današnji razpravi najprej Jože Kastelic. Izpovedal je, da si je v kratki svoji službeni dobi pridobil vse zaupanje upravnega odbora in da je vršil vse špekulacije s tujimi valutami z vednostjo upravnega odbora in načelstva zavoda. S temi špekulacijami je hotel kriti

izgube, ki jih je utrpel zavod z vojnim posojilom, ker je bil v letih 1921-22 v času ugodne konjunktura za to najbolj primeren čas. Plavščeve nesrečne finančne politike, ki je nastala l. 1922, je porazno vplivala na naš denarni trg ter je bila prizadeta tudi črnomeljska hranilnica, ki se je v veliki meri bavila s špekulacijami s tujimi valutami. Obtoženec je izpovedal nadalje, da je kupoval z dobrim namenom v velikih množinah zlasti nemške marke in sicer predvsem od svojega brata Staneta, ki biva sedaj v Argentini, kakor tudi od potujočih krošnjarjev. Kupoval je tudi dolarje po vsej Beli Krajini od domov prihajajočih Amerikancev. Te valute, ki jih je nakupil samo od svojega brata za 1.250.000 K je prodal raznim denarnim zavodom v Sloveniji ter izgubo ali dobiček vknjižil v notno separato. Špekulacije so dovedle tako daleč, da je nastala izguba 1.500.000 Din.

Nadalje je izpovedal, da je blagajna izkazovala redno več ali manj in da se nikdar ni ujemala z blagajniško knjigo. Razni odborniki so imeli pri posojilnici kredit priko mere, čeprav je bilo po statutih prepovedano. Reviziji je vedno predložil vse poslovne knjige v pregled, in če ni nihče zahteval kakega pojasnila o tej ali oni vknjižbi, ni kriv. Vsa revizijska poročila, izvršena v času njegovega službovanja, so bila zanj najbolj ugodna. Vdijl je vse posojilnišne trgovske in upravne posle ter je imel od načelstva zavoda tudi polno pooblastilo, da sme zavod zastopati v vsakem primeru. To pooblastilo je bilo tudi legalizirano pri sodišču v Črnomlju. Vdijl je knjigo o devizah in valutah, kakor tudi sonto tekočih računov. Te najvažnejše knjige pa so na čuđen način izginile kmalu potem, ko je bil aretiran. Obtoženec tudi trdi, da mu je bila blagajnišarka Haderjeva nenaklonjena. Na vsako vprašanje predsednika senata je zelo naglo odgovarjal. Kar se tiče obtožbe, da je napadel v zaporu predsednika okrožnega sodišča, izjavlja, da ga je le slučajno polil z vodo, ko je stopil v celico.

Zasliševanje Kastelica je trajalo ves dan do 18. naker se je po kratkem odmoru pričelo zasliševanje soobtoženca Staneta Jakša. Jutri se bo razprava nadaljevala. Zaslišanih bo 26 prič.

Ptujsko gledališko vprašanje

Ptuj, v oktobru. Gledališka sezona je že povsod v polnem razmahu, celo podeželski odri so že pridno začeli s predstavami. Pri pas?

Slovinci smo imeli že pred vojno skromen diletantski oder v Narodnem domu, kjer so se vpirzajale narodne in razne ljudske igre. Slovincem je bilo takrat to edino duševno razvedrilo. Med vojno je seveda počivalo vsako prosvetno delo. Tako po vojni pa je zopet oživel Dramatično društvo in že od leta 1919, naprej je imel Ptuj vedno redne gledališke predstave bodisi po domačih diletanti ali z gostovanji Narodnega gledališča v Mariboru in drugih. Potrebe gledaliških predstav ni potreba še posebej poudariti, posebno, če pomislimo, da so tudi Nemci pridno na delu in prirejajo že od leta 1927. naprej redne predstave.

Za letošnjo sezono je gledališko vprašanje pri nas stopilo v akutni stadij. Dosedaj so Mariborčani že skozi tri sezone prirejali predstave. Imeli smo v dolgih zimskih večerih vsaj nekaj prepotrebne duševnega razvedrila. Da pa se je moglo gostovanje vršiti, je zasluga Dramatičnega društva in pa mestne občine, ki je pomagala z denarno subvencijo. Od časa do časa pa je moralo tudi Dramatično društvo seči globoko v žep, da so se krili deficit. Znano je, da mestna občina zaradi obče gospodarske krize letos ne more dati denarne subvencije. V proračunu za 1932 je za gledališče sicer izkazana postavka 5000 Din, kar se pa nanaša na brezplačno prepuštevje gledališkega poslojpa z inventarjem, razsvetljavo, kurjavo in delavstvo. To je mestna občina dajala tudi prejšnja leta in dasi je imelo Narodno gledališče še denarno podporo, so se končale nekatere predstave s deficitom.

Dramatično društvo se prizadeva, da bi letošnja gostovanja mariborskega Narodnega gledališča, ki bi se vršila od časa do časa, gmotno podprlo, vendar nima za to dovoljnih sredstev. Mogoče bi se dala gledališka kriza rešiti na ta način, da bi občina skupno z Dramatičnim društvom, ki ima še nekaj borih par v blagajni, finančna predstave. Občina bi lahko priskočila vsaj z malenkostnim zneskom na pomoč, saj je imela lani iz proračuna prihranjenih nekaj nad 400.000 Din. Treba bo vsekakor misliti na to, da ne ostanemo brez gledaliških predstav. Ako pa ne gre drugače, naj se zonet oživi diletantski oder! Saj smo ga imeli pred leti pod spretnim vodstvom učitelja g. Maicena dobro organiziranega. Gledališče je bilo vedno zasedeno in publika kar najbolj zadovoljna.

V minoritskem klostru se, kakor niše »Slovenec«, nekaj šušlja, da dobimo v Ptuj v kratkem Ljudski oder, ki steguje svoje roke po mestnem gledališču. Kolikor je nam znano, je poslojpe gledališča še vedno v najemu Dramatičnega društva. Ako ni mogoče, da se ustanovi diletantski oder pod okriljem Dramatičnega društva, naj vzame zadevo v roke prosvetni osek Sokola. Saj imamo v Ptuiu dosti talentov, ki bi bili sposobni za oder, gledališka kriza pa bi bila vsaj začasno rešena. Brez gledaliških predstav pa nikakor ne moremo ostati, saj drugače ne bo izključeno, da bomo videli pri nemških prireditvah mnogo Slovencev, čemur se pa potem nikakor ne bomo mogli čuditi.

Masaryk o položaju Čehoslovaške

Praga, 29. oktobra. AA. Včerajšnje 13. obletnico neodvisnosti čehoslovaške republike so proslavili po vsej državi brez zunanega sijaja, zato pa ob sodelovanju vseh slojev prebivalstva.

Predsednika čehoslovaške republike Masaryka so posetili člani diplomatskega zbora, člani vlade in predstavniki vojske. V svojem odgovoru na čestitke je Masaryk opozoril na ekspoze zunanega ministra in ministra financ. Položaj čehoslovaške republike je relativno ugoden, kar je predvsem zasluga čehoslovaškega naroda, ki se je z lastnim delom dvignil na sedanjo višino.

Nato je Masaryk govoril o demokraciji. Parlamentarna demokracija je proti vsem skeptično razpoloženim krogom dokazala svojo vrednost.

V zvezi z notranjepolitično agitacijo in demagogijo, ki se je pojavila na čehoslovaškem zadnje čase, smatra Masaryk, da je treba odstraniti iz javnega življenja vse osebnosti, ki so se zapletle v korupcijske afeze in so podpirale korupcijo. Nazadnje je Masaryk poudaril, da smatra čehoslovaška za svojo dolžnost, da sodeluje z drugimi narodi pri rešitvi sedanjih gospodarskih tegob.

Nova mednarodna kreditna akcija

Pariz, 29. okt. AA. »Matine« prinaša iz Washingtona vest, da je predsednik Hoover sprejel v avdienci belgijskega ministra Francquija, s katerim je razpravljal o kreditih, angažiranih v Nemčiji, ki jim poteče rok meseca februarja prihodnjega leta. Gre pri tem za kredite, katerih podaljšanje se ni zagotovljeno. Da se prepreči nevarnost, ki preti Nemčiji in srednji Evropi ter s tem vsej Evropi zaradi umaknitve kreditov iz Nemčije, je Francuul predlagal osnovevanje mednarodne kreditne banke z nalogo, da pretvarja kratkoročne kredite v dolgoročne. Hoover je v načelu ta predlog ugodno sprejel pod pogojem, da ga sprejme Pariz, kjer se bo Francuul mudil v začetku novembra zaradi nadaljevanja pogajanj.

Hmeljski trg

Zatec, 29. oktobra. h. Danes je bilo na hmeljskem trgu živahnejše zanimanje in tudi povpraševanje se je dvignilo. Prodanih je bilo 200 stotov hmelja dobre, srednje in provrstne kakovosti. Cene so padle in so se gibale v okviru 230 — 350 Kč.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Pretežno oblačno, mestoma slabo in deževno. Hladno. — Situacija včerajšnjega dne: Večji del centralnega kontinenta je pod zelo visokim pritiskom. Na jugu in severu pa prevladuje barometrska depresija. Zaradi tega je po vsej Srednji Evropi oblačno in deževno vreme. Pritisk je padel samo na vzhodu za 0.1 — 1 mm, sicer pa je narasel za 0.1 — 2.5 mm. Temperatura se je menjala, deloma je padla, deloma narasla, deloma pa ostala nespremenjena. Padla ali narasla je za 1—2 stopnji.

Dunajska vremenska napoved za petek: Spremenljivo.

Mogočen volilni pokret v vsej Sloveniji

Sreski kandidati v dravski banovini

Dr. Ljudevit Pivko

Kandidira v okraju Maribor levi breg, kamor spada tudi mesto Maribor. Bil je poslanec že v stari narodni skupščini in je po svojem odkritosrčnem nastopu na prvi mah pridobil prijatelje povsod, kamor pride. Ta njegova priljubljenost se bo v lepi luči pokazala tudi v ogromnem številu glasov pri volitvah. Njegov namestnik je g. Ivan Janžekovič, posestnik v Kosakih pri Mariboru.

Albin Koman,

posestnik v Vižmarjih nad Ljubljano, kandidira v ljubljanski okolici, ki je največji volilni okraj v naši banovini in ima zato in pa zaradi svojih posebnih gospodarskih in krajevnih razmer tudi največ kandidatorov, namreč pet. Koman je daleč izven svoje ožje domovine znan borilec za interese kmečkega stanu, ki pa je enako priljubljen tudi pri drugih slojih prebivalstva. Njegov namestnik je bivši kmetijski načelnik pri pokrajinski vladi v Ljubljani in bivši predsednik Kmetijske družbe g. Ivo Sancin.

Nadaljnji kandidati v ljubljanski okolici so gg.: prof. Evgen Jarc, trgovec Fran Zebal, tesarski mojster Pavel Pavčič in Rudolf Sinkovec, ravnatelj Vzajemne pomoči v Ljubljani.

Franc Piki

je poleg gosp. Ivana Prekorška, o katerem smo že pisali, kandidat za celjski okraj. Doma je iz središča savinjskega hmeljarstva, iz Zaleca, kjer ima posestvo in gostilno in velja daleč na okrog za hmeljarskega velika. Zato je zlasti med hmeljarji tudi splošno znan in cenjen, samoumevno pa pozna do dobra tudi kmečke potrebe in težave, saj živi ves čas med kmečkim prebivalstvom. Kot gostilničarju so mu znane tudi želje in potrebe obrtnikov. Njegov namestnik je gosp. Ivan Srebotnjak, posestnik in lesni trgovec v St. Petru.

Dr. Vinko Rapotec,

odvetnik iz Maribora, kandidira v okraju Prevalje-Dravograd. Kmalu po prevratu se je naselil v Mariboru, kjer si je v kratkem času pridobil simpatije tudi prebivalstva z dežele, zlasti iz dravske doline. Pridno se udeležuje v narodnih društvih in sodeluje v pokretu, ki naj kar najtesneje združi inteligenco s kmečkim in delavskim ljudstvom. — Njegov namestnik je delavski organizator in voditelj g. Anton Topolovec, okrožni nadzornik konzumnega društva v Prevalju.

Poleg dr. Rapotca kandidira v prevalljskem srezu tudi g. inž. Franc Pahernik, posestnik v Vuhredu.

Milan Mrovlje

kandidira v litijem okraju. Kot kmečki sin je želel ostati trajno v tesnih stikih s kmečkim prebivalstvom, zato se je izšoliral za geometra. Vendar pa se je potem popolnoma posvetil javnemu delu in se zlasti uveljavil v boju za izboljšanje življenjskih razmer delavskega in kmečkega ljudstva. Živahno in pozitivnovalno se udeležuje v organizacijah, ki streme za povzdigo našega podeželja, in pa v pokretu agrarnih interesov. Povsod ga cenijo radi njegove neumorne in nesebične delavnosti. Njegov namestnik je g. Gvidon Birolia, daleč na okrog znani in cenjeni industrialec iz Zagorja.

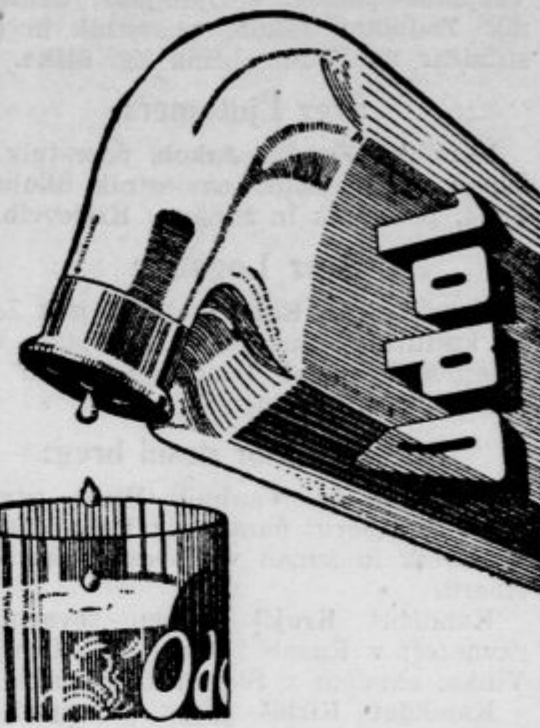
Poleg g. Mrovljeta kandidirata v litijem srezu še gg.: Alojzij Turk, trgovec v Višnji gori, in dr. Vinko Zorec, odvetnik v Beogradu.

Anton Klinč

je kandidat za novomeški okraj. Doma je v Gornjem Polju, kjer ima posestvo in kjer je že skoro 20 let nepretrgoma župan, kar ne priča le o njegovi veliki priljubljenosti, temveč v enaki meri o njegovem dobrem gospodarstvu. Po vsej Dolenjski je znan kot iskrena in idealna duša. Ko je bil star 30 let, se je izselil v Ameriko, kjer je ostal nad 11 let. Ko je videl žalostne razmere, v katerih so živeli naši tamkajšnji rojaki, se je oprijel dela z vso vnetostjo in ljubeznijo. Ustanovil je več prosvetnih in podpornih društev in ustanovil v Clevelandu prvi slovenski dnevnik »Ameriško Domovino«, ki izhaja še danes. Po povratku na svoj domski dom si je uredil vzorno gospodarstvo in je s svojimi velikimi izkušnjami pomagal tudi drugim daleč na okoli. Zato so ga dolenjski župani postavili za kandidata pri sedanjih volitvah. Njegov namestnik je znani šolnik gosp. Martin Matko iz Novega mesta.

Poleg gosp. Klinca kandidira v novomeškem okraju gosp. dr. Niko Zupančič, bivši minister, znani borec za Jugoslavijo.

ODOL
je usna voda, ki po mnenju uglednih zobnih higijenikov zahlevam nege zob najpopolneje ustreza.

Marsikateri je videl g. kandidata šele prvič in takoj je ljudi razvel s svojim simpatičnim in domačim nastopom. Želeli so, da bi še večkrat prišel med nas, kar je tudi obljubil. Kakor se vidi, bodo naši ljudje šli vsi na volitve, da pokažejo, da so za kralja in močno Jugoslavijo.

V radovljiskem srezu

Radovljica, 28. oktobra.

V torek zvečer se je vršil v salonu hotela »Slavec« v Kranjski gori množično obiskani volilni shod sreskega kandidata g. Ivana Mohoriča. Shod je otvoril in mu predsedoval notar dr. Grašič, ki je obrazložil zborovateljem pomen in važnost sedanjih volitev ter predstavil sreskega kandidata g. Ivana Mohoriča in njegovega namestnika g. Josipa Ambrožiča. Kandidat g. Ivan Mohorič je nato v dolgem govoru, ki so ga navzoči poslušali z vidno pozornostjo in zanimanjem, obrazložil naš splošen gospodarsko-političen položaj, posebne potrebe radovljiskega sreza in program bodočega gospodarskega dela v Narodni skupščini. Očrtal je posebno težak položaj našega kmeta-živinorejca v sedanjih časih, pojasnil potrebo podrobnega dela na pospeševanju tujkega prometa in pomen industrije za prebivalstvo radovljiskega sreza. Poslušalci so sprejeli izvajanja sreskega kandidata z burnim odobravanjem. Nato je kandidatov namestnik g. Josip Ambrožič, obrtnik in posestnik v Ljubnem, v poljudnem govoru očrtal stališče gospodarskih krogov do bodočih volitev, opozoril na pogošnost abstinenec, ki jo propagirajo nekateri agitatorji, in raztolmačil sistem novega volilnega reda in njegov pomen za složno gospodarsko delo v novi narodni skupščini. Govori obeh gospodov so vzbudili v okolju Kranjske gore živahen interes in razumevanje za naloge bodočih narodne skupščine in bodo brezdvomno prispevali k polni udeležbi cele okolice pri volitvah.

V sredo se je vršil v Radovljici sestanek gostilničarjev celega sreza, na katerem je sreski kandidat g. Ivan Mohorič obrazložil svoj gospodarski program. Kandidat je pokazal, da v polni meri pozna in podpira stremeljenja našega obrtništva in hoče pri neurejenih vprašanjih posebno glede trošarinskih in taksih zadev pomagati prizadetim panogam. Posebno zanimanje so vzbudila izvajanja gospoda kandidata glede programa za izgradbo tujkega prometa, ki je za jeseniški kot najvažnejši steber gospodarstva. Gostilničarstvo se je na tem programu soglasno izreklo za program sreskega kandidata Ivana Mohoriča, ki ga hoče v interesu gospodarskega napredka v vsakem oziru podpirati.

Tudi na Jesenicah se je vršil včeraj v prostorih Kazine mnogobrojno obiskani sestanek industrijskih nameščencev in uslužbencev. Sestanku je predsedoval g. dr. Maks Obersnel, ki je obrazložil pomen in obsežnost sedanjih volitev in predstavil zbranim zborovalcem sreskega kandidata g. Ivana Mohoriča Kandidat g. Ivan Mohorič je nato v enournem govoru orisal položaj industrije v naši agrarni državi ter opisal specijalne težave obmejne industrije v okviru splošne gospodarske politike. Začrtal je smernice bodočega gospodarskega dela, da se prepreči brezposelnost, da se zaščitijo obstoječi obrati in varujejo interesi delovnega ljudstva. Po poročilu g. Mohoriča se je razvila živahna debata, v okviru katere se je pokrenilo vprašanje štednje v državnem gospodarstvu, odprave kuluka, vprašanje novih trgovskih pogodb ter javnih del. Zanimivim izvajanjem kandidata Mohoriča so sledili navzoči z napano pozornostjo in burnim odobravanjem. Uvideli so težave, s katerimi se ima boriti podjetnost v naših krajih, kateri agrarna politika žitornih krajev ne more prinesiti trajne koristi niti odnomoč. Posebno pozornost so vzbudila izvajanja glede možnosti razvoja novih industrij, potrebe zaščititi domačega dela ter ukrepov, s katerimi bomo mogli prebroditi sedanjo gospodarsko krizo.

V nedeljo se vršil na Jesenicah v kinu »Radio« velik shod na katerem govorila o teh vprašanjih minister javnih del dr. A. Kramer in sreski kandidat g. Ivan Mohorič.

Krasen shod župnika Barleta v Škofji Loki

Škofja Loka, 28. oktobra.

Sreski kandidat župnik g. Janko Barle je priredil tekem nedelje v Selski in Poljanski dolini vrsto shodov, ki so pokazali, da so je ljudstvo že prav izdatno otrelo verig, v katere ga je skušalo na novo vkleniti zaslepljeno strankarstvo. Tudi škofjeloski okoliš bo k zmagi zdrave državne misli čisto pomagal. Naši ljudje bodo na volišče šli, čeprav jih s toliko vneto prigrvarjajo k abstinenca!

Najlepši shod je imela Škofja Loka. Čeprav je deževno vreme nagajalo, se je zbralo več sto uglednih mož in fantov, ki so s pozornostjo poslušali krasno in stvarno izvajanja vseh govornikov. Navzoče so bile tudi vse okoliške vasi, posebno Zabnica, Stara Loka, Godešič, Reteče in gorci iz zminske občine.

Shod je s pozdravom na kandidata g. Barleta in namestnika g. Lončarja otvoril škofjeloski župan g. Josip Hafner, poudarjajoč važnost skupnega dela, ljubezni in edinstva vseh činiteljev, ki jim je sreča in blagostanje domovine odkrito pri srcu. Po besedah g. Sinka je tržički župan g. Lončar očrtal razmere, ki so privedle do 6. januarja. Naša država ima sedaj volilni zakon, ki naj da zopet ljudstvu sodelovanje pri upravi države. Skrbni in produrni govor je zaključil poziv, naj se vsi volilci 8. novembra udeležijo volitev, ki bodo vsemu svetu povedale, da je Jugoslavija močna in nedeljiva.

Župnik g. Barle je uvodoma navedel zakaj je sprejel kandidaturu. Njegova pot je bila doslej v cerkev, k bolnikom in k pitcam, ljubim prijateljem. Toda blagobit države je nad vse! Tolj ko kdajkoli ključ dane naša dmovina po sinovih, ki so ji zvesti in vdani. Zato mora na plan prav vse, kar iskreno čuti. Niso zlati časi za kandidata, toda v dobi ko hoče deliti kralj oblast z ljudstvom, ne sme biti med nami omahljivcev. Delajmo vsi za blagor in srečo Jugoslavije! Ljubezni, edinstvo, sloga in medsebojno zaupanje naj družijo vse Jugoslovane. Bratje, podajte si roke — gre za Jugoslavijo!

Govor g. župnika je bil sprejet z iskrenim odobravanjem. Po zahvali župana Hafnerja vsem govornikom so se v debati izkristalizirale še nekatere nejasnosti, tako da so se končno vsi zborovalci razšli s trdnim sklepom: 8. novembra morata Škofja Loka in okolica na volišče polnoštevilo!

V slovenjebistriškem okolišu

Slov. Bistrica, 28. oktobra.

Naš lokalni volilni odbor pod vodstvom g. dr. Pučnika je priredil tekem zadnjih 14 dni več volilnih sestankov in shodov. Lepo uspela zborovanja so se vršila zlasti na Črešnjem, v Devinu, Sp. in Zg. Poliskavi, kjer je nastopil še pokojni kandidat g. Srečko Robič, za katerega se je zavzemala večina volilcev našega okraja. Na žalost ga je nenadoma iztrgala smrt njegovim volilcem, ki so mu brez pridržkov zaupali. Vendar njegov namestnik ekonom g. Vinko Gornjak zategadelj ni okleval. Skladno je 25. t. m. zborovanje pri Sv. Martinu n. Poh., kjer se je po rani maši zbralo nad 50 pohorskih gospodarjev, ki so pazljivo sledili govornikom gg. I. Žuraju in V. Gornjaku. Oba sta obširno razložila težavni gospodarski in politični položaj ter pomen volitev. Podrobno sta tolmačila pomen državne liste in vreskih kandidatur, pri katerih imajo volilci svobodno izbiro. Njun apel za polnoštevilo udeležbo pri volitvah so zborovalci soglasno odobrvali in obljubili, da hočejo z vsemi silami delovati za priljubljenega rojaka V. Gornjaka, ki je prevzel kandidaturu kot ramesnik ravnatelja Krečija iz Ruš.

Zborovanje je zaključil domači šolski upravitelj g. Podvršnik, poudarjajoč, da se doslej še nikdar ni vršilo pri Sv. Martinu zborovanje, ki bi poteklo v tako lepi slogi in medsebojnem razumevanju. Izkazalo se je, da se naš pohorski človek dobro zaveda, da lahko le z odločnim in složnim delom premagamo današnje kritične čase in pomoremo naši državi do lepše bodočnosti. Sestanki se bodo še nadaljevali.

V mežiški dolini

Guštanj, 27. oktobra.

V nedeljo 25. so se vršili v Mežiški dolini štirje volilni sestanki. V Črni, Mežici, na Prevaljah, in Guštanju sta govorila o bližnjih volitvah sreski kandidat g. inž. Pahernik iz Vuhreda in g. Rovšek iz Ljubljane. Zbrani so bili pripadniki vseh nekdanjih strank. G. sreski kandidat je izvajal med drugimi.

Tri leta so minula, odkar se v javnem življenju ne govori več o volitvah. Parlamentarno življenje pred tem je vsakomur znano, ko so se politične stranke borile druga proti drugi, hoteli dobiti v roke krmilo države, ne da bi se brigale za izboljšanje in utrditev razmer v novi državi. Znani so dogodki, ko so počili v parlamentu usodni streli. Temu sramotnemu življenju je napravil konec naš modri vladar. Z modrimi ukrepi in s politiko miru in reda so se v državi zopet uredile in ublažile notranje razmere reda in pravice, tako da se sedaj zopet lahko vračamo k parlamentarnemu življenju.

Dravska banovina je lena. Umno urejena poljedelstva, temni obsežni gozdovi so naše bogastvo; vsa pokrajina je prepojena z industrijo. Vsi izdelki gredo v južne kraje. Danes smo v slabem položaju, v krizi. Kmet, delavec, trgovec in obrtnik, vsi težko živimo. Ali ni naša sveta dolžnost, da storimo vse, da s složnim naporom premagamo sedanje težave? Naš dom stoji trdno, vendar pa je obdan od zvestih neprijateljev, ki si žele našega razpada. Zavezniki teh neprijateljev so oni, ki prebivajo med nami in tajno hujskajo in agitirajo proti volitvam in nastopirajo k abstinenca. Oni s tem dokumentirajo, da nim ni do konsolidacije lastne države. Pozabimo preteklost in strankarske strasti, strmino se v celoto, da podpremo državo in nje utrditev!

V Gornji Savinjski dolini

Gornji grad, 27. oktobra

V našem okraju je priredil pretekli teden sreski kandidat g. Rasto Pustoslavšek celo vrsto volilnih sestankov in shodov. V četrtek 22. t. m. je imel sestanek v gostilni »Pri pošti« v Šmartnem ob Paki, v soboto 24. t. m. pa v Nazarjih in na Ljubnem. V nedeljo 25. t. m. ob pol 9. je bil javen volilni shod na trgu pred cerkvijo na Ljubnem. Kljub dežju je po več sto volilcev zvesto in pazljivo poslušalo zanimiva izvajanja kandidata Rasta Pustoslavškega o sedanjem političnem položaju, o gospodarski krizi in o potrebah Gornje Savinjske doline. Naglašal je, da so volitve 8. novembra zgodovinske važnosti, ker se ima pri teh volitvah ugotoviti, kdo je za državo in kdo je proti njej. Kdor ta dan ne bo volil, bo pokazal, da mu ni mar blaginje in napredka Jugoslavije. Ta pa naj potem tudi ne računa s pomočjo in podporo e države, kadar bo prišel v nepravilne in zašel v nesrečo. Ker lesna trgovina peša, ji bo treba otvoriti nova tržišča. V to svrhu bo potrebno izposlovati železniško zvezo iz Šmartnega na Paki preko Gornjega grada na Kamnik. Isto velja tudi za cestno zvezo Ljubno-Krainerka-Črna, s čimer bi bila vzpostavljena direktna zveza Ljubljane preko Gornjega grada in Ljubnega s Korško. Zavzemajoč se za potrebe delovnega ljudstva je govornik poudarjal, da bo dolžnost novega poslanca, da nemudoma izposluje splavarjem (fiosarjem) čim večje vozne olajšave na železnici. Govorec o potrebah in interesih kmečkega stanu je naglašal, da se bo z vso odločno-

stjo zavzel za to, da bo država dala izdatne podpore za povzdigo živinorejce in sadjarstva, podpore za plemenito živino, predvsem pa bo zastavil vse svoje sile, da bo živinorejcem zopet omogočeno, da bodo svojo govejo živino smeli postavljati na stara koroska tržišča. Razpravljajoč o veliki važnosti tujkega prometa za gornjegrski okraj je kandidat izjavil, da se bo, ako bo izvoljen, z vsemi silami zavzemal za to, da se cesta Ljubno-Lučec-Solčava-Logarska dolina velikemu tujskemu prometu primerno znatno razširi in popravi, da se izpopolni električna razsvetljava na Ljubnem in se raztegne še na Luče in Radmirje. Kazoč na veliko škodo, ki jo neprestano povzročajo povodnji, je govornik zahteval regulacijo Savinje in njenih pritokov, zlasti pa hudoournika Ljubnice, in sicer na državne stroške.

Svoja izvajanja je kandidat zaključil rekoč, da ve, da so prebivalci gornjegrškega okraja neomejeno vdani in neomajno zvesti državi in njenemu vladarju, zato je prepričan, da podoje vsi na volišče, čeprav jih volkovi v ovčji obleki odračajo od tega. Volilci so odšli s shoda krepko odločeni, da gredo 8. novembra volit, ker jim to vleva sveta državljanska dolžnost.

V Mozirju je bil ob 12. volilni shod v restavraciji Majerhold. Zborovalni lokal je bil poln in zborovalci so z napano pozornostjo poslušali stvarna kandidatura izvajanja.

Ob 15. je bil shod v Bočni v prostorni dvorani Šekove gostilne. Kljub skrajno neugodnemu vremenu je bila dvorana polna volilcev. Na ta shod so prihiteli volilci celo iz Gornjega grada. Izvajanja kandidata

Pustoslavškega so volilci sprejeli z živim odobravanjem in se zavezali, da pridejo 8. novembra vsi na volišče.

Ob 21. je bil volilni sestanek v Lučah pri »Slovenec«. Tudi tam je bila enodušno in navdušeno pozdravljena kandidatura lučkega rojaka R. Pustoslavškega.

Tudi drugi sreski kandidat, g. župan Matija Gorčar iz Mozirja, je v neprestanih stikih z volilci. Od dneva do dneva se bolj kaže, da bo volilna udeležba tudi v našem srezu izpozantna.

Na severni meji

Št. Ilj v Slov. goricah, 28. oktobra

V ponedeljek je bil med nami naš sreski kandidat g. dr. Pivko. Brez posebne agitacije se je zbral kmalu po 6. zvečer v gostilni g. Dimnika nad 65 domačinov. Kljub velikemu dežju so prišli možje in fantje tudi iz Cirknice, Kanizbe in Čersaka. Prisotni so bili tudi vsi župani. Prostor je bil nabit poln.

Gosp. Thaler je v imenu šentiljskega župana otvoril sestanek, nakar je g. kandidat v lepem, domačem govoru obrazložil današnje stanje in zakaj so nekateri proti volitvam. Vsi so ga prav pazljivo poslušali in sklenili, da bodo šli vsi volit. Govorili so še g. zdravnik dr. Bačar, g. Thaler in tukajšnji šolski upravitelj g. Sardoč. Zborovalci bi radi še dalje poslušali g. kandidata in ostali so še, dokler ni dr. Pivko odšel z vlakom v Maribor. Pripomniti je, da so bili poslušalci iz vseh stanov: kmetje, viničarji, železničarji, učitelji in upokojenci.

Seznam sreskih kandidatov in namestnikov v Sloveniji

Mesto Ljubljana:

Kandidat dr. Kramer Albert, minister v Ljubljani; namestnik Tavčar Ivan, tajnik Delavske zbornice v Ljubljani.

Srez Brežice:

Kandidat Krulje Ernest, posestnik in župan v Sevnici; namestnik dr. Benedičič Franjo, rudniški zdravnik v Senovem.

Kandidat Urek Ivan, župan in bivši narodni poslanec v Globokem; namestnik Pintarič Franc, župan v Rigoncih.

Srez Celje:

Kandidat Prekoršek Ivan, upravitelj javne bolnice v Celju; namestnik Gorican Franjo, posestnik in sreski kmetijski referent v pokroju v Višnji vasi.

Kandidat Pihl Franc, posestnik in gostilničar v Žalcu; namestnik Srebotnjak Ivan, posestnik in trgovec z lesom v Sv. Petru v Savinjski dolini.

Srez Črnomelj in Metlika:

Kandidat Lovšin Evgen, posestnik v Ljubljani; namestnik Šmalcelj Josip, trgovec in posestnik v Predgradu, obč. Stari trg ob Kolpi.

Kandidat Makar Danijel, posestnik in gostilničar v Metliki; namestnik Smuk Janez, župan in posestnik v Mlakah, obč. Podzemelj.

Srez Dolnja Lendava:

Kandidat Faflik Fran, župnik in Kančevci; namestnik Oslaj Jožef, občinski tajnik v Dolnji Lendavi.

Kandidat Hajdinjak Anton, posestnik v Odrancih; namestnik Križanič Nikolaj, župan in posestnik v Kotu.

Srez Gornjigrad:

Kandidat Pustoslemšek Rasto, novinar v Ljubljani; namestnik Kolenc Franc, posestnik in trgovec, Juvanec, obč. Ljubno.

Kandidat Goričar Matija, župan in posestnik v Mozirju; namestnik Sem Anton, posestnik v Ljubnem.

Srez Kamnik:

Kandidat dr. Potokar Ivan, odvetnik v Kamniku; namestnik Pančur Franc, posestnik v Zgornjem Tuhinju.

Kandidat dr. Božič Valentin, profesor in posestnik v Ljubljani, namestnik Burica Alojzij, posestnik in župan v Dragomljah.

Kandidat Cerar Anton, posestnik in gostilničar v Kamniku; namestnik Tomc Ignacij, trgovec in posestnik v Moravčah.

Srez Kočevje:

Kandidat Pucelj Ivan, minister in posestnik v Velikih Laščah; namestnik dr. Arko Hans, odvetnik v Kočevju.

Srez Konjice:

Kandidat Goričar Maks, duhovnik in posestnik v Mozirju; namestnik Košir Anton, župan in član banskega sveta v Žičah.

Kandidat Gajšek Karol, notarski kandidat v Konjicah; namestnik dr. Mejak Ervin, odvetnik v Konjicah.

Srez Kranj:

Kandidat Barle Janko, župnik v Ljubljani, namestnik Lončar Ivan, župan in posestnik v Trzinu.

Srez Krško:

Kandidat Majcen Ivan, mesar in posestnik v St. Janžu; namestnik Globovnik Ivan, posestnik v Škocijanu.

Kandidat Vale Maks, posestnik in trgovec v St. Jerneju; namestnik Bučar Lavoslav, posestnik v Kostanjevici.

Kandidat Grebenc Anton, posestnik v Brezju, obč. Krško; namestnik Horvatič Martin, posestnik v Krški vasi.

Kandidat Drmelj Alojzij, posestnik in župan v Boštanju; namestnik Polanc Anton, mlinar in župan v Radečah.

Srez Laško:

Kandidat Pavlič Alojzij, duhovnik in profesor v Celju; namestnik Jagrič Alojzij, strojevodja v Zidanem mostu.

Kandidat Juvan Rudolf, predsednik Narodne strokovne zveze v Ljubljani; namestnik dr. Roš Franjo, odvetnik in župan v Laškem.

Srez Litija:

Kandidat Mravlje Milan, geometer in posestnik v Ljubljani; namestnik Birola Gvidon, industrijec v Zagorju.

Kandidat Turk Alojzij, trgovec v Višnji gori; namestnik Hribar Rudolf, lesni trgovec v Izlakah.

Kandidat dr. Zorec Vinko, odvetnik v Beogradu; namestnik Kovačič Anton, posestnik in gostilničar v Selu, obč. Bukovica.

Srez Ljubljana-okolica:

Kandidat Koman Albin, posestnik v Vižmarjih; namestnik Sancin Ivo, načelnik v pokroju v Ljubljani.

Kandidat Jare Evgen, profesor in podžupan v Ljubljani; namestnik Petrovič Jurij, župan na Viču.

Kandidat Pavlič Pavel, tesarski mojster in posestnik v Mostah pri Ljubljani; namestnik Kušar Jakob, posestnik v Notranjih Goricah, obč. Brezovica.

Kandidat Zebal Franjo, trgovec na Rudniku; namestnik Toni Alojzij, orožnik v pokroju na Logu pri Vrhniki.

Kandidat Šinkovec Rudolf, ravnatelj Vzajemne pomoči v Ljubljani; namestnik Zadnikar Jakob, posestnik in gostilničar na Brdu, občina Zg. Šiška.

Srez Ljutomer:

Kandidat Zemljč Jakob, posestnik in župan v Radenci; namestnik Skuhala Fran, posestnik in župan v Križevcih.

Srez Logatec:

Kandidat dr. Rape Stane, tajnik Zveze kulturnih društev v Ljubljani; namestnik Remžar Ivan, gostilničar in posestnik v Žirovnici.

Srez Maribor desni breg:

Kandidat dr. Vauhan Miloš, odvetnik v Mariboru; namestnik Volk Matija, posestnik in župan v Pobrežju pri Mariboru.

Kandidat Krejči Anton, tovarniški ravnatelj v Rušah; namestnik Gornjak Vinko, ekonom v Slovenski Bistrici.

Kandidat Kirbiš Ivan, posestnik v Prepolah; namestnik Rajšp Josip, posestnik v Spodnji Polskavi.

Srez Maribor levi breg:

Kandidat dr. Pivko Ljudevit, profesor v Mariboru; namestnik Janžekovič Ivan, posestnik v Košakih.

Srez Murska Sobota:

Kandidat Benko Josip, industrijec in župan v Murski Soboti; namestnik Biček Mihael, posestnik v Ferdici.

Kandidat Hartner Ferdinand, posestnik v Murski Soboti; namestnik Kočar Matija, župan in posestnik v Skakovcih.

Kandidat Vezir Geza, posestnik in gostilničar v Martjancih; namestnik Hočeček Fran, posestnik v Venkovcih.

Srez Novo mesto:

Kandidat dr. Zupančič Niko, bivši minister v Ljubljani; namestnik Belovški Klement, posestnik pri Sv. Heleni, obč. Mirna.

Kandidat Klinc Anton, župan v Gornjem polju; namestnik Matko Davorin, upokojenec v Novem mestu.

Srez Prevalje:

Kandidat inž. Pahernik Franc, posestnik v Vuhredu, namestnik Geršak Ivan, posestnik in župan v Črni.

Kandidat dr. Rapotec Vinko, odvetnik v Mariboru; namestnik Topolovec Anton, okrožni nadzornik konzumnega društva v Prevalju.

Srez Ptuj:

Kandidat Petrovar Lovro, poštar v pokroju in posestnik v Ivanjkovcih; namestnik Šolar Franjo, posestnik v Zlatolčju.

Kandidat Vuk Štefan, župan in posestnik v Cirkovcih; namestnik Ožef Jožef, gostilničar in posestnik v Ločju.

Kandidat Petek Franjo, posestnik v Cvetkovcu; namestnik Rojs Ivan, posestnik v Ormožu.

Srez Radovljica:

Kandidat Mohorič Ivan, glavni tajnik zbornice za TOI v Ljubljani; namestnik Ambrožič Josip, posestnik in obrtnik v Radovljici.

Kandidat Ažman Ivan, posestnik in župan v Lescah; namestnik Kralj Franjo, tovarniški delavec v Koroški Beli.

Srez Slovenjgradec:

Kandidat Rupnik Franjo, uradnik Pokojniskega zavoda v Ljubljani; namestnik Volk Jakob, strojarski mojster v Šoštanju.

Kandidat dr. Vošnjak Bogumil, poslanik v pokroju v Beogradu; namestnik dr. Bratkovič Alojzij, odvetnik v Slovenjgradu.

Kandidat Mermolja Ivan, posestnik v St. Ilju v Slov. goricah; namestnik Kac Ivan, posestnik v Šmartnem pri Slovenjgradu.

Srez Šmarje:

Kandidat Spindler Vekoslav, novinar v Mariboru; namestnik Malgaj Anton, vinčar v Strtenici.

Kandidat Zdošek Anton, posestnik v Hotumju pri Ponikvi; namestnik Debelak Simon, posestnik na Kristanvrhu.

Kandidat Drogenik Josip, posestnik v St. Jurju ob juž. žel.; namestnik Lesjak Jurij, župan v Slivnici pri Celju.

Shodi v laškem srezu

Sreski kandidat za laški srez g. Rudolf Juvan bo imel v Trbovljah in okolici naslednje volilne sestanke in shode: v soboto 31. t. m. ob 8. uri v gostilni Sušnik; ob 10. uri v gostilni Završček; popoldne ob 16. uri javen volilni shod v gostilni Forte na Vodah; v nedeljo 1. novembra ob 8. uri v gostilni Španec; ob 10. uri v restavraciji Rotar na Tereziji.

V nedeljo 1. novembra se vrši volilni shod ob 8. uri pred cerkvijo na Dolu pri Hrastniku.

V soboto 31. t. m. bo shod ob 20. uri v hotelu Juvančič na Zidanem mostu.

V nedeljo, 1. novembra bo shod v gostilni pri Ježu na Loki pri Zidanem mostu, ob 8. uri na sestanku v Razboru pri Loki v gostilni Pompe.

Na vseh shodih in sestankih govori sreski kandidat g. Rudolf Juvan. Volilce vabimo k številni udeležbi.

Cena: mala steklenica 10 Din, srednja steklenica 26 Din in velika steklenica 52 Din. Dobiva se povedi!

V ptujskem srezu

Ptuj, 28. oktobra. Iz vseh srezov naše banovine prihajajo poročila o velikih volilnih shodih. Iz našega sresa še ni bilo ničesar slišati o uspehih volilnih shodov, kakor da bi pri nas ne bilo volilnega gibanja. Temu seveda ni tako. Vršijo se volilni shodi v vseh večjih krajih in opaziti je živahno volilno gibanje. Zanimanje za shode je veliko. Tako so se vršili dne 18. t. m. shodi pri Sv. Barbari v Haložah, Sv. Andražu v Haložah in pri Sv. Vidu pri Ptuj. Dne 25. t. m. so se vršili shodi pri Sv. Urbanu, Sv. Lovrenču in na Polensaku. Vsi shodi so bili dobro obiskani in ljudstvo je z zanimanjem sledilo izvajanjem sreskega kandidata g. spoda Lovra Petrovarja.

Tudi v Ptuj smo imeli velik volilni shod 24. t. m. Ze pred napovedano uro shoda se je dvorana napolnila do zadnjega kotička. Na shodu so bili prisotni vseh prejšnjih političnih strank; tudi Nemci so se ga v velikem številu udeležili. Novi ptujski župnik g. Ladislav Jerše je bil pri vstopu v dvorano burno pozdravljen.

Predsednik mestnega volilnega odbora g. dr. Salamun je otvoril shod, na kar je takoj povzel besedo sreski kandidat g. spod Lovro Petrovar, ki je v glavnem poročal o gospodarskem in političnem razmahu in o pomenu o predstojajočih volitvah v Narodno skupščino. Poudaril je, da smo po umnem vodstvu našega vladarja dobili enoten naziv naše države »Jugoslavija« in enotno jugoslovensko zastavo, kar bi gotovo vsega tega še danes ne imeli, ako bi se vladale one razmere, ki so bile pred 6. januarjem. Tudi splošno gospodarsko krizo, ki je pri nas še ne čutimo toliko kakor drugod, bi gotovo občutili vse drugače, ako bi vladale pri nas še stare strankarske razmere. Zalostno dejstvo je, da so se v času, ko bi morali skupno in v slogi graditi našo državo našli elementi, ki na tihem pa tudi javno hujskajo ljudstvo proti volitvam. Na koncu svojega govora je povzel vse prisotne, da grede dne 8. XI. t. l. brez izjeme vsi na volišče, pa naj bo za tega ali onega kandidata.

Po govoru g. Petrovarja se je razvila debata, v katero sta zlasti posegla železniški delavec g. Vodovnik, g. dr. Senčar in g. dr. Salamun. Ta je še enkrat opozoril na ogromni pomen predstojajočih volitev. Poudaril je, da je treba v slogi iti na delo, zginiti pa da mora vsako plemensko ali strankarsko politično sovraštvo. Smatra za velik zločin, da ljudje, ki se zavedajo pomembnosti volitev, hujskajo nevedno ljudstvo k abstinenци. Dolžnost Slovencev je, da gremo vsi na volišče, da pokažemo s tem tudi zunanjemu svetu, da ni med nami več plemenskega sovraštva in da smo za močno Jugoslavijo.

Manifestacijski shod v Slovenjgradu

Slovenjgradec, 27. oktobra. V nedeljo 25. oktobra t. l. je bil v starem, zgodovinskem Narodnem domu shod, ki se ga je udeležilo nad 300 volilcev, pristašev vseh nekdanjih strank, da slišijo sreskega kandidata, znanega in odličnega narodnjaka g. dr. Bogomila Vošnjaka, bivšega poslanika ter njegovega namestnika, našega uglednega župana g. dr. Alojzija Bratkoviča. Velika dvorana v Narodnem domu je bila vsa polna.

Shod je otvoril g. Leopold Kopač, ki je pozdravil zborovalce ter v kratkem nagovoru poudarjal, da je sveta dolžnost vseh iskrenih Jugoslovenov, da pomagajo popolnoma dograditi našo državo. Sedaj ni časa za hujskanje in za strankarske prepire. Le v slogi, delu in ljubezni do našega jugoslovenskega doma je naša rešitev.

Sreski kandidat g. dr. Vošnjak je v svojem temeljitem, domovinske ljubezni prežetem govoru izvajal med drugim:

Ko sedaj zbirujemo v naši domovini, se spominjamo časov pred 80 leti, ko so mogli tabori po naši ožji domovini manifestirati brez strank, brez preprirov in so imeli samo en cilj: narodnost in svobodo. Enako važni časi so sedaj. Zavedati se moramo, da je vsaka abstinenca pri volitvah 8. novembra naravnost samomor. V Jugoslaviji državni poslanec pomenja nekaj čisto drugega, kakor v stari Avstriji. Če se je peljal stari Miha Vošnjak iz Celja na Dunaj pred 50 leti, ni imel skrbni niti za zunanjo politiko, niti za državne finance, ker taka vprašanja niso reševali Slovenci, ampak vladajoče avstrijsko plemstvo na Dunaju. To so bile skrbni tedaj za celjsko gimnazijo, za jezikovne pravice in za stvari, ki se nam danes zdijo prav male. Ako to pomislimo vidimo, kako ogromno odgovornost nosi poslanec velike neodvisne Jugoslavije.

Prehajajoč na gospodarska vprašanja je postavil govornik načelo gospodarske solidarnosti in harmonije med vsemi sloji. Neobhodno je potrebno, da se osnuje pri nas kmetijske zbornice. Zalostna je v Jugoslaviji kupna moč kmečkih množic. Medtem ko prihaja v severni Ameriki na glavo dohodek 3313 Din, je v Jugoslaviji letni dohodek na osebo 343 Din. Izpod Jugoslavije je samo

še Bolgarija z 258 Din, medtem ko ima še celo Rumunija letni dohodek od 393 Din na glavo. O takih številkah naj v prvi vrsti razmišljajo bodoči poslanci.

Jugoslovenska vlada se je odločila za volilni sistem po srezih. Iz srezov naj niknejo sreske kandidature, ki najbolj odgovarjajo duhu in interesom dotičnega sresa. Ni dvoma, da bo volilna udeležba v vsej Srbiji in Vojvodini, kakor tudi v Bosni velikkanska. Kako bomo mi Slovenci izgledali, če Slovenci ne bodo prišli na volišče v ogromnem številu? Cisto neslovensko je, postaviti se za peč in prekrizanih rok čakati, kaj pride. Značaj slovenskega ljudstva je tak, da ne prenese abstinence. Govornik je zato popolnoma prepričan, da bodo tudi Slovenci skupno z vsemi drugimi Jugoslovenci mogočno in energično sodelovali na konsolidaciji velike Jugoslavije v bodočnosti.

Po živahnem odobravanju je povzel besedo namestnik sreskega kandidata tukajšnji župan g. dr. Alojzij Bratkovič, ki je bil poprej med najuglednejšimi pristaši Slovenske ljudske stranke. Izvajal je med drugim: Živimo v velikem in važnem zgodovinskem trenutku, o katerem bo pisala poznejša jugoslovenska zgodovina. Naš kralj nas vabi in kliče k upravljanju naše lepe države. Mi se bomo brezdvomno odzvali nalivšemu klicu, opustili vse strankarstvo, ki je skozi 10 let pripravilo našo državo na rob propada v veliko veselje sovražnikov naše svobodne države. Ko sem prevzel namestništvo sreskega kandidata me je vodila samo ena misel: Čuvaljmo svojo zemljo, svojo domovino; če je ne bomo znali čuvati, nismo vredni, da jo imamo. Mnogi agitatorji skušajo vplivati na nekatere, češ da niso volilne svobodne! Vsakdo ve, da so volitve baš sedaj svobodne, medtem ko so za časa strankarstva postavile stranke svoje kandidate in somišljeniki so bili zaradi discipline stranke primorani voliti poslance, ki so jim bili morda dostikrat nepriljubljeni. Vsa je svoje sreče kovač in oni volilci, ki bi morda ostali doma na dan volitev dne 8. novembra t. l., škodujejo sebi in narodu. Kdor ne voli je suha veja v naši državi; vsi stanovi brez razlike strank morajo pomagati pri graditvi naše države. Vsi iskreni Jugoslovenci bomo kot res dobri državljani šli 8. novembra polnoštevilno na volišče in s tem dokazali vsem onim, ki rujejo proti naši državi, da želimo veliko, močno in svobodno Jugoslavijo.

V znamenju sloge se je zaključil lepo uspehi shod, kakršnega še ni videl Slovenjgradec.

Prejšnji dan, v soboto se je vršil istotako zelo dobro obiskan shod v Mislinji pod predsedstvom g. Konrada Iršiča. Tudi tam sta govorila sreski kandidata g. dr. Vošnjak in njegov namestnik dr. Bratkovič.

V sevnjski okolici

Sevnica, 28. oktobra.

Tudi v našem okolišu je volilno gibanje že zelo živahno. V soboto zvečer je priredil sreski kandidat g. Krulje volilni sestanek v gostilni Planine v Šmarju pri Sevnici, v nedeljo popoldne na je lepo uspel sestanek v gostilni g. Radeja na Blanci, kjer je otvoril sestanek prometni uradnik g. Rihter in podal besedo g. Kruleju, ki je pojasnil sedanjí politični položaj. Navzoči so soglasno obljubili da bodo vsi šli voliti in pripeljali s seboj tudi druge. V nedeljo zvečer je bil volilni shod v Sevnici v gostilni g. Čamperšaka. Po govoru g. Kruleja se je razvila živahna debata, ki jo je zaključil g. notar Ušlaker s pozivom: »Volitve so naša pravica in naša dolžnost. Svojo dolžnost do države izpolnimo s tem, da se vsi udeležimo volitev, svojo dolžnost do domače okolice na izvršimo, da volimo domačega kandidata g. Kruleja.«

Občinski proračun sevnjske občine za leto 1932 je sestavljen. — Od lanskega proračuna, ki je znašal 464.000 Din, je bodoči proračun manjši za 32.000 Din, torej znaša bodoči proračun 432.000 Din. Razveseljivo je dejstvo, da so znižane občinske doklade od 72 odst. na 40 odst.

V naši občini se v tekočem letu res marljivo dela, predvsem na pobudo g. župana Kruleja. Gradi se vodovod, občina je kupila sodniško poslopje, zasajenih je bilo okrog 10.000 gozdnih in 100 sadnih dreves na občinskem zemljišču. Vršilo se je selekcijsko premirjanje goveje živine, — sadna razstava, grozdni sejlem, gospodinjstvi tečaj itd. itd. Govod je potrebno delo. — Kljub ogromnemu in vsestranskemu delu, ki ga vrši naš župan Krulje, pa bodo bodoči občinski izdatki mnogo manjši. To je lep dokaz gospodarsko upravne sposobnosti našega volilnega kandidata g. Kruleja, ki ima zaradi tega mnogo zaupanja med volilci v vsej okolici.

V zagorski kotlini

Zagorje, 28. oktobra.

V nedeljo so se kljub mali reklamirani vršili v naši dolini kar trije odlično obiskani shodi, na katerih so govorili g. minister Pucelj, g. dr. Bohinjec ter namestnik sreskega kandidata g. Birola. Prvi shod je bil v kopalnici restavraciji na Izlakah ob pol 8 uri, drugi ob 11. na Lokah pri Robavcu in tretji popoldne ob 3. v rudniški restavraciji v Toplicah, kjer se je zbralo toliko ljudi, da so morali mnogi ostati na prostem. Z velikim zanimanjem so sledili resni možje in mladeniči vseh slojev besedam g. ministra, ki je poudaril v svojem govoru, da prihaja prvič med rudarje. Zastopal je vedno stališče, da morata stopati kmet in delavec v politiki po isti poti. Najmanj 70 odstotkov imata skupnih interesov. Sedaj, ko kralj kliče, naj ne bo nikogar, ki ne bi šel na volišče in ki ne bi pristopil k mizi dela. Pozivi k volilni abstinenци izhajajo iz onih vrst, ki jim je bil začetek in konec lastna stranka, ne pa državna korist. Da ni opozicijske liste, je vzrok, ker so ti elementi med seboj duhovno sprti, nezmožni konstruktivnega dela. Da ni svobode, kričijo. Sami so pa bili v vladni ves čas po 6. januarju in v veseljem so od nje sprejemali važna odlična in vplivna mesta. Abstinenca je škodljiva in se vedno klavno neha. Biti moramo poleg, kjerkoli se razpravlja o naših interesih. Država, ki je dala milion svojih sinov za svobodo, ne bo pripustila tega, da bi postala mokra cunj v rokah brezvestnežev. Brez skupne države bi postali plem grabežljivih tujcev. Slovenci imamo največ potreb in

moremo najmanj nuditi. Zato je tem bolj potrebna naša udeležba na volitvah. Če se bodo rudarji zdržali volitev, tudi njih poslanec ne bo mogel zanje doseči ničesar. Najbolj sta udarjena kmet in delavec, zato morata ona dva prva na volišče.

Za g. ministrom je povzel besedo g. dr. Bohinjec, ki je v temperamentnem govoru pojasnil pomen javnih volitev, ki so naperjene le proti tistim, ki nimajo nobenega prepričanja. Osmi november bi bilo treba uleskati povsod in ga osvetljevati z žarko lučjo. Ta dan bo zaprislga novi Jugoslaviji. Nikdar več strankarskih preprirov, vsi na novo delo!

Namestnik sreskega kandidata g. Birola je v presrčnih in stvarnih besedah povzal k čim večji udeležbi. Nato se je razvila debata, v katero so posegli številni volilci. Krasno uspehi shod je zaključil predsednik, župan g. Grčar. Volilci so se razšli s sklepom, da ne bodo samo oni prišli na volišče, temveč bodo prepričali o potrebi glasovanja tudi vse svoje znanke.

V dolnjelendavskem srezu

V našem srezu je volilno gibanje v velikem razmahu. Vsa dan se vrše v posameznih vaseh volilni sestanki, ki se čisto pretvarjajo v velike volilne shode. Na delu je zlasti naš sreski kandidat g. Anton Hajdinjak, ki hodi s svojimi prijatelji od vasi do vasi; večje sestanke je imel zlasti v Dokležovju, Izakovcih, Bratoncih in Lipovcih. Gospod kandidat je izčrpano poročal o političnem položaju in o pomenu predstojajočih volitev. O domačih gospodarskih razmerah in pomenu volitev za naše Prekmurje je poročal župan Erjavce iz Bratoncev. V nedeljo so bili shodi v Gančanih, Beltincih in Odrancih. Na teh sestankih je govoril tudi učitelj Izidor Horvat iz Dolnje Lendave. Vsi shodi so bili prav dobro obiskani in povsod se je kazalo veliko zanimanje naših kmetov za predstojajoče volitve. Po izčrpanem dnevnem redu možje kar nečisto zapustijo prostor, tako da je v Beltincih moral še izpregovoriti domači šolski upravitelj g. Šprager. Impozantno je bil shod v kandidatu domači vasi Odrancih, kjer je bilo do 250 poslušalcev. Taki shodi se niso vršili niti v prejšnjih strankarskih casih.

V ponedeljek so bili shodi na Melincih, na Gornji in na Dolnji Bistrici. Po naprej določenem programu bo g. kandidat Hajdinjak obiskal vse naše občine. Po madžarskih občinah bo nastopil tudi namestnik g. župan Križanič, ki je v teh krajih zelo spoštovana in znana oseba.

Ze dosedanjí shodi so pokazali razveseljivo dejstvo, da se ljudstvo zelo zanima za volitve 8. novembra in da razmišlja hujskati nimajo več toliko vpliva, da bi ga odvrnili od volitev in ga tako spravljali v nesrečo. Prekmurje ima mnogo potreb, ki jih bo treba urediti in naši možje se v popolni meri zavedajo, da se lahko kaj doseže le, ako smo vsi složni in vsi sodelujemo pri velikem delu, ki nas še čaka.

Cas za volilno agitacijo je zelo kratek. Naš srez šteje 48 občin in vsako izmed teh obiskati in radovednim volilcem razložiti vse, kar žele, ni malo delo. Zato se vrše sestanki že jutraj od devete ure naprej v pozno noč. Tu in tam nastane zamuda, a možje vztrajajo in čakajo potrpežljivo, da čujejo dobro prijateljsko besedo od svojega kandidata in drugih znanih svojih prijateljev, javnih delavcev. Nekdanji strankarski volilni shodi se niti po obisku, niti po zanimanju mož ne morejo primerjati današnjim volilnim sestankom, ki so prava manifestacija čustvovanja našega ljudstva.

Z največjim upanjem zremo v našo bodočnost, kajti 8. novembra bodo naši možje šli vsi na volišče in tako javno pokazali vsemu svetu, kako misli Prekmurje.

V srezu Šmarje

Sreski kandidat Vekoslav Spindler je tekom zadnjih dni priredil več volilnih shodov in sestankov po kozjansk

Naši kraji in ljudje

Kje je spomenik septemberskih žrtev?

Ljubljana, 29. oktobra.

Ko sem se zadnjič vračal od svečanosti odkritja dr. Zerjavovega spomenika, sem videl, da so grobovi septemberskih žrtev še vedno brez spomenika. V lepi vrsti grobov, ki se vrste ob poti od dr. Krekovega spomenika proti belemu sv. Florjanu, ki krasi grob gasilskega staroste Barleta, se ta vrzel občutno pozna. Posebno, ker je to prostor na vogalu.

Pri tem sem se spomnil vseh naših priseg in obljub in zbiraj za spomenik narodnim žrtvam. Danes je od takrat že 23 let in spomenika še vedno ni. To meče na nas kot narod žalostno senco neresnosti. Kakor je znano, je bil spomenik že narejen in ni bil postavljen, ker je baje to prepovedalo cerkveno oblastvo. Recimo, da je bilo to nekoč res. Žalostno ali resnično. Danes — mislim — ni več tistih časov, da bi kdo prepovedal postaviti spomenik na grob. Torej bi moral spomenik že stati! Pa pravijo: spomenik se je izgubil... Saj spomenik ni izgubljen, da bi ga ne bilo mogoče najti. Iz Ljubljane menda ni ušel. Mora torej biti v Ljubljani. In če ni posrečen — kakor pravijo — pa je vsaj kamen, ki se da porabiti!

Mislim, da je skrajni čas, da zamašimo to vrzel in rešimo ta problem. Saj danes ko imamo toliko narodnih žrtev in vojni grobov, ni treba posebnih ceremonij. Postavi naj se preprost kamen ali piramida z datumom 20. IX. 1908 in imeni padlih — in naša dolžnost bo storjena. To ne bo presegalo stroškov, ki bi jih ne zmogli. Saj občina ljubljanska, ki je spravila spomenik — in se je baje izgubil — pri sedanjem splošnem prenavljanju mesta, lahko postavi primeren spomenik, da bo končno ta zadeva rešena nam v čast in v zadovoljenje žrtvam.

Državnim unokošencem

Ljubljana, 29. oktobra.

Dravska finančna direkcija v Ljubljani razglasi: Da se kontrolira pravica za prejemanje draginskih doklad, morajo po čl. 113 pravilnika za delo odsekov za računovodstvo pri finančnih direktorjih predložiti vsi upokoenci odsek za računovodstvo vsako leto dvakrat, in sicer v aprilu in oktobru, predpisane prijave za prejemanje draginske doklade. Za otroke, stare nad

16 let, ki se redno šolajo, se morajo priložiti prijavi tudi potrdila šole o rednem šolanju.

Zato se vsi v Ljubljani bivačiji upokoenci obveščajo, da dobe predpisane tiskovine za prijavo pri odseku za računovodstvo, referatu za civilne in vojaške mirovine, Krekov trg, pritličje, soba št. 6 v času do 10. novembra 1931, kjer naj se vsi upokoenci osebno, toda le v tem času, zglase.

Izven Ljubljane bivačiji upokoencem se bodo vpsale prijave po pošti. Upokoencem, ki so že predložili šolska potrdila

za leto 1931-32 teh ni treba ponovno priložiti prijavi.

Pravilno izpolnjene in po dveh aktivnih ali upokojenih državnih uradnikih potrjene prijave se morajo takoj vrniti temu odseku. Upokoencem, ki se ne bodo odzvali temu pozivu, se bo ustavilo izplačevanje draginske doklade. Pri tej priliki se vsi upokoenci ponovno opozarjajo, naj v bodoče javijo vsako spremembo bivališča najpozneje do 10. vsakega meseca, ker se po tem terminu že prično odpošiljati čekovne nakaznice podružnici Poštne hranilnice.

Smrt družinskega očeta v Ljubljani

Pri reševanju hlodov v narasli Ljubljani je utonil Dukičev delavec, ki zapuša 6 nedoraslih otrok

Ljubljana, 29. oktobra.

Deževno vreme traja še dalje in se pričelje vode zopet močno naraščati. Od Vnanjih gor proti Ljubljani je barje podobno velikemu jezeru in Ljubljana je postala v mestu prav nevarna zgradbam novih mostov. V teku noči je pobrala pri gradnji novega mostu na Jurčičevem trgu veliko število hlodov in tramov in je sploh začela pobirati vso leseno konstrukcijo, ki je postavljena tamkaj in iz katere vodijo stala gradbena dela. Dukičevi delavci so morali priti zaradi narasle vode ponoči reševati to konstrukcijo in so komaj oti iz vode malo črpalke, dočim velike črpalke niso mogli spraviti na breg in je zaenkrat ostala v strugi. Danes je znova narasla Ljubljana odplavila velike kope hlodov, ki je bila nagromadena zaradi regulacijskih del v strugi pod bregom. Zahtevala pa je žal tudi smrtno žrtev.

Dukičevi delavci so že dopoldne lovili pri novem mostu, ki bo vodil čez Ljubljano za splošno bolnico, tramovje in ostale kose lesa, ki jih je odplavila voda pri starem čevljarjem mostu. Nadaljevali so popoldne in je pri delu bil zaposlen tudi 4letni tesar Valentin Mandelj, doma iz Česnice pri Dobrunjah. Nalovljene tramove so spravljali delavci na breg s pomočjo železnih kavljev, tako zvanih »mačkove«. Okrog 14.10 je priplaval po vodi precejšnje bruno, ki ga je pričel Mandelj loviti z »mačkovo«, stoječ na lesenem plohu, položenem pod obokom novega mostu na lesenih nosilcih. Že je zadel kavelj v bruno, ko pa ga je hotel potegniti k bregu, se je na mokrem plohu uvrnil, pri čemer pa mu je spodrsnilo, izgubil je ravnotežje in

je mahoma treščil vprčo drugih delavcev z glavo naprej v naraslo Ljubljano.

Tovariši so ga trenutek nato videli prihajati na površje, nakar ga je voda zanesla z nogami naprej pod leseno konstrukcijo odra. Ker so bili ta čas vsi na bregu, mu niso mogli dosti hitro priskočiti na pomoč, obenem pa so računali, da se bo Mandelj še pravočasno zavedel in se oprijel za en ali drug tram in se sam potegnil nazaj na oder. Očividno pa se je pone srečeni delavec tako prestrašil, da je mahoma izgubil zavest in ga je deroča voda silno naglo splavila med nosilci dalje, ga potegnila pod gladino in tirala s seboj. Delavci Ivan Tihel, Dominik Tori in še dva druga so nato hiteli ob bregu s kavlji na dolgih drogih, vpili na pomoč in opozovali, kje se bo nesrečni Mandelj zopet pokazal na površje. Opazili so ga šele kakih 100 m dalje, Mandelj pa se je prikazal na površju samo za trenutek, potem pa ga je voda zopet potegnila pod gladino in ga odnesla s seboj. Njegovi tovariši so še nekaj časa hiteli ob bregu Ljubljane, potem pa so uvideli, da je vsaka pomoč izključena in da se je njihov tovariš utopil. Obvestili so o smrtni nesreči Dukičev podjetje in je bila obveščena tudi policija. Priče nesreče so bile zaslišane in je bil sestavljen zapisnik.

Pokojni Valentin Mandelj je bil oče 6 otrok, izmed katerih je največji star 12, najmlajši pa šele 3 leta. Bil je zelo priden in vreden delavec, zaposlen pri Dukiču že nad leto dni. Priplavljen je bil tudi doma v Česnici, kjer je njegova tragična usoda vzbudila s trdnostjo prizadetimi domači mi najgloblje sočustvovanje.

Dva strašna poboja

Krško, 29. oktobra.

Z novim mostom, ki je že takoj v početku pokazal izredno moč, se je otvorila sezija bolj žalostnih, se pravi nepremišljenih fantovskih pretepotov in pobjev, ki jih obsoja vse ljudstvo. V nedeljo 25. t. m. se je vse zabavalo po raznih gostinlah in domačih hramih. Vinski duh je objel glave mladih in objestnih fantlinov, ki so naravnost posuroveli in so namenoma prikazali vse znanje z nožem in batom, ne meč se za občutno, a pravično kazen.

V Gorenji vasi se je vršil pravičati poboj in so obležale tri žrtve. Na vabilo nekoga vinogradnika so se namreč podali nekateri fantje in moške v Nemško goro. Zvečer ob mraku so se vračali proti domu in se spotoma ustavili v Gorenji vasi. Ali so sami izživali, se še ni moglo dognati. Ve se le, da so jih med časom, ko so se zadrževali kot gostje vinogradnika v hiši, obkolili fantje iz Velike in Gorenje vasi. Ko so stopili brata P. in nekateri drugi iz hiše, se je začel pretep. Delovali so motike, bati, palice in noži, ki so pač edino orožje strahopetcev in so položili na tla okrvavljena brata Plankarjeva z razbito črepanjo pa je obležal Puntar Anton. Vse okrvavljene so prepeljali bližnji sosede v krško bolnico, kjer se Puntar bori s smrtjo.

Drugi obsojanja vredni dogodek se je odigral v Leskovcu. V dom g. M. je ob mraku prišel g. Jordan iz Dmrova. Spotoma se je tamkaj ustavil, da pozdravi prijatelje, a je žal naletel na vinična fantlini na brata P. iz Leskovca. Sedeč za mizo je bil priča bratovskemu prepriku, ki se je izcimil v pretep in poboj. Jordan je vstal da zapusti sobo, toda v tem je bil že napaden z nožem od P., ki mu je direktno odsekal in posnel meso do kosti z leve roke v zapestju. Jordan je padel na hrbet in prosil, da ga puste živga, kar pa fantlinom še ni bilo dovolj. Na mnogih kra-

jih prerezane hlače g. Jordana so dovolj očitno kazale, da je dobil več vbojdljav, tudi v noge, poleg tega še tri v glavo! To početje obsoja vse ljudstvo in je v interesu varnosti, da se taki pretepači eksemplarično kaznujejo.

Eno od mnogostevnih podjetij kave Hag.

Zakaj brez kofeina?

Navadna kava vsebuje 1-2% kofeina, rastlinskega strupa, ki lahko pri mnogih ljudeh povzroči težko srce, povišanje krvnega tlaka, motenje spanja, razdraženje živcev ali ledvic. Zaradi kofeina naj bi otroci sploh ne pili kave. Kofein je vzrok, da mora zdravnik takorekoko dnevno zabranjati navadno kavo. Venomer bolj potrebna je postala prava kava, ki ji je odvzet kofein. Kava Hag je prava, najplemenitejša zrnata kava, ali brez kofeina, ter popolnoma neskočljiva tako zdravim kakor tudi bolnim. Celotno deca sme brez pomisleka piti mleko s kavo Hag. Najnovejša raziskovanja so pokazala, da mleko, začinjeno s kavo Hag, ni samo tečnejše, ampak tudi najlažje prebavljivo. Kava Hag je vsekakor kakovostna, ne najboljša vrsta kave tvorijo njeno mešanico. Izdatnost ji je neoporečna. Posebna organizacija pa skrbi, da kava Hag dobite vedno svežo v vsaki dobri trgovini v živili. Servira se na željo tudi v hotelu in kavarni. Brezplačni vzorec prejmete — ako pošljete izrezek tega oglasa in Din 1.— za odpreme stroške — od Kave Hag d. d., Tomašičeva ul. 4, Zagreb.

za roman »Pfarrer von Dornloche«.

Izmed nagajencev iz drugih panog omenjamo predvsem režiserja Jana Bora, ki deluje pri praškem Vinohradskem divadlu. Bor je poleg Hilarija najbolj originalni češki režiser. Nagrajen je bil za režijo Dostojevskoga »Bratov Karamazovih«, ki so imeli izreden uspeh. Nagrajen so bili še režiser Jindřich Honzla, igralci Ružena Naskova in Eva Vrchlická (hčerka slovečega pesnika Jaroslava Vrchlického) ter igralec František Smolik.

Med glasbeniki zasluži posebno pozornost Alois Habba, čigar 1/4 tonsko opero »Mati« so letos prvič izvajali v Monakovem. Med drugim sta bila nagajena tudi muzika Jaroslav Kocian in Otakar Ševčík.

Knausjev konverzacijski leksikon. Poleg krasne, a cenene antologije Goetheja je Knausjevo založništvo v Berlinu letošnjo jesen predstavilo obširno s konverzacijskim leksikonom v enem zvezku. V sirovo platno okusno vezana knjiga šteje 1875 strani in vsebuje 35.000 gesel, 2600 ilustracij, 70 enobarvnih in večbarvnih prilog s slikami in zemljepisnimi kartami, številne statistične preglednice in porazgovore itd., skratka: vse, kar potrebuje človek, ki hoče na hitro roko kaj izvedeti. Vse to pa ni presenetljivo, saj imamo v tujih jezikih več takihle priročnikov. Presenetljiva je cena: knjiga stane v platno vezana samo 50 Din. cena, ki jo mogoče le ob ogromni nakladi. »Knausjeve konverzacijske Lexikone« pomeni na knjižnem trgu dogodek, ki je vreden zabeležiti. Pri nas ga lahko po označeni ceni takoj dobavi Tiskovna zadruga v Ljubljani.

Slovenjebistriško učiteljsko društvo bo praznovalo 60-letnico

Slovenska Bistrica, 29. oktobra.

V soboto je zborovalo učiteljsko slovenjebistriško sodnega okraja v mestni deški osnovni šoli. Prisostvovalo je 50 članov in članic. Dnevni red je bil dokaj obširen, ker se je vršil sočasno občni zbor in je dosedanje društvo likvidiralo ter se preimenovalo v JUU za sodni okraj slovenjebistriški.

Nazvoče je pozdravil predsednik g. Miloš Tajnik, ki je izčrpno poročal o delu odbora ter o najvažnejših dopisih. Posebej se je debatiralo o reorganizaciji učiteljskega pevskega zbora, o banovinski in državni skupščini, o učiteljski ustanovi UGP ter o propagandi mladinskega tiska. — Nato se je vršil občni zbor. Iz poročil posnemamo, da je šelo društvo v preteklem šolskem letu 61 članov in je na raznih krajih zborovalo štirikrat. Vsa poročila so vzele zborovalci z odobravanjem na znanje. Nato se je izvršila formalna likvidacija starega in ustanovitev novega društva.

V odbor so bili izvoljeni g. Miloš Tajnik kot predsednik, Matko Janžekovič kot podpredsednik, Joža Stopar, tajnik, J. R. S. malova, blagajničarka; J. Zivko, Strigl,

Vdova Sidonija je zastupila taščo

Tragedija iz prekmurske obmejne vasi pred mariborskim velikim senatom

Maribor, 29. oktobra.

V zatišju, kjer prenehajo gozdovi prekmurskega bogataša Hartnerja, leži siromašna, majhna, a prijazna vasica Zvenavje. Je tik ob avstrijsko-madžarski meji. Pred nekaj leti je razburila vasčane žalostna vest, da so obmejni stražniki ustrelili domačina Josipa Časarja, znanega in nevarnega tihotapca. Ovdovela Sidonija je po moževi smrti gospodarila skupno s pokojnikovo materjo, 66-letno Ana Časarjevo, ki je imela izgovorjen skromen prežitek.

Kmalu po moževi smrti pa se je Sidonija seznanila z Denešem Časarjem, ki je začel pogosto prihajati na njen dom ter je tu pa tam pomagal pri delu. To nikakor ni bilo všeč tašči Ani, ki je svarila sinah pred novim izvoljenjem. Ko pa je tašča celo izvedela, da se namerava Sidonija poročiti, je nastopila odločno proti sinu. Delala ji je, naj pusti Deneša pri miru, ker ni nič prida.

Letos pred pustom je tašča nepričakovano umrla, nakar se je začela Sidonija pridno pripravljati na poroko z Denešem in je res že v začetku maja sklenila zvezo z njim. Že mesec dni po smrti Ane Časarjeve pa so se bile raznesle po Zvenavju in okolici strašne govorice. Ni še skopnel sneg na grobu pokojne tašče in že so začeli ljudje govoriti, da pokojna ni umrla naravne smrti, marveč da je bila zastrupljena.

Kmalu nato so se nekega dne pojavili na domačem vaškem pokopališču gospodje iz mesta Poklalič so grobarja, da je odprli grob. In dočim so domačini radovedno in z grozo vpraševali, kaj vse bo iz tega, so v juliju prišli po Sidonijo, ki se je bila medtem že poročila, orožniki in jo odgnali v zapor. In danes je prišla pred mariborski veliki senat.

Sidonija Časarjeva je mala posestnica protestantske vere, iz Zvenavja, stara 26 let. Lepo se je opravila za razpravo in ni napravila vtisa vražje ženske. Na vprašanje predsednika je odgovarjala v prijetni prekmurski. Ko je prečital državni tožilec obtožbo, je na vprašanje predsednika, ali je kriva, s solzami v očeh od-

Zagonetna tragedija mladega para

Po 5 letih zakona se je mož ustrelil na pokopališču, žena pa je skočila v vodo

Beograd, 29. oktobra.

V sredo sredi dneva se je odigrala strašna rodbinska tragedija. A to je bilo prav za orav šele njeno prvo dejanje. Na pokopališču ob grobu nekega otroka, katerega so starši vsak dan okrasili s svežim cvetjem, se je ustrelil sekretar ministrstva za notranje zadeve, Dušan Zarić, mlad mož, ki je s svojo ženo Katarino živel že 5 let v zakonu. Kakor vse kaže, je bil zakon sklenjen iz vroče ljubezni, vendar je predstavljal pravičarjstvo, neupravičeno žalostno dvoje različnih značajev in različnih stremeljenj. Vsa petletna doba je bila polna nervoznosti, nekakšne živčne mrzlice. Nekaj časa sta bila oba zakonca tako za ljubljana, da sta vzbujala pozornost, potem zopet hladna, jezna, zopet zaljubljena, zopet strastna, zopet jezna in hladna. To se je menjavalo iz dneva v dan. V zadnjih dneh je bil mož čudno zamišljen in je najraje obiskoval pokopališče, kjer se je po večkrat na dan ustavil pred grobom neznanega deteta, kakor da bi ga privlačevalo dnevno obnovenje cvetja. Tako je tudi v sredo tam postal, gledal nekaj časa s cvetjem pokriti grobček, potegnil je nato revolver, ga naslonil na sence, sprožil in padel mrtev med sveže jesensko cvetje.

Ko so njegovi ženi Katarini javili to žalostno vest, se je onesvestila, kakor da jo je ponužila strela. Z veliko težavo so jo

Zanesljivo in brez bolečin pomaga **Burgit** obliž za kurja očesa in obliščance.

Varl, Rajner in zakonca Logarjeva kot odborniki. V nadzorstvo so ga Feiglova, gg. Vendramin, Kranjc in Kopriva Članarina se je zvišala na mesečnih 16 Din Med služnostmi so zborovalci vzeli na znanje izvajanja g. Miklavca glede povishe Slove-njebistriško društvo bo ob novem letu praznovalo 60letnico obstoja in hoče ta jubilej slovesno proslaviti dne 10. aprila 1932. Priprave za proslavo so bile poverjene novemu odboru, ki bo o njih podrobno poročal na prihodnjem zborovanju v decembru na Pragerskem.

govorila: »Iz svojega čistega srca izpovem, da tega nisem nigrda včinila... Na podrobna predsednikova vprašanja je obtoženka gladko odgovarjala, in ko se je spomnila svojih dveh otročkov, so jo obliše solze.

A kaj pravi obtoženka? Da je Sidonija letos v februarju primešala jedi, ki jo je prinášala svoji tašči Ani Časarjevi, arzenik in je tašča na posledično tega strupa 16. februarja umrla. Tako se je iznebila tašče, ki je nasprotovala poroki z njenim sedanjim možem. Zato se je obtoženka s taščo večkrat prepirala, zlasti še, ker je tašča venomer zatirjala, da v zvezo z Denešem ne privoli, dokler bo živa.

Na podlagi ljudskih govoric, pravi obtoženka, so se začeli zanimati za skrivnostno zadevo orožniki iz Petrovce. Ko so se oglasili pri Sidoniji, je odločno zanikala, da bi bila tašča zastupila in vedno je tudi zatirjala, da pri hiši nima nobenega »čemerca«. Kakor pred orožniki, je tudi danes pred senatom vztrajala pri svoji trditvi. Odločno je zanikala krivdo celo potem, ko je predsednik sodišča prečital mnenje fiziološkega zavoda v Ljubljani, da je tašča umrla zaradi zastrupljenja, ker so našli arzen v jetrih in ledvicah.

Zaslišanih je bilo več prič, od katerih so pa vse — razen ene — ugodno izpovedale za obtoženko. A ravno izpoved te priče je obtoženko zelo obremenila. Priča je namreč izpovedala, da je obtoženka letos v januarju od nekega neznanega možkega kupila strup za podgane. Torej je imela strup pri hiši, čeprav ga pri preiskavi niso našli. S to izpovedjo in pa z dejstvom, da obtoženka ni skrbela za taščo tako, kakor bi bila morala se je obramba Sidonije pred senatom zelo omajala.

Po dolgem posvetovanju senata je bila ob tričetrt na 13. razglašena obsodba. Sidonija Časarjeva je bila obsojena na 15 let robije in trajno izgubo častnih državljanjskih pravic. Močle in zopet čisto brez solz je obtoženka sprejela obsodbo in je mirno odšla iz dvorane.

Razpravo je vodil predsednik dr. Lešnik, državno tožilstvo je zastopal dr. Hojnik, obtoženko pa je zagovarjal dr. Franin-ger.

obudili zopet k življenju. Včeraj zjutraj pa so potniki ladje »Tomislava«, ki vzdržuje promet med Beogradom in Zemunom, z začudenjem opazovali mlado ženo, ki se je v tolikem deževju neprestano in povrh še neprimerno oblečena, šetala po krovu. Blizu zemunske postaje, ki je zadnja leta postala nekak poseben otok ljudi, ki bežijo iz življenja, pa je mlada ženska preskočila ograjo krova in se vrgla v vodo. Reševalni čoln so takoj spustili za njo in že ko so jo prvič valovi zopet dvignili na površje, so jo pograbile močne roke mornarjev. Prinčena na krov in spravljena k zavesti, je mlada nesrečnica govorila vse mogoče o svoji 5letni zakonski tragediji, ki pa po pravem, sodeč po njenih besedah, to ne bi smela biti: »Ljubila sem ga, kakor ne bom mogla nikogar več, bil pa je tako nervozen, da nismo mogli ostati skupaj« — — —

Se več je govorila o svoji in njegovi veliki ljubezni, izjavljala je, da ji je največja uganaka njegova smrt in tako se je uradnim organom, ki mrko in često tudi flegmatično opravljajo uradne posle, s katerimi je zvezana velika tragedija, nudil v veliko presenečenje nov življenjski problem: iz ljubezni se dva vzameta, brez prave ljubezni in skladnosti živita 5 let, po nekaki strastni manifestaciji svoje ljubezni pa bežita iz življenja...

Sneg po naših gorah

Avtomobilski promet po gorenjskih prelazih delno onemogoče.

Ljubljana, 29. oktobra.

Ljubljanska sekcija Avtomobilskega kluba nam javlja, da so po obvestilih obmejnih kontrolnih uradov gorenjski prelazi zasneženi. Ljubelj je ves v snegu in najbrže letos ne bo več prehodov. Na zvezskem sedlu je že okoli 20 cm snega in se nadalje sneži. Avtomobilski promet je tudi z verigam nemogoč. Na Podkoren-škem sedlu je danes 15 cm snega in je z verigami prehod za enkrat še omogočen. Na Korosko se mora potovati preko Dravograda ali pa z italijanskim triptikom preko Rateč in Trbiža. V primeru izne-ga vremena je upati da bo vsaj Podkorenško sedlo zopet prosto snega.

Iz Škofje Loke nam poročajo, da je v noči od torka na sredo okrog 4 ure pobil sneg za kratko časa Škofjo Loko. Sneg pa se je moral zopet umakniti de-ževju. Višji hribi so zasneženi. Tempera-

tura je znatno padla.

Na Peči je po vesti iz Mežice padlo pol metra snega. Tudi nižje koroske gore je pobil sneg. Uletova kočna na Peči je že imela za goste vnetejše smučarje, ki so preizkusili svoje stare sposobnosti na novem snegu.

Pri zaprtosti in hemoroidih, motnjah v želodcu in črevesju, oteklosti jeter in vranice, bolečinah v hrbtu in križu je naravna »Franz Josefova« grenčica, večkrat na dan novžita, krasen priročnik. Zdravniške izkušnje so ugotovile pri treh-tušnih obolenjih, da deluje »Franz Josefova« voda sigurno razkrajajoče in vselej milo odvajajoče. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

KULTURNI PREGLED

Letošnji češki nagrajenci

Češkoslovaška republika je upeljala lep običaj, da država za praznik evobode podeli pisateljem, skladateljem, igralcem in drugim umetnikom, ki jih izbere posebna porota, častne nagrade.

Kakor smo že zabeležili, je bila tudi letos odlikovana z državnim priznanjem vrsta čeških, slovaških in nemških umetnikov. Ogledimo si nekatere nagrajence:

Izmed pesnikov je dobil državno nagrado Josef Hora za svojo zbirko »Tvoj glas«. Hora je eden najboljših pesnikov mlajše generacije. Odlikuje ga motivno bogastvo in izbrusena, čisti povsem moderna forma. Opeva tudi socialne motive. Znan je nadalje kot kritik. V »Jutru« z dne 17. t. m. smo objavili njegov potni nekrolog najstarejšemu češkemu pisatelju Antalu Stašku, ki ga je g. Hora napisal nalašče v naš »Kulturni pregled«. Zaradi tega lahko »Jutro« g. Hori še posebej iskreno čestita!

Drugi pesniki nagrajenci je Jiří Karásek z Lvovic, ki je dobil nagrado za letos izšlo novo pesniško knjigo »Poptuhove pesmi o življenju in smrti«. Karásek je že starejši mož. Bil je med ustanovitelji »Moderní Revue«, ki jo je pokojni Arnošt Procházka izdal 30 let. Ta revija je bila nekoč v češki literaturi avantgardistična: uvajala je nove poglede na literaturo, zastopala impresionizem, simbolizem, »dekadentstvo«, struje, ki so imele v tankočutnem Karásku najboljše tolmache. Karásek je izdal pred vojno dolgo vrsto knjig, med njimi več pesniških

in esejističnih zbirk, novele, roman »Gothická duše« itd. V zadnjih letih je dokazal svojo pesniško moč baš z zgoraj ome-njeno zbirko, ki je knjiga plemenite resignacije, plod zrelosti in zadnjega življenjskega spoznanja.

Vladislav Vančura, ki je bil nagrajen za roman »Marketa Lazarova«, je eden največ obetajočih mlajših čeških pripovednikov. Njegov nagrajen roman je vzbudil takoj po izidu veliko pozornost zaradi aktualne snovi in umetniško zanimive oblike.

Josefa Čapka poznamo bolj po delih, ki jih je spisal skupaj z bratom Karolom Čapkomo. To je predvsem drama »Iz življenja žuželke«, ki so jo mnogo igrali tudi v tujini. Prav kakor Karel Čapek, ilustrira tudi Josef sám svoje spise, kar daje knjigam še posebno zanimivost. Nagrajen je bil za povest »Senca praproti«.

Gustav Winter, profesor romanistike, ki pa živi že dolga leta v Parizu kot dopisnik »Prava lidu«, je bil nagrajen za »Knjigo o Franciji«. Kritika je lani, ko je Winterjeva knjiga izšla pri »Aventinu«, obsežno pisala o vrhlinah te knjige, ki je najboljši spis, kar jih imajo Čehi o Franciji. Bistrost pogledov na sodobno življenje se združuje z globokim poznavanjem preteklosti. Winter pozna odlično in politično zakulisje in duhovno življenje tja do njegovih najsubtilnejših otenkov.

Naposled sta bila odlikovana z nagrado tudi slovaška pisateljica Ludmila Pod-javorinská za knjigo »Balade«, izmed nemških pisateljev pa Hans Watzlik

Spominu dr. Edvarda Slavika

Na kršnem Proseku bodo danes dopolnili stoletni spominu na pokojnika dr. Edvarda Slavika, odličnega vodjo tržaških Slovencev.

Ko je z »Edinostjo« padel več kot petdesetletni stebel slovenske kulture in pri-morskega političnega življenja, s katerim je bilo Slavikovo življenje in delovanje tesno združeno, je pokojnik zadel svoj sedmi križ na rame. Kot sin proseškega trafilanta je 1887. leta končal tržaško srednjo šolo. Nato je študiral pravo. Kot mlad koncipient je stopil potem v pisarno dr. Gustava Gregorina v Trstu. Le še za leto

Njegova pot je šla naglo navzgor, spočetka med prvake kulturnih organizacij, od tam med politične voditelje. Kot tak si je takoj znal priboriti velik ugled ne samo med slovenskim življenjem, temveč so ga cenili tudi Italijani. Ko je z dr. Ribafem, dr. Gregorinom, dr. Pertotom in drugimi sedel v tržaškem občinskem svetu in deželnem zboru, je postal strah svojih nasprotnikov. Kajti njegovi medklici, polni ironije in sarkazma, so udarjali izredno v živo. »Diavolo« so mu zaradi tega pravili Italijani. Pri vsem tem pa je bil Slavik eden najbolj resnih in preudarnih tržaških politikov. O katerikoli zadevi se je izjavil, vedno je izrazil svojo misel tako, da je zadel na pravo plat. In za kar se je zavzemal, je dosegel. Dumaška vlada, tržaški namestnik in višja oblastva so se dobro zavedala, da je Slavikova beseda tehtna, premišljena, neovrgljiva. Zaradi tega dr. Slavik skoraj nikoli ni doživel političnega fiaska.

Njegovi sodelavci so mu včasih dejali: Beschwichtigungshofrat. To označbo je tudi povsem zaslužil. Kakor je bil namreč jeked in dosleden napram nasprotniku, tako je bil skoraj edini pri političnem društvu »Edinosti«, ki je znal pomiriti včasih razburjene duhove in izravnavati nasprotujoča si stališča.

Vojna ga je našla malo ne osamljenega. Čeprav ne ravno močnega zdravlja, je kljub temu zadel vse delo in skrbil na svoje rame. Šest dni v tednu se je trudil in garal v svoji pisarni in vedel, da svojo decu, pomagal ljudem, ob nedeljah je šel med ljudstvo na deželi in bodril in svetoval na vse strani.

Tudi prevrat ga ni strl. Še težja so bila bremena, ki si jih je naložil po vojni. »Edinost«, izročeno milosti in nemilosti nasprotnika, izpostavljeno bojkotu in kampanji nasprotnih listov, ki proti njim ni smela v borbo, je dr. Slavik podprl še bolj ko kdaj prej. Vse je osebno nadziral, vse osebno vodil. Tudi pri »Prosvetici«, »Kmetijski družbi« in drugih je zastavljal svoje besede in naznanje — še svoje premoženje. Edina njegova tolažba je bila, da je bila njegova decu še izsolana in tudi pri kruhu, — njemu samemu pa je ostal le še — hladni grob v njegovem rojstnem kraju — vedno slovenskem Proseku nad Trstom.

dni ali dve je odpotoval na Štajersko k celjskemu narodnemu delavcu dr. Dečku, nato pa se je spet vrnil k slovenskemu Jadranu. Z vsem svojim resnim značajem, s svojo strogo doslednostjo, s svojo umerjenostjo je stopil med ljudstvo.

ščena v dveh objektih. Škoda še ni ugotovljena, brez dvoma pa znaša precej nad milijon dinarjev. Nad 50 delavcev je brez kruha.

• **Predsedstvo Društva židovskega zavetišča** za stare in sirote v Novem Sadu naproša vse, ki so prejeli listek za opako tega Doma, da denar pošljejo po čeku, ali pa listek vrnejo. Dom, ki je že pod streho, bo razpolagal s 60 posteljami.

• **Grabna moderna soline v Ulcinj.** Da bi Jugoslavija v bodoče mogla svoje potrebe glede soli kriti v lastni državi, je monopolska uprava sklenila, da zgradi moderno solino v Ulcinj. V neposredni bližini reke Bojane se bodo zgradila potrebna poslopja, kjer se bo predelavala sol. Solina bo do leta 1933. popolnoma urejena. Na leto bo lahko dajala do 90.000 ton soli. Gradbena dela so se že pričela.

• **Profesionalni požigalec aretirani.** Karlovska policija je aretirala povzročitelja celice vrste požarov v tamkajšnjem okolišču. Dognalo se je, da je to neki Nikola Pajić, naložil baviš s požigomščim pro Wirthhardgo star 52 let, ki se je tako rekoč profesionalno bavil s požiganjem. Možak je namreč raznim ljudem proti plačilu zažgal njihova poslopja, da so mogli potem zahtevati visoko zavarovalnino. Z njim vred so bili aretirani tudi posestniki, ki so ga najemali za požig.

Pred influenco
in nalezljivim
vnetjem grla
Vas
ščitijo

ANACOT
PASTILE

Dobivajo se
v vseh lekarnah
Cena malega zavojčka Din 8.—, velikega zavojčka Din 15.—

• **Gostilničar streljal na svoje goste.** V Požegi se je v ponedeljek ponoči odigrala krvava drama. V gostilni Edvarda Broza se je vršila zabava. Vse je bilo židane volje. Ob 3. zjutraj je gostilničar pozval goste, naj se razidejo. Ker se gosti pozivu niso odzvali, je gostilničar pokrabil nekega gosta in ga porinil iz hiše. Nastalo je srdito prepiranje, kakor je Broz potegnil revolver in streljal na Proka Božiča, ki se je mrtev zgrudil na tla. Tudi Božičev brat je bil od krogel zadet in hudo ranjen. Orožniki so gostilničarja aretirali in izročili sodišču.

• **Kolarstvo in kovaštvo Kunstler-Ljubljana** pri tobačnikih izdeluje avtomatizirane, ročne vozičke, lestve, podkipe konje itd. poceni in dobro. Naročite same pri Kunstlerju.

• **Dr. Milan Perko** daruje namesto venca pokojnemu Francu Gostiču za Akademsko podporno društvo v Ljubljani 100 Din. Denar je na razpolago pri blaginji »Jutra«.

• **Obledele obleke barva v različnih barvah** in plisirata tovarna Jos. Reich.

Vaše plošče in filme
razvija in napravi slike Drogerija
Kanc, Ljubljana — Maribor 3

Iz Ljubljane

— **Ban dr. Drago Marušič** danes v petek ne bo sprejemal strank, ker bo službeno zadržan.

— **Zalno slavlje in slovesna zadušnica** v spomin padlim bojevnikom. Na vseh svetnikih dan bo žalno slavlje na pokopališču pri Sv. Križu ob 15.45 v gaju judenburških žrtve. Dnevni red: Religiozni koral vojaške godbe, žalostinka ljubljanskih pevskih zborov pod taktirko g. Prelovača, kratek žalni nagovor kurata g. Bonaca, vojaška godba zaigra padlim v slovo, biseri vojni kurati intonirajo »Libero«, »Oj Doberdob« (petje) in vojaška godba zaključuje slavlje s tretjo žalostinko. Posimo vse, naj se brezopojno pokoravajo navodilom stražnikov in rediteljev. Dostop v gaj bodo imeli od 15.10 naprej samo zastopniki oblastev, pevec, vojni invalidi in zastopstvo vojnih vdov. V primeru slabega vremena se slavlje ne bo vršilo. Usmiljene roke naj prinesejo sveč in cvetja na najbolj zapuščenih vojne gomile! Prav tako vabimo Ljubljance na slovesni maši zadušnici, ki bo za vse naše padle fante in može na vernih duš dan 2. novembra v frančiškanski cerkvi ob 9. — Udrženje vojnih invalidov in osrednji odbor Zveze bojevnikov v Ljubljani.

— **Sokol I.** počasti tudi letos 1. novembra ob pol 2. popoldne spomin svojih umrlih članov. Hvaležnost do umrlih, ki so z nami živeli in delali za sokolstvo, ki so veliki deli svojega življenja nesebično posvetili sokolski stvari, nam velevala, da jih ohranimo v trajnem spominu. Njih svetli vzori naj vodijo in navdušujejo našo mlado sokolsko pokolenje. Zato bratsko vabimo vse članstvo in sokolstvo naklonjeno občinstvo, da se udeleži komemoracije na Taboru. Po počastitvi odidemo ob 14. k grobu umrlih članov. Zdravo! Uprava.

— **Zopet ena novost v Elitnem kinu Matici.** Z današnjim dnem uvede Elitni kino Matica zopet novost, ki bo nedvomno ugodno vplivala na obiskovalce kina. Od danes naprej bo namreč v Elitnem kinu Matici uvedena redna filmska repertoar vseh važnih svetovnih dogodkov potom najboljših zvočnih tehnikov ameriške družbe Fox Hearst, ki ima svojo žurnal-sko službo organizirano po vsem svetu in prinaša svoje izredno zanimive tehnike v nemškem jeziku. Z Elitnim kinom Matico je ta družba sklenila dogovor, po katerem se bo predvajal v Ljubljani redno njen najnovejši tednik in to začeni vsakej s soboto. Ne glede na program bo torej v Matici sleherni soboto najnovejši zvočni tednik, ki se bo predvajal potem do vključno petka. Družba Fox se je obvezala dobavljati Ljubljani vedno najnovejši tednik istočasno kot kinematografom v Parizu, Dunaju, Pragi, Zagrebu in Beogradu. Ljubljana bo torej zanimive svetovne dogodke gledala v filmu ob istem času kot preje omenjena vellestata, kar je ne dvomno zopet velik napredek.

— **Danes premiera senzacionalnega vellefilma »Zapadna fronta 1918.«** Ni še videla Ljubljana filma, ki bi bil mogoč pretrsti gledalce kakor bo to gotovo storil vellefilm

Danes! L. N. Tolsteja vledelo v govorečem filmu!

Ostajenje
Predstave ob 4., pol 8. in 9. zvečer.
ZVOČNI KINO IDEAL

V nemškem jeziku
Nepozabni pevec iz »Rio Rite«

John Boles
Lupe Velez

»Westfront 1918«, delo režiserja G. W. Pabsta. Film je namenjen po romanu E. Johansena »Četvorica od infanterije«. Fritz Kamper, Gustav Diessl, Hans Moebis, Claus Clausen, štirje mladeniči se nahajajo leta 1918 v Franciji. Vojna vihra jih je pozvala pod zastavo. In sedaj nam pred očene film vojno in vse, kar je z njo v zvezi v pravi realistični sliki. Vse grozote na bojnem polju, borba v pekelnem ognju topov, granat in šrapnelov, napadi, protinapadi, življenje v rovu, v etapi, slika iz bolnice, z dopusta, vse to je opisano, kakor se je res vršilo. Ta film bo pač senzacija, o kateri bo govorila Ljubljana še dolgo. Premiera bo danes. Film prinese ZKD. Glede na ogromno zanimanje bosta dnevno dve predstavi in sicer prva ob 14.15 v Elitnem kinu Matici, druga ob 17.30 v kinu Ideal. Cene so nizke, da si lahko vsakdo ogleda to senzacionalno filmsko delo. Ker je zanimanje zanj ogromno, naj si blagovoli občinstvo vstopnice pravčasno rezervirati v predprodaji. Govor v filmu nemški.

— **Abonenti kina Matic** naj blagovolijo najkasneje pa do 3. novembra nakupiti potrebne vstopnice za november. Tudi v novembru dobe abonenti pet prvotrazrednih sporedov in sicer filme »Rop Mone Lisce«, veliko komedijo »Nedolžni Jakob« opereto »Moja žena pustolovka«, »Čarjeva ljubica« Max Pallenberga prvi vellefilm »Dobro srečanje« — skratka odlični spored kakor oktobra. Pri tej priliki vabimo še druge državne nameščence, da do 3. novembra vstopijo v krog Matičnih obonotov in si za nizko ceno pribavijo eno najboljših zabav.

— **Mladinski odsek Sokola I.** na Taboru se obrača na javnost s prošnjo, da mu pomore pri nabavi zimsko-sportnih potrebščin. Predvsem bi prišle v poštev smučči. Zato apeliramo na vse brate in Sokolstvo naklonjeno javnost, da nam pošlje če že ne celotnih smučči, pa vsaj gotove dele. Sneg bo kmalu zagrnil Golovec in Rožnik, pa tudi polja in tega časa se mladina prav tako veseli kot pomladi. Ako bi glas naše prošnje prišel do razumevalnih src, bi bilo marsikomu, kateremu starši zaradi težkih razmer ne morejo kupiti smučči, pomagano, da bi užival in si krepil telo ter obenem raste v krepkega člana in zavednega Jugoslovana. Vsakemu bomo mi kakor tudi mladina iz srca hvalčili za izkazane nam dobre. Tozadevna darila je poslati na Mladinski odsek Sokola I. na Taboru.

— **Vse obiskovalce starega pokopališča** pri Sv. Krištofu 1. in 2. novembra prosimo tudi letos mihi darov za novo cerkev sv. Cirila in Metoda, ki se bodo pobirali pri vhodu na pokopališče. — Vsem darovalcem se že naprej iskreno zahvaljujemo. — Ker namerava mestna občina že prihodnje leto začeti z novo cesto čez pokopališče, prosimo tudi za stare železne in kamene nagrobne spomenike v korist nove cerkve. — Društvo za ustanovitev župnije in zidavo nove cerkve sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

— **Izredni občni zbor Fotokluba** — Ljubljana. Odbor je sprejel na svoji zadnji seji soglasen sklep, da se skliče za torek 10. novembra izredni občni zbor ob 20. v zadnji sobi Narodne kavarnar. Dnevni red: 1. poročilo odbora; 2. sklepanje o nujnih predlogih odbora. Člani polnoštevilno!

— **Snaženje uradnih prostorov davčne uprave za mesto.** V dnevi 30. in 31. t. m. in 2. in 3. novembra bo snaženje uradnih prostorov davčne uprave za mesto Ljubljano, in sicer se bodo prva dva dni snajžili blagajniški in računovodstveni prostori v I. nadstropju, druga dva dneva pa ostali prostori v II. nadstropju. Uradno poslovanje s tem ne bo prekinjeno, vendar se stranke vabijo, da se te dni pri plačilu davka, take in drugih pristojbin poslužujejo poštini položnic, druge zadeve pa, kolikor niso nujne, odložijo na poznejši čas.

— **Mesnice in mesarske stojnice** bodo ob nedeljah od vstetega 1. novembra do 1. aprila prihodnjega leta zaprte. Zato bodo pa odprte ob sobotah do 19. ure.

— **Zastrupljenje s plinom.** V neki vili v Gorupovi ulici se je večer popoldne zastrupila s plinom 23 letna služkinja Julka Potčnikova, doma iz Velikovca na Koroskem. Napol mrtvo jo je našla njena gospodinja, ki je pozvala na pomoč stražnika, da je vdrl v kuhinjo čez balkon in odprl vrata kuhinje, ki jih je Potčnikova popreje od znotraj zaklenila. Potčnikovo so nato nemudoma odpeljali v bolnico, kjer so jo komaj še rešili smrti.

— **Vedno nove tatvine.** Tatovi so postali tako predzniki, da kradajo celo v samem poslopju sodne palače. Sodomu uradniku Ivanu Spuntu je v sredo popoldne ukradel nekdo s kolesa v vestibulu palače popolno-

ma novo, 120 Din vredno karbidno svetilko. — Delavec Alojz Bratina, stanujoč v Velikovski ulici 4, je prijavil, da mu je v noči na četrtek ukradel nekdo z domačega dvorišča več sraj in nogavice. — Enako smolo je imel tudi hlapec Ivan Razboršek iz Zgornje Šiške 39, kateremu je odnesel tat par 150 Din vrednih čevljev.

— **Zasledovanje in aretacija.** Kakor smo poročali, je bil nedavno izvršen v spaino sobo bolniških strelcin Anu Senčarjeve in Ivane Zvolenkove na Zaloški cesti 2, drzen vlom. Odnesena je bilo precej denarja in drugih vrednot. Kakor je dognala preiskava, je izvršila tatvino 19 letna služkinja Rozalija G. s Trojan, ki je bila dalje časa zaposlena v bolnici. Rozalija se je polastila tudi manjših zneskov na škodo tovarišice Ane Plankarjeve in Marije Gromove. Zdej je izginila in jo zasledujejo s tiralicco. — Večkrat zjutraj je neki policijski organ aretiral podjetno Dolenjko, komaj 19 letno Marijo K., doma iz Sodražice, ki se je že dalje časa zadrževala v Ljubljani in se preživljala na nepošten način. Policija jo je kot nepoboljšljivo deklino izročila sodišču.

Kino Ljubljanski dvor

Telefon 2730

Danes nepreklicno zadnjikrat ob 4., pol 8. in 9. uri

Slavni pustolovec Richard Dix in lepa Esther Relston v senzacionalnem vellefilmu

»INDIJSKE NOČI«

Borba dveh oficirjev za ženo v tajstveni Indiji.
Cene 4.— in 6.— Din

— **Eletni plesni tečaj v Kazini** — vsak petek in sredo ob pol 21. Začetniki in novi člani točno ob 20. Vabila pri mojstru G. Jenku. Posebne plesne ure po dogovoru dnevno od 10. do 20. ure.

— **S. O. Preporod!** Zvečer ob pol 8. bo v Trgovskem domu občijana Preporodova plesna vaja. Vodi g. mojster Jenko. Točnost! Zlazi novinci. Vljudo vabljeni.

— **Plesni krožek Tabor** obvešča posetnike plesnih vaj, da se bo zaradi praznovanja Vseh svetnikov vršila plesna vaja izjemoma v soboto 31. t. m. ob običajni uri v veliki dvorani na Taboru.

— **Manufakturno blago** se še vedno prodaja po zelo nizkih cenah. Olga Šlibar, Stari trg 21.

Iz Maribora

— **Seja finančnega odseka.** V sredo zvečer se je vršila seja finančnega odseka mestnega občinskega sveta, na kateri so razpravljali v glavnem o proračunu mestne občine za l. 1932. Za podrobno proučevanje izvršenega proračuna so določili posebno komisijo, v katero so bili izvoljeni občinski svetniki gg. Pušenjak, Sabothy, inž. Dračar in Ošlak. Specijalna debata o proračunu pa je preložena in se bo vršila po končanih volitvah.

— **Vozni red po Pobrežki cesti** ob Vseh svetih. Predstojništvo mestne policije odreja, da je na dan Vseh svetnikov od 12. do 19. ob priliki obiska grobov na Pobrežju zaradi varnosti in neoviranosti prometa pešcev prepovedan po Pobrežki cesti vsak vojni promet brez izjeme. Vsa vozila namenjena na pokopališče, smejo voziti samo po Tržaški cesti in Nasipni ulici do Pobreške ceste, kjer se morajo ustaviti. — Avtobusni promet se pomnoži na progi Glavni trg — Pobrežje. V to vrho bodo prišli voziti mestni avtobusi že dopoldne ob 8. z Glavne trga na Pobrežje v pomnoženem številu ter odpadejo zaradi tega ta dan popoldanske avtobusne vožnje v Limbuš, Ruše, Pesnico in Sv. Peter.

— **Iz gledališč.** V nedeljo bo prva letošnja uprizoritev »Cirkuške princese«. Režira Dj. Truhovljevič, dirigira L. Hercog; baletne točke pleše gledališki plesni zbor in nastudiral jih je A. Harastovič. — »Zemlja smehljajac«, najuspešnejša opereta se bo ponovila jutri za ab. B.

— **Mlinar in njegova hči.** Sokolstvo in njemu naklonjeno občinstvo vabimo, da si ogleda lepo in pretresljivo dramo »Mlinar in njegova hči«, ki jo uprizori v soboto ob 20. v telovadnici kasarne kralja Petra I. (kadetnica) dramski odsek Sokolskega društva Maribor I.

— **Kinematografske predstave.** Grajski kino od danes dalje »Mamzelle Nitouche«. — Union kino od danes dalje Ufa vellefilm »V tajni službi«.

pravnikov. Prosilci za razpisana mesta morajo biti naši državljani ter absolventi univerze ali višje trgovske akademije. Vsi sprejeti morajo opraviti sprejemni izpit. Interesenti se opozarjajo na razpis v »Službenih novinah«.

• **Vsem fotomaterjem in članom Fotokluba-Ljubljana** sporoča odbor, da uraduje klubov tajnik dnevno od 10. do 12. in od 20. do 21. v pricestnem lokalu v Strossmayerjevi ulici št. 4 v Ljubljani (nasproti II. dr. realne gimnazije na Poljanah). Sem naj se naslovijo vse prijave novih članov, članarine, dopisi in drugo. Člani, pridite ro izkaznice!

• **Podpora za Belo Krajino.** Pisarna RK v Ljubljani je prejela od direktorije III. realne gimnazije v Ljubljani 784.05 Din za Belo Krajino. Za splošno akcijo so darovali: Zierentfeld Pavla 50 Din, M. M. 50 Din, neimenovana 30 Din, neimenovana 20 Din. — Iskrena hvala!

Zimske suknje, obleke in vsa druga oblačila za gospode in deco nudi v največji izbiri J. MAČEK, Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 12.

• **Akcija za prehrano pasivnih krajev.** Kakor javljajo iz Boka Kotorske, so te dni začeli prihajati prvi vagoni hrane za pasivne kraje banovine. Hrana se s končne železniške postaje Zelenice prevaža s parobrodi do Kotora, potem pa z avtomobili v določene kraje v Crni gori. Za Crno goro je namenjenih 400 vagonov hrane.

• **Za slepa dekleta.** V velikem domu za slepe v Zemunu, kjer je tudi mnogo slepih deklet, je začelo primanjkovati prostora za ženske. Nove ženske bolnike pošiljajo do nadaljnjega na posestvo »Moja volja« pri Indijci Odgovarjajoč nujni potrebi pa se bo v kratkem zgradil nov velik trakt, kjer bodo slepe ženske našle primerno zavetje. V korist gradbenega fonda se bo pridela efektivna loterija z namenom, da se podpre človekoljubna akcija.

• **Redna služba božja na Smarni gori ob nedeljah in praznikih** je za letošne prenehal, vendar pa bo ob ugodnem vremenu tudi v zimskem času gori sv. maša, in sicer na praznik 8. decembra, na sveti dan, na novega leta dan, 6. januarja in 2. februarja. Kdaj se bo začela zopet redna služba božja, bo objavljeno pomladi v časopisih.

• **Novi grobovi.** Na Dunajski cesti 82. v Ljubljani je umrla gospa Lucija Cvarova. Pogreb blage matere bo danes ob 15. iz hiše žalosti k Sv. Križu. — V mariborski bolnici je preminil v starosti 64 let upokojeni inšpektor finančne kontrole g. Anton Puc. Pogreb bo danes na mestno pokopališče. — Pokojnima blag spomin, žalujocim naše iskreno sožalje!

• **Nove razglednice.** Za božič in novo leto je izdala Jugoslovanska Matica deset novih razglednic, od teh osem po osnutkih mlade umetnice Nuše Prunkove. So to zelo posrečeni ljubki motivi iz našega narodnega življenja in iz domačih običajev. Razglednice so trobarvne, odnosno četvorbare in tehnično dovršeno izdelane v naši domači ljubljanski delniški tiskarni. Po umetniški kvaliteti in tehnični dovršenosti jim moramo dajati prednost pred raznimi inozemskimi razglednicami, po katerih Slovenci, žal, tako radi posegajo. Dobitek teh naših razglednic je namenjen prosvetnim, človekoljubnim in narodno-obrambnim svrham Jugoslovanske Matic. Zato pozivamo naše trgovce, da prodajajo, našo javnost, zlasti inteligenco pa, da vporablja za voščila le te razglednice (po 1 Din komad). Razglednice bodo že v prihodnjih dneh na prodaj po vseh podružnicah Jugoslovanske Matic, po trafikah in knjižarnah, odnosno trgovinah s papirjem. Trgovci, ki dobe provizijo, jih naročajo pri Jugoslovanski Matici v Ljubljani, Selenburgova 7-11.

• **Velik požar v Splitu.** V sredo ponoči je v Splitu nastal silen požar v tovarni pohištva, katere lastnik je Josip Pljevič. Tovarna, največja v Dalmaciji, je bila name-

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani
Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost 1—10, 7. vrsta padavina, 8. padavine v mm. — Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo.

29. oktobra
Ljubljana 7, 762.0, 5.0, 92, tiho, 10, dež, 32.2
Maribor 7, 761.7, 3.4, 98, tiho, 10, dež, 27.3
Zagreb 7, 762.9, 4.4, 94, El, 10, dež, 5.3
Beograd 7, 759.7, 7.9, 96, SWS, 10, dež, 13.4
Sarajevo 7, 759.8, 8.0, 98, tiho, 10, dež, 1.5
Skojple 7, 760.8, 12.8, 94, E2, 10, —, —
Kumbar 7, 756.8, 17.3, 96, El, 10, dež, 13.4
Split 7, 757.9, 15.2, 89, E4, 6, —, —
Temperatura: Ljubljana —, 4.2; Maribor 6.6, 2.6; Zagreb 8.2, 3.6; Beograd 10.8, 6.8; Sarajevo 12.2, 7.5; Skopje 23.6, 9.7; Split 18.9, 13.8.

Solnce vzhaja ob 6.33, zahaja ob 16.53.
Luna vzhaja ob 17.46, zahaja ob 9.58.

C. Schmidl: Mesto mrtvih v Jukataniu

novi roman »Jutra«

(pričetek v nedeljo, dne 1. novembra)

NI

NE ganljiv ljubezenski roman,
NE napeta detektivska zgodba,
NE povest o skrivnostnih prigodah v tuji deželi

— AMPAK

vse to obenem!

Naročite »Jutro«!

Berite novi roman!

Iz Celja

e— O Vseh svetih bosta pobirala krajevni odbor Rdečega križa in Vincencijeva konferenca na obeh celjskih pokopališčih prostovoljne prispevke, namenjene onim siromakom, ki nimajo sredstev niti za najpotrebnejše. Nihče naj ne obišče svojih rajnikih, ne da bi daroval vsaj skromen dar najbednejšim!

e— Petje na grobovih. Pevsko društvo »Oljka« tudi letos na dan Vseh svetih ob 15. zapeje na okoliškem, ob 16. pa na mestnem pokopališču nagrobnični domačega celjskega skladatelja g. Karla Bervarja, nato pa še na vojaško-invalidskem pokopališču nagrobnični »Oj Doberdoba« in »Vojaško odhodnikov«.

e— Za praznik Vseh svetnikov bo mestni avtobus podaljšal opoldansko vožnjo v Savinjsko dolino do Rečice in bo vozil od 30. oktobra do 2. novembra po starem voznom redu torej tudi zvečer ob 18. iz Celja in ob 6.35 zjutraj iz Rečice. V Vojnik bo pomnožil istočasno vožnjo od vlakov iz Celja ob 7.48, zjutraj, ob 11.10 in ob 17.45 ter se bo vračal vsakokrat takoj po prihodu v Vojnik zopet v Celje. Ostale proge bodo po potrebi ojačane še z 1 vozom ob sedanjem voznom redu. V Celju bo vozil na obe pokopališča izpred kolodvora 1. novembra od 1/9, zjutraj do 1/19, vsake četrte ure v obe smeri. Dan pred praznikom in dan po prazniku pa samo po potrebi približno ob 15. in 16. in 17.

e— Volilci, ki imajo volilno pravico v mestu, bodo razdeljeni na vsa 3 volišča v naslednjem redu: Na I. volišču (poslopje mestnega načelstva v Prešernovi ulici) volijo volilci z imenskimi začetnicami od A do J, na II. volišču (poslopje meštanske šole v Vodnikovih ulici) z začetnicami od K do P in na III. volišču (poslopje mestne narodne osnovne šole v Gregorčičevi ulici) pa od R do Z.

e— Seja mestnega občinskega sveta bo drevi ob 18.

e— Računski zaključek mestnega avtobusnega podjetja je razporejen občinstvu na vpogled v tajništvo mestnega avtobusnega podjetja, stari dvoršinski trakt mestnega načelstva, II. nadstropje. Pritožbe ali ugovori morajo biti vloženi pri mestnem načelstvu najpozneje do 10. novembra.

e— Prepoved zazidavanja. V smislu sklepa mestnega občinskega sveta se v predelu med Ljubljansko cesto, Jurčičevo ulico in potokom Sušnico v bodoče ne sme več zidati, ker bo Ljubljanska cesta razširjena do Sušnice. Pritožbe na bansko upravo je vložiti do 10. novembra.

e— Dve nesreči. Pred tednom se je po nesreči veskal v palec leve roke 27-letni revljarski pomočnik Josip Kolc iz Predele pri Smarju. Rana se je okužila in nastopilo je zastrupljenje krvi. Kolc je moral poiskati pomoč v bolnici, kamor so pripeljali tudi 5-letnega posesnikovega sina Milana Lapornika iz laske okolice, ki mu je 27. t. m. telica v domačem hlevu stopila na desno stegno in mu prizadela veliko raztrganino.

e— Mestni kino bo predvajal drevi ob pol 21. premijerno veličastnega zvočnega filma »Atlantiki« s Fritzem Kortnerjem, Willyjem Forestom in Francem Ledererjem v glavnih vlogah. Zvočna predigra.

e— Brivnice o Vseh svetih. V nedeljo bodo vse brivnice v Celju in Gaberju ves dan zaprte.

Iz Škofje Loke

e— Prva pomoč v nezgodah je bil naslov izredno zanimivemu predavanju, ki ga je imel v tork zvečer škofojloški zdravnik g. dr. Jože Rant pri sokolski četvi v Retechah. V učilnici se je zbralo okoli 40 oseb, ki so predavatelju sledili z veliko pozornostjo. Predavatelj je seznanil prisotne s kostolomni in zastrupljenjem, govoril je o umetnem dihanju, človekovi higijeni in drugem. Predavanje je imelo posebno korist v tem, ker so se poslušalci praktično vežbali v prenašanje bolnikov, v vajah za umetno dihanje, v preobvezovanju kostolomov in ran. Predavanja pri četvi v Retechah se bodo nadaljevala, in sicer ob četrčkih zvečer.

Iz Kranja

e— Češka beseda v Kranju pritrjevala v soboto ob 7. zvečer v hotelu »Jelen« prvi lutkovno igrano »Gašperček razbojnik« za otroke in odrasle.

Z Jesenic

e— Poroka. V nedeljo se je poročil v kapelici na Planju g. France Prištev s Sašo v gđ. Angelco Bizjakovo iz ugledne narodne obitelji na Jesenicah. Bilo srečno! e— Divji lovec je šel kot otvoritvena predstava v proslavo 60 letnice pisatelja Pinžgarja v soboto in nedeljo čez sokolski oder. Nastopilo je okrog 50 igralcev. Režiser br. Potrato je ponovno dokazal svojo sposobnost. Posamezne vloge so bile dobro naščitane, kar se je pri Janju in Gašperju osobito opazilo. B. Hlebanja je Tončka prikazal originalno v lepi in nepretirani igri. S. Sredenski je podala Majdo v dobri igri in simpatičnih kretnjah kmetkega dekleta. Zavrtnik (br. Potrato) je bil podan brezhibno, z znatnim notranjim doživljanjem. Zelo sta uživala Špela in njen Kovač, prav tako tudi

Iz Trbovelj

e— Zveza bojevnikov v Trbovljah bo imela v soboto žalni dan. Ob pol 8. bo mesa, nato pred spomenikom polaganje vencev in spominski govori. Ob 17. uri bo članski sestanek pri Volkarju. Bojevniki, udeležite se!

Iz Hrastnika

e— Nesreča na novi separaciji. V tork se je ponesrečil na separaciji rudar Martin Babič, doma iz Pleškega. Neki stroj mu je odtrgal člen palca na desni roki. Prvo pomoč mu je nudil rudniški zdravnik g. dr. Arnsček. Sodelavci in drugi pomilujejo tega sotrpina, katerega kruta usoda že več let hudo proganja. Sam je že dvakrat težko obol el v grlu, žena pa je imela že večkrat hude živčne napade in se je morala celo zdraviti že v umobolnici. Pa tudi sedaj še ni popolnoma zdrava. Imata pa dve neprekrbljeni hčerki.

e— Kino Narodni dom predvaja v soboto ob 20. in nedeljo ob 17. in 20. film vesele sportne vsebine »Amor na emučke«.

Iz Krškega

e— Lep plen. V tork dopoldne se je v mrežo g. Dolinka Franca, sodavčarja v Krškem, ujel izredno lep som. Dolg je 140 cm in tehtal 15 kg.

kr— Mednarodni varnostni znaki. Na vseh banovinskih cestah I. in II. reda v krškem rezu so bili postavljeni mednarodni varnostni znaki v svrhu osiguranja avtomobilskega prometa. Tako je doslej označenih 53 križišč. 3 železniški prehodi brez ramp, 54 ovinkov, 10 hrbov in 1 znak za splošno nevarnost.

Iz Slovenske Bistrice

sb— Odlikovanje. Z redom jugoslovenske krone je bil 27. t. m. odlikovan slovenjebistriški zdravnik g. dr. Ljudevit Černeč. Čestitamo!

sb— Za volitve 8. novembra je po objavi mestnega urada določeno samo eno volišče: v mestni posvetovalnici. Na tem volišču bodo volile občine Slovenska Bistrica, Zgornja Bistrica, Spodnja Nova vas, Kovača vas, Šentovec in Ritoznj, ki štejejo skupno 825 volilcev. Predsednik volilnega odbora je šolski upravitelj g. Tajnik, člana pa gg. dr. Jagodič in ravatelj Rismal. Volitve bodo trajale od 7. zjutraj do 6. zvečer.

sb— Trgatev je bila v naših renomiranih gorah v Kovači vasi, Ritoznju in na Visolah te dni končana. Vinogradniki so s količino in kakovostjo zadovoljni. Sortirani most je dosegel od 21 do 23 stopinj sladkorja! Zal pa mizerne cene niti približno ne odgovarjajo pridelku in visokim stroškom pridelovanja. Ostali kmetje. Dekleta in fantje so igrali precej živahno. Z ubranim petjem so pripomogli, da je prišla igra v veliki meri do veljave. Pravemu gorenjskemu dialektu so bili skoraj vsi igralci. Scenarija in oprema odra je zelo primerna, kar je zaslug br. Čebulja. Predstava je bila kljub silnemu dežju in nekaterim prireditvam obkraj precej dobro obiskana.

Iz Slovenjgradca

sg— Nova trgovina. V ulici Prince Andreja je odprl novo trgovino z mešanim blagom gosp. Franc Topolnik. Lokali za Ba'to so tudi primerno adaptirani in začne podružnica obratovati v kratkem.

sg— Novo pot na Urško goro gradi agila podružnica SPD. Pot bo mnogo krajša od vseh dosedanjih in bo tako ustrezno vsem turistom in izletnikom, ki posejajo to priljubljeno planinsko postojanko.

sg— V mariborsko bolnico je premeščen sekundarni tukajšnji bolnišni gos. dr. Serafin Vakselj. Gosp. doktorju, ki si je za časa svojega bivanja med nami pridobil vsesplošne simpatije, želimo na novem mestu mnogo sreče in uspehov.

Iz Ptujja

j— Pojasnilo. K poročilu pod naslovom »Napad z nožem« v št. 243. od 21. t. m. popravljamo v toliko, da se fantje niso spili v Belsakovi, temveč v neki drugi gostilni v Vičavi.

j— Gremij trgovcev opozarja, da morajo biti v nedeljo na Vseh svetnikov trgovine ves dan zaprte. Za soboto 31. t. m. sklicuje Trgovski gremij za okolično ob 9. dopoldne volilni sestanek v Društvenem domu v Ptujju.

j— Listine je ponarejal. Sodišču je bil ovaden Vinko Pl. kolarski pomočnik iz Serdinja, ker je v svoji delavski knjižnici popravil datume o zaposlitvi kot pomočnik. Zaposlil je namreč za izdajo obrtnega lista kot samostojen kolarski mojster, pa so mu prišli na sled.

j— Nevarnega kolesarskega tatu so priveli orožniki v sodne zapore v Ptujju. To je Jožef Černeš, čevljarski pomočnik iz Hajdine. Kolo, ki ga je bil ukradel izpred gostilne na Hajdini moštru Zavcu, je razstavil in ga skril na bližnji njivi v koruzo.

j— Lovski tatje so bratje Anton, Janez in Franc Gajšt iz Pečke št. 55. Ze delj časa so nastavliali zanke sram. Tako je našel dne 12. t. m. lovski paznik Šturm Jožef iz Sesterž v lovišču občine Majšperk na zanki ujetjo in že mrtno srno, težko okoli 40 kg. Takoj je sumil, da so to morali biti navedeni bratje, ker je že večkrat sled vodila do njihove hiše. Zadevo je prijavil orožnikom, ki so 20. t. m. izvršili hišno preiskavo in našli v veži kožo divjega zajca in enako žico, s kakršno je bila srna ujeta.

j— Nasilneži. Mladeniča Edvard in Franc sta v noči od 25. na 26. t. m. popivala v družbi drugih fantov po več gostilnah v mestu. Ker so v Društvenem domu razgrajali, jih je gostilničar postavil pod kap. To pa posebno Edvardu ni bilo všeč in je začel tako razgrajati, da ga je moral stražnik odvesti v policijske zapore. To pa drugim fantom ni bilo všeč in so se vsi korporativno napotili pred policijsko stražnico in zahtevali, da se Edvard izpusti iz zaporov. Ker se je to godilo v pozni nočni uri, je bila policija primorana uporabiti radikalnejša sredstva in je razgrajalec razgnala s pendreki. Vsi se bodo morali zagovarjati pred sodiščem. Edvard je iz besnosti v zaporu pobil tudi nekaj šp.

j— V Narodnem domu v petek morske ribe, sulač, v soboto in nedeljo pa jetrnice, kravčice, pečenice in divjačina.

Iz Prekmurja

pm— Brandlov trio in pevka Regina Miheličeva bosta sodelovala pri velikem dobrodelnem koncertu, ki ga priredi Kolo jugoslovenskih sester 3. novembra v Sokolskem domu v Murski Soboti. Trdnja Brandl iz Maribora bo dala iz prijaznosti za ta večer koncertni pianino na razpolago. Pridite!

pm— Nesrečen padeč s kolesa. Zdravec Mihael iz Odrancev se je peljal s kolesom proti domu. V žepu je imel železen predmet, ki bi mu lahko postal usoden. Med potjo je kolesar najbrž zadel v kak kamen, da mu je kolo spodneslo. Ko je padel, je začutil silne bolečine, kajti železo, ki ga je imel v žepu, se mu je zapilo v pleče. Rana je bila precej velika in mu doma niso mogli pomagati. Moral je poiskati pomoč v murskosobotski bolnišnici. pm— Za grizo sta umrla v murskosobotski bolnišnici dva pacienta. Sedaj ni v bolnišnici nobenega za grizo zbolelega bolnika.

pm— Vlom v bolnišnico v Murski Soboti. Bolniški paznik Janez je opazil v tork zjutraj, da so neznan gostje s silo prišli v pisarniške prostore, o čemer je takoj obvestil upravitelja bolnice. Upravitelj Šušteršič je ugotovil, da so vlomilci prišli čez ograjo in hoteli vžgati v vrata, ki vodijo v pisarno, odprtino. Ali vrata se niso dala z lahkoto žagati. Zato so vlomilci s silo najprej odstranili železni zapah, nato so z vitrihom odprli vrata in tak prišli v pisarno. Odprli so omaro, a našli niso nič primernega plena. Nato so se spravili nad blaginjo, ali najbrž jih je kak sum preplašil, da je niso odprli. Sicer pa je tudi v blaginji bilo le malo drobiža.

Anglija in zaščitne carine

Izid torkovih volitev v angleško spodnjo zbornico ni samo odločilnega pomena za bodočo smer angleške notranje in zunanje politike, temveč tudi za vso svetovno trgovino, saj bo morala nova angleška zbornica rešiti dvojne vprašanje, ki ne zanima samo Anglijo, temveč tudi ves ostali svet. Rešiti bo treba vprašanje stabilizacije funta, ki bo še nadalje ostal merilo vrednosti za znaten del svetovne trgovine, kakor tudi vprašanje izravnanja angleške plačilne bilance, ki je v najožji zvezi z živo akcijo za uvedbo zaščitnih carin. Oba problema pa sta medseboj tako ozko povezana, da ju ni mogoče rešiti vsakega zase. Akcija za uvedbo zaščitnih carin se je zlasti v zadnjih mesecih zelo razširila. Navzlic jasnemu volilnemu izidu pa je nadalje ostalo povsem negotovo, ali se bodo konservativci, ki so dobili absolutno večino, dejansko odločili za uvedbo zaščitnih carin, kar bi imelo za svetovno gospodarstvo nedogledne posledice. Tudi znaten del narodnega bloka ne vidi v zaščitnih carinah ključa za rešitev težkega spričo okolnosti, da poslabšanje angleške plačilne bilance ne izvira toliko iz trgovinskega prometa, kakor iz nazadovanja dohodkov od investicij kapitala v inozemstvu in občutnega skrčenja dohodkov od uslug v pomorskem prometu.

Visoko pasivna trgovinska bilanca za Anglijo ni znak slabosti, ker so tako zvani vidni dohodki Anglije vedno občutno preskačali vsoto pasivnosti. V poprečju zadnjih treh let je znašal angleški izvoz 782 milijonov funtov, uvoz pa 1154 milijonov, tako da je znašala povprečna pasivnost 372 milijonov funtov. Nevidni dohodki Anglije pa so v zadnjih treh letih znašali povprečno 477 milijonov funtov, in sicer med drugim 258 milijonov od donosa angleškega kapitala v inozemstvu 62 milijonov od zadružne bank pri posredovanju kapitala v inozemstvu in 122 milijonov od dohodkov za uslug inozemstvu v pomorskem prometu (gornje številke označujejo čiste preseške nevidnih dohodkov nad nevidnimi izdatki).

Povprečno je bila angleška plačilna bilanca zadnja leta aktivna za 105 milijonov funtov, ki jih je Anglija znova naložila, odnosno investirala v inozemstvu. Toda ta presešek plačilne bilance je že lani znatno padel, in sicer od 137, odnosno 138 milijonov funtov v letih 1928. in 1929. na 39 milijonov v prelet. letu; za tekoče leto pa je pričakovati v plačilni bilanci primanjkljaj od najmanj 60 milijonov funtov.

Ta primanjkljaj pa ne bo nastal zaradi morebitne večje pasivnosti trgovinske bilance, temveč zaradi nazadovanja gori opisanih nevidnih dohodkov. Zasluge angleške trgovske mornarice v inozemstvu se je zaradi nazadovanja prometa v zvezi s svetovno gospodarsko krizo in silnega padca prevoznih tarif občutno skrtil. Predvsem pa so nazadovale obresti in drugi dohodki od kapitala, investiranega v inozemstvu, in sicer deloma zaradi svetovne krize, deloma pa zaradi raznih moratorijev, takov za Južni Ameriki in Avstraliji.

Rešitev sedanjih težkot bo torej predvsem mogoča, če bo uspelo omiliti svetovno gospodarsko krizo, kajti potem se bo angleška plačilna bilanca zopet avtomatično zboljšala. Ni izključeno, da bodo ti argumenti, ki jih navajajo nasprotniki zaščitnih carin v krilu narodne volje našli razumevanje, vsaj pri enem delu onih politikov, ki sicer simpatizirajo z akcijo za uvedbo zaščitnih carin. Če pa bodo zagovorniki svobodne trgovine prodrli s svojimi argumenti, danes navzlic izidu volitev še ne more nihče presoditi.

Kriza v naši produkciji namiznega olja

V sredo se je v Beogradu vršila važna konferenca v ministrstvu za trgovino in industrijo, ki se je bavila z vprašanjem krize v naši produkciji namiznega olja. Na konferenci so bili navzoči predstavniki skupne Trgovske in industrijske zbornice, Centralnega sekretarijata delavskih zbornic, Saveza delavcev živil, Saveza industrijev v Zagrebu in predstavnik trgovcev z makovim semenom iz Južne Srbije.

Kakor znano, je bila nedavno povišana uvozna carina na oljno seme, in sicer predvsem na prizadevanje trgovcev z makom iz Južne Srbije. Ker je to povišanje carine povzročilo podražitev sirovin, je nastopila nevarnost, da naše domače tvornice (predvsem ona v Zagrebu) ustaviro obratovanje. Tako je nastal konflikt med tvornicami olja, ki so se jim pridružili tudi delavci in med producenti, odnosno trgovci maku iz Južne Srbije. Tvorničarji poudarjajo, da morajo polovico potrebne sirovine uvoziti iz inozemstva, zlasti pa da produkcija maku v naši državi krije le neznaten del potrebe tvornic. Južnosrbski trgovci zahtevajo za mak 4 Din foo Skopje; pri tej ceni pa bi sami produktivni stroški za olje znašali 10 Din pri kilogramu, dočim se enako olje iz inozemstva lahko uvozi po 9 Din. V tvornicah olja je zaposlenih 450 delavcev in nameštencev, ki jim je ogrožena existenca. Skopljanska Trgovska in industrijska zbornica sicer trdi, da je na razpolago okrog 1000 vagonov neprodanega makovega semena, dočim je bilo tvornicam doslej ponudnih iz Skopja in Veleša od strani trgovcev in bančnih konzorcijev komaj 150 vagonov.

Na konferenci je predstavnik skopljanske Trgovske in industrijske zbornice utemeljeval potrebo uvozne carine na oljno seme, ker je produkcija maku zaradi gospodarske krize otežkočena. Dr. Aleksander, predstavnik Prve hrvaške tvornice olja v Zagrebu, pa je postavil zahtevo, da se morajo cene našemu domačemu makovemu semenu prilagoditi cenam na svetovnem tržišču, sicer je nadaljnje obratovanje tvornice ogroženo. Konferenca je nato razpravljala o vprašanju, kako se naj z organiziranim odkupom maku v zvezi z ukinjenjem uvozne carine reši vprašanje obratovanja tvornic. Do zaključka pa še ni prišlo in se bo konferenca nadaljevala.

— Trihinoskopski pregled svinjskega mesa. Iz Beograda nam poročajo: Z naredbo kmetijskega ministra je bilo nedavno odredjeno, da morajo veterinarji izvršiti trihinoskopski pregled svinjskega mesa v vseh podjetjih, ki se bavijo z izvozom svežega ali predelane svinjskega mesa v inozemstvo. Na vprašanje, ali se ima ta trihinoskopski pregled izvršiti tudi v onih obratih, kjer se svinje koljejo le za izvoz v Avstrijo, v celih komadih ali v polovicah, je veterinarski oddelek kmetijskega ministrstva izdal poročilo, po katerem v takih obratih ni treba vršiti obvezno trihinoskopskega pregledovanja, in sic, glede na odred-

be zaključnega protokola k sporazumu o živilskih kužnih boleznih med našo državo in Avstrijo. Po tem protokolu morajo biti opremljene z veterinarskim potrdilom o negativnem trihinoskopskem pregledu samo pošiljke živil, ki so izdelane od svežega svinjskega mesa in ki se uživajo v svežem stanju, kakor n. pr. šunka, kobasice itd. V obratih, ki ne izvažajo svežega ali predelane svinjskega mesa samo v Avstrijo, temveč tudi v Češkoslovaško ali katero drugo državo, pa se mora vršiti trihinoskopski pregled pri vseh svinjah, naj se potem koljejo za domačo porabo ali za izvoz.

— Samoupravni davki. Včerajšnji »Trgovski list« objavlja na uvodnem mestu članek »Občinski proračuni«, v katerem postavlja zahtevo, da naše občine v sedanjem času, ko vse stremi po znižanju potrebščin, znižajo svoje izdatke in svoja bremena ter jih spravijo v sklad s plačilno zmoglostjo prebivalstva. Marsikje ne mislijo dovolj na posledice, ki nastajajo z dražimi investicijami, ki bi se ob sedanjih težkih prilikah brez škode lahko odložile na poznejši čas. Večina občin izdeluje baš sedaj proračune, zato naj gospodarski krogi pazijo, kakšna bremena jim namerava občina naložiti za prihodnje leto. V dravski banovini je bilo lani pobranih 110 milijonov Din samo na dokladah na državne neposredne davke, to je približno polovico tega, kar je pobrala država sama. Občinske doklade, ki znašajo do 200% in še več niso redke izjeme.

— Uvoz železa iz inozemstva. Beogradska »Pravda« je objavila vest, da mora komercialni biro jugoslovenskih železarn odstopiti inozemskim železarnam naloge za 200 vagonov izvaljanega železa, ker inozemske železarne doslej niso bile v stanu, da na našem tržišču prodajo ono kvoto valjanega železa, ki jim pripada po kartelnem dogovoru. Ta kartelni dogovor določa, da imajo domače železarne kriti dve tretjini, inozemske pa eno tretjino naše potrebe v valjanem železu. Kvota naših železarn pa je prekoarčena in zato zahtevajo inozemske železarne, da se jim omogoči uvoz pripadajoče kvote. Naše domače železarne so ponudile inozemskim v pogodbi določeni penale, na kar pa inozemske železarne niso hotele pristati. Glede na okolnost, da ima v jugoslovenskem železarskem kartelu največjo kvoto (52%) državna železarna v Zenici, poziva »Pravda« merodajne kroge, da se kartelni dogovor z inozemskimi železarnami spremeni, ker ne gre, da bi se v času, ko se našemu izvozu stavlja največje ovire, vražalo tuje železo. Po vzgledu drugih držav moramo tudi mi omejiti uvoz, dokler so naše domače železarne v stanu kriti vsoto potrebo. Kartelni dogovor, ki škoduje našemu gospodarstvu in brez potrebe omejuje domačo produkcijo, je treba vsekakor spremeniti.

— Zepetna otvoritev dunajske efektne borze. Kakor druge evropske borze, so tudi dunajska, takoj po ukinjenju zlatega standarda v Angliji, zaprla. Medtem, ko so v drugih državah, razen Nemčije, kmalu zopet znova odprli efektne promet na borzah, je dunajska efektna borza ostala ves čas zaprta in je šele v sredo pričela znova poslovati. Bila je zaprta skoro 40 dni. V zadnjem času se je na Dunaju sicer razvil efektni promet med posameznimi bankami, vendar le v malem obsegu, ker ni bilo nobenih notacij. Na prvem sestanku v sredo so vsi efektni tečajerji sicer postupili, vendar so se držali v mejah tečajev, ki so zadnje dni veljali v prostem prometu. Glede na normalizacijo razmer je včeraj v Curihu zopet pričel notirati avstrijski šiling in je bil za beležen tečaj 71 nasproti pariteti od 72.93. Avstrijski šiling, ki je še pred tedni padel za preko 10%, zaostaja sedaj nasproti zlati pariteti le še za 2.6%.

— Nove banovinske ceste II. razreda. Kakor je »Jutro« že poročalo (18. t. m.), je minister za zgradbe z odlokom od 16. oktobra na predlog banske uprave dravske banovine proglasil 60 cest v dravski banovini za banovinske ceste II. razreda. Ta odlok je sedaj objavljen v »Službenih Novinah« od 28. oktobra št. 252.

— Pravilnik o nakladanju in razkladanju vagonskih pošiljk na odprti progi, je pravkar izdala generalna direkcija državnih železnic. Ta pravilnik stopi v veljavo 1. novembra t. l. in sicer namesto odredbe lokalne tarife odseka V. v), ki se ukinejo. Novi pravilnik določa pogoje, po katerih se ima v bodoče vršiti nakladanje in razkladanje vagonskih pošiljk na odprti progi. Dovoljenja za tako nakladanje, odnosno razkladanje dajejo odsele oblasti železnice, ki direktije pod posebnimi pogoji.

— Amortizacijsko zbranje 6% begljskih obveznic. Finančno ministrstvo, oddelek za državne dolgovne, sporoča, da se bo na podlagi čl. 8. zakona o finančni likvidaciji odškodnin za begljske zemlje v Bosni in Hercegovini vršilo 2. novembra t. l. drugo amortizacijsko zbranje 6% obveznic za finančno likvidacijo odškodnin za begljske zemlje v Bosni in Hercegovini (begljskih obveznic) in sicer ob 9. dopoldne v oddelku za državne dolgovne, soba št. 20.

— Monopol na riž v Italiji. V zadnjem času prihajajo poročila iz Italije o pripravah za uvedbo monopola na riž. Sedaj je bila v Rimu ustanovljena privilegirana družba, ki bo imela izključno pravico, dajati dovoljenja za prodajo riža. Družba bo določala cene za prodajo riža na debelo za vse leto. In sicer na podlagi obveznih prijav pridelovalcev v količini vsakoletnega pridelka. Eventualno izgubo pri izvozu bo družba kriila iz svojih rezerv odn. iz prispevkov ki jih bodo plačevali trgovci z rižem za nakupljene količine. Ustroj tega monopola precej spominja na naš žitni režim.

— Ustanove za uboge onemogle obrtnike in trgovce, odnosno njih vdove. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani razpisuje za leto 1931. za uboge onemogle obrtnike in trgovce, odnosno njihove vdove ustanove po 150 Din. Prošnje naj se pošljejo Zbornici za TOI v Ljubljani do 1. decembra 1931. Priloži naj se, jim ob občinskem in župnijskega urada potrjeno dokazilo, da je prošilec obrt ali trgovino samostojno izvrševal, da sedaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog, oziroma da je prošilca onemogla vdova bivšega samostojnega obrtnika ali trgovca.

— Posredovanje pri nakupu in odprodaji olemenske živine v dravograjskem rezu. Na željo kmetovalcev reza dravograjskega bo vodil sreski žmetijski referent na Prevaljah evidenco o vsej plemenski živini v rezu, predvsem o kravah, bikih, telicah, merjaskah in plemenskih svinjah, ki pridejo v poštev za prodajo in nakup. Glede na gornjo evidenco naj prijavljajo vsak kuncen in prolaice živine po dopisnici svojo željo na nrelov: Sreski kmetijski referent na Prevaljah (sresko

načelstvo). Pri ponudbi vsake živine je potrebno navesti sledeče: tarost živine, ali je čistokrvna, teža, pri kravah: navesti tudi količino mleka na leto, pri mladih plemenskih merjaskah količino gnezdo in barva merjaska ali svinjice. Na gornji način bo nakup in prodaja živine zelo olajšana. Živali za zakol ne pridejo v poštev.

Borze

29. oktobra.

Na ljubljanski borzi so tudi danes ostali devizni tečaji skoro nespremenjeni. Dolar se je intervalarno ponovno dvignil in je tude pri nas nekoliko poskočil. Tudi Trst in Bruselj sta se po včerajšnji oslavitvi zopet nekoliko dvignila.

Na zagrebškem efekttnem tržišču se je vojna škoda držala na včerajšnji višini, vendar ni prišlo do prometa. V dolarskih papirjih prav tako ni bilo zaključkov, vendar je tendenca nadalje zelo čvrsta in se je 7% Blairovo posojilo okrepilo na 62—65 (včeraj 59—63), 8% pa na 66—67 (včeraj 63—66). Promet pa je bil v investicijskem posojilu po 65 in v begljskih obveznicah po 43.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2273.78 — 2280.62, Bruselj 784.29 — 786.65, Curih 1098.45 — 1101.75, London 215.71 — 223.21, New York 5604.76 — 5621.76, Pariz 221.06 — 221.72, Praga 165.86 — 166.36, Trst 287.97—293.97.

Zagreb. Amsterdam 2273.78 — 2280.62, Bruselj 784.29 — 786.65, London 215.71 do 216.13, Milan 287.97 — 288.87, New York kabel 5615.76 — 5632.76, New York ček 5604.76 — 5621.76, Pariz 221.06 — 221.72, Praga 165.86 — 166.36, Curih 1098.45 do 1101.75.

Curih. Beograd 9.05, Pariz 20.20, London 19.95, New York 513.50, Bruselj 71.40, Milan 26.45, Madrid 45.50, Amsterdam 207.15, Berlin 121.25, Dunaj 71, Stockholm 113.50, Oslo 111.50, København 111.50, Solija 3.70, Praga 15.10, Varšava 57.20, Budimpešta 90.025, Bukarešta 3.07.

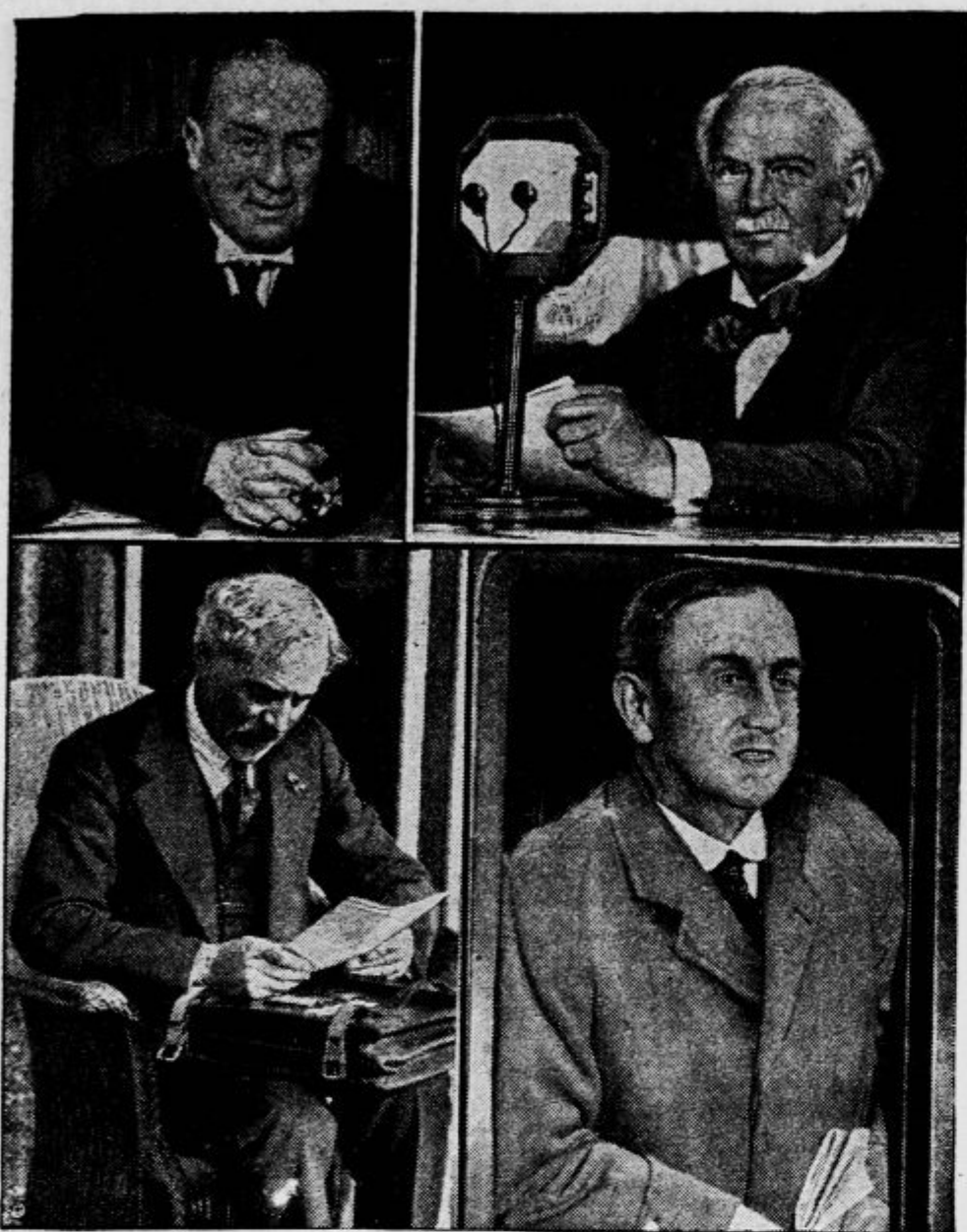
Effekti.

Ljubljana. 8% Blair 68 bl., 7% Blair 59 bl., Celjska 150 den., Kreditni zavod 195 den., Stavbna 40 den., Ruše 125 den.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma in kasa 280—295, investicijsko 64.50—65.50, 4% agrarne 42.50—43.50, 8% Blair 66—67, 7% Blair 62—65, 7% Drž. hip. banka 63 denar.

Iz življenja in sveta

Zmaga angleške narodne koalicije

Zgoraj levo: konservativci Baldwin, voditelj najmočnejše stranke nove vladne večine. Zgoraj desno: Lloyd George, načelnik liberalne stranke, ki zaradi bolezni ni mogel učinkovito poseči v volilni boj. Spodaj levo: Mac Donald, predsednik najmočnejše vladne večine, kar jih pomni angleška parlamentarna zgodovina. Spodaj desno: Henderson, vodja laburistične opozicije, ki je doživela pri volitvah strahovit poraz

Tutankamonova skrivnost

O njegovem življenju nam je le malo znano — Roparji v grobnici

Navzlic vsej znamenitosti, ki jo uživa Tutankamon po svetu, smo zelo malo poučeni o življenju in usodi tega egiptskega faraona. Iz skopih napisov in poročil, ki so se ohranila v njegovi grobnici, vemo, da je nastopil vladati kot 9-leten deček, umrl pa je že kot 18-leten mladenič bog ve pod kakšnimi tragičnimi okoliščinami. Ker mu njegova žena, mlada kraljica Nefretete, ni rodila živega moškega potomca, so nastale po njegovi smrti velike smešnje in zarote, faraon je postal nekdanji regent in Tutankamonovi veliki sobar Aj, tega pa je umoril kmalu Tutankamonov general Horemheb, ustanovitelj 19. dinastije.

Kako se je zgodilo, da je umrl Tutankamon brez moškega potomca, je skrivnost, ki je ne bomo morda nikoli razkrili. Dejstvo je, da so našli v njegovi grobnici trupelca dvojice očitno mrtvorjenih otrok, ki sta bila njegova otroka, a kako, da sta se ta otroka rodila mrtva, zaradi bolezni mlade kraljice ali nasilno zaradi kakšne politične intrige, tega ne bomo izvedeli nikoli. Po Tutankamonu je ostala le hči, princesa Ankezena-Aten, in to je hotela Nefretete poročiti s sinom hetitskega kralja, ta pa je ponudbo odklonil. To je skoraj vse, kar vemo o nesrečnem faraonu, razen tega, da je bil zelo pobožen in da je dal zgraditi v novi prestolnici, ki si jo je bil izbral, velika svetišča.

Carterjeva in Carnavonova ekspedicija, ki je odkrila njegovo grobnico v Dolini kraljev, je morala 5 let razkopavati teren, da je prišla do nje in v teh petih letih pa v poznejših devetih so odpravili preko 200 tisoč ton zemlje. To pove nazorno, kakšno ogromno delo je bilo treba izvršiti.

Vhod v grobnico so odkrili pod ostanke koč, ki je v Tutankamonovih časih rabila grobarjem. Po stopnicah so raziskovalci prišli do zapečatenih vrat in ko so te odprli, so po na pol zasuten hodniku dospeli do drugih zapečatenih vrat. V ta vrata so izvrtali luknjo, da bi mogli uiti strupeni plini, ki so se v teku tisočletij morda nabrali v grobnici. Tok vročega

zraka je udaril skozi to luknjo in ko so posvetili skozi njo s svečo, so zagledali v njenem plapolajočem soju prvih nedolžnih obrisov ogromnih zakladov, ki so potem po svetu vzbudili takšno senzacijo. Ko so končno stopili v to zakladnico, so precej ugotovili, da so jo bili obiskali že roparji kakšnih 10 ali 15 let po Tutankamonovi smrti in da so jo seveda temeljito opleni. Odnegli so gotovo do 60 odstotkov vseh dragocenosti, ostalo je bilo vse razmetano in deloma pokvarjeno. A še ta ostanek predstavlja nezasišani zaklad.

Tutankamonov sarkofag v posebni manjši dvorani je bil nedotaknjen. Krsta z mumi jo je ležala v dveh drugih krstah in ob čelu zunanje krste je bil ovit venec cvetic, ki so bile osušene, a so vendar ohranile svojo prvotno barvo. Howard Carter pripoveduje, da ga nič v življenju ni tako ganilo kakor ta venec suhih cvetic, ki jih je morda mlada, neotolažljiva kraljica položila tja pred več nego 3000 leti. Ob sarkofagu so našli vesla, s katerimi naj bi si mrtvi kralj pomagal preko divjih vrtincev do obrežja kraljestva mrtvih.

Praznovanje rojstnega dne v Ameriki

Kako praznujejo v Ameriki rojstne dneve, nazorno kaže pismo neke mlade Američanke, ki je pred kratkim slavila svoj 19. rojstni dan, pa pravi, da noče o takšnih »slavah« v bodoče nikoli več nič slišati. Zakaj?

Zato, »ker pomenijo rojstni dnevi v najboljše namizne prte vžgane luknje, prekucnjene svetiljke, lise na klavirju od topega se sladoleda, počeno vzmet v uri, ki jo je nekdo preveč navil, s parfemom obrizgano opremo, polomljen stol, ker je hotel nekdo na njem stoji opraviti slavnostni govor, mastne madeže na preprogi, ker so si gostje napovedali vojno s namazanimi kruhki. Ne oziraje se na to, da so sosedje nad spektaklom vpili vso noč...«

Japonski civilisti beže iz Mandžurije

Zaradi nejasnosti položaja v Mandžuriji so številne japonske družine zapustile mandžursko ozemlje in so zbežale z vsem svojim imetjem na Korejo. Slika kaže transport beguncev v Daljnem (Japonska Koreja)

Dobra taktična poteza

Angleška pošta uprava si je izmislila dobro in tudi zelo koristno potegavščino na račun radio »komarjev«. Nekega dne se je pojavil v listih naslikan in na londonskih ulicah osebno velik, zaprt avtomobil z velikansko anteno na strehi in še večjim napisom: »Ali je vaš radioaparar naznanjen?« In okvirna antena na strehi se je premikala sem in tja, kakor da »voha« v svoji bližini radio sprejemnike, od časa do časa se je avto ustavil pred kakšno hišo, dva moža v uniformi sta stopila k strankam in jih vpraševala: »Ali je vaš radioaparar naznanjen?«

Silna panika se je lotila vseh radio poslušalcev, ki so imeli slabo vest, kajti vse je bilo prepričano, da more skrivnostno vozilo res razkrivati nenaznanjene radioaparate. V nekoliko dneh se je poštne uprave samo v Londonu prijavilo okrog 10.000 oseb, ki so dotlej komarile, plačale so določene pristojbine, pošta je zaslužila velikanske vsote in razen tega je prišla na glas, da svojo stvar dobro zna. Kajti na skrivnostnem vozilu ni bilo ničesar, absolutno ničesar, kar bi moglo komarjenje spraviti upravičeno v strah. S tem vozom ne bi odkrili niti najnedolžnejšega detektorčka. Slaba vest je storila vse. In Anglija se sedaj na glas krohoče izborni potegavščini svoje poštne uprave.

Novi državni predsednik Peruja

Luis Sanchez Cerro, ki je bil izvoljen za novega državnega predsednika Peruja. Še pred njegovim nastopom je bil izvršen nanj atentat, ki pa se je ponesrečil

Poroka v angleški kraljevski hiši

V stari romantični cerkvi vasice Balcombe v Sussexu na Angliškem se je poročila, kakor smo že kratko poročali, edinka kraljevega tasta Earla of Athlone, lady May Cambridge, z gardnim stotnikom Henryjem Abelom Smithom. Ceremoniji je

kornost napram možu. To se je zgodilo v sporazumu z ženinom in duhovnikom, nevesta ima namreč eventualno pravico do angleškega kraljevskega prestola.

Novoporočenca sta prejela mnogo dragocenih darov in nevesta se je pri tem iz-

Cerkev v Balcombe, v krogu ženin in nevesta

prisostvovalo okrog 500 gostov, med njimi angleška kraljica Mary in angleška princesa Elizabeta. Poročni obred je izvršil 82-letni škof Carter.

Posebno pozornost je vzbudilo to, da so se v poročni formuli, ki je predpisana nevesti, izpustile besede, ki ji nalagajo po-

kazala za zelo praktično. Ni se dala presenetiti z darovi, temveč je v neki londonski veletrgovini vsakovrstnega blaga dala razstaviti knjigo, v katero je točno in obširno popisala vse svoje želje glede darov.

Dragocena brada

V majhni vasi blizu Milana je pred več nego tremi leti neki Savatini vlomil v hišo nekega kmeta in mu odnesel več tisoč lir. Malo pozneje ga je policija prišla — denarja sicer ne več — in sodniki so ga zaslišali za tri leta.

Te dni je mož odsedel svojo kazen, med katero je bil temeljito shujšal in se izpremenil. Zlasti dolga črna brada, ki mu je bila medtem zrastle, ga je tako izpremenila, da bi ga lastna mati ne spoznala več. In kaj je napravil ta falot?

Z denarjem, ki si ga je prislužil v ječi, si je kupil novo obleko, najel avto in se odpeljal h kmetu, katerega je pred tremi leti okradel. Izdal se je za zastopnika višjega državnega pravdnika in mu dejal, da ga takoj odpelje v ječo, če mu ne plača 10.000 lir za Savatinija, o katerem se je izkazalo, da je bil po krivem obdolžen tistega vlomca. Kmetič je bil tako prestrašen, da ni spoznal ptiča pod perjem in ker ni imel pri roki dovolj gotovine, je stekel k sosedu, da je končno zbral 10.000 lir, ki jih je izročil sleparju proti »uradnemu potrdilu«. In s tem denarjem je mož z dolgo, črno brado izgubil — bog ve kam.

LJUBLJANA
Mestni trg 9.

Iz obilne zaloge nudim v ugoden nakup moderne krznene plašče, ovratnike, boe itd.

NAJNOVEJŠA ŠTEVILKA

ilustrovane tedenske revije

„ŽIVLJENJE IN SVET“

vsebuje naslednje zanimivosti:

EVGENIKA (dr. Ivan Jurečko — s sliko). — ZMAGOSLAVJE TEHNIKE (Osip Di-mov). — YORKTOWN (150 let ameriške neodvisnosti — s slikami). — SKRIVNOST RAZVOJA. — SKALNI SAMOSTANI NA GRŠKEM (s slikami). — »NOVI SVET«. — SLIKE IZ ŽIVLJENJA IN SVETA. — SINJA DEMANTA (H. Picard — z ilustracijami Fr. Škodlarja). — POGREBNI OBČAJI PRI RAZNIH NARODIH (s slikami). — IZ ZGODOVINE VSAKDANJOSTI. — SPORTNI DUH V ANGLIJI (s sliko). — IDEALNA ŽENA (Olga Čehova — s sliko). — TEDENSKI JEDILNI LIST. — AKO ŠE NE VEŠ. — KARIKATURE. — ČRNOGORCI. — HUMOR V SLIKAH.

»ŽIVLJENJE IN SVET« izhaja tedensko in stane mesečno samo 8 Din. Naroča se pri upravi: Ljubljana, Knafjeva ulica 5.

Min. predsednik Laval v Beli hiši

Od leve: gospa Hoover, predsednik Hoover, min. predsednik Laval in njegova hči Josette (Po radio sliki iz Washingtona)

K Lavalovemu obisku v Ameriki

Poljski poslanik v Washingtonu Filipowicz, ki je precej ostro zavrnil netočno izjavo senatorja Boraha o krivici meja Nemčije in Madžarske nasproti slovanskim državam

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Pisatelj umorjen v Arabiji

Kakor poročajo iz Palestine, so neznanci umorili nedaleč od palestinske meje znanega danskega potopisca in avanturista Knuta Holmboja. Holmbo si je postavil za smoter svojega življenja proučevanje Arabije in je v ta namen priredil vanjo že celo vrsto uspešnih ekspedicij. Večkrat so ga zaprili kot boljševiškega agenta, a vedno so ga znova izpustili. Končno je pristopil k islamu, zaradi česar se je dala njegova žena od njega ločiti.

Pred nekoliko tedni se je odpravil na potovanje skozi Arabijo do Meke. Izbral si je pot, ki je zaradi roparskih rodov ena najnevarnejših. Ali so ga umorili roparji ali pa fanatični vabahiti, ki niso verovali, da je bil njegov prestop v islam iskren, doslej še ni znano.

K nemirom na Cipru

Sir Ronald Storrs, angleški guverner na Cipru

Žrtev vetra

V okolici Laona blizu Pariza se je dogodila tragična nesreča. Ravatelj nabavljalne zadrage v Soissonsu Collin je naredil izlet z lastnim letalom v spremstvu svoje sinah gospe Lebeau. Nepriznava no je pristati, a na tleh je veter dvignil letalo in ga zataknil v travnik. Potnika sta morala zlezti iz kabine navpično stoječega letala, kar je bilo dokaj nerodno. Ko je skočila gospa Lebeau na tla, se je zataknila padalo, ki ga je nosila na hrbtu, za ogrodje. Odprlo se je. Veter je takoj dvignil nesrečno ženo v zrak, jo nesel 600 m daleč in na vso moč treščil ob staro bukev. Obležala je s prebito lobanjo in bila takoj mrtva.

Iz uredniškega koša

Suha vas. V vasi je umrla neka ženska. Uradni organ, ki je točno izpolnil prijavo, je zapisal pod rubriko »Zadnji zdravnik«: Umrla je brez zdravniške pomoči.

Vsak dan ena

Temperatura.

»No, kaj pravite, ali bo lepo vreme?«
»Mislite? Pri meni je zmerom nevihta!«

SOKOL

Prosvetni razmah škofjeloškega Sokola

Sokol v Škofji Loki je s predsedniki dramskega, kulturno-prosvetnega, tehničnega in glasbenega odseka začrtal kulturnemu doživljanju jako živahno in tudi izbrano pot. Dober uspeh zavisi tako od sodelujočega članstva, kakor od občinstva, ki mora dati prosvetnim tvorcem vsaj moralne vzpodbude in krepitve za nadaljnje ustvarjanje. Priznamo, da ni posebno vzgledno, da se precejšen del članstva društvenim prireditvam nekoliko redno odteguje in da o ogromno delo visi na posameznih, postrastovalno agnih bratih in sestrah. Kdor smatra igro, predavanje, nastop za neprijetno breme, pač ni pravi Sokol in je bolj v napoto, ko v oporo.

Kulturno - prosvetni odsek bo imel do konca meseca več predavanj. Prijavili so se mnogi bratje, ki bodo predavali o najrazličnejših in aktualnih temah. Dr. Jože Rant bo govoril o higijeni zob, šef davčne uprave br. Adamič France pripravila nad vse presenetljivo predavanje »o drugih prebivalcih Škofje Loke, posebej bo govoril o komponistih, br. Zihler Janko bo obdelal smučanje, br. Horvat Rudolf idejno stran Sokolstva in dr. Gantar Janez strahote plinske vojne. Za prošnih je k sodelovanju tudi več predavateljev ZKD, ki so se že doslej na Škofjeloških tleh prav dobro izkazali. Kot popolna novost se uvede ure s pravilnicami za deca. Za lepo stvar vnete sestre bodo vodile naše malčke med škrate, vile, povodne može, pesoglavce in druge čarovitosti, ki pritegnejo mlade duše. V prepričanju, da mora biti Sokol tudi v ponašanju dober bosta seznanjala moški naraščaj s ciklusom predavanja o lepem vedenju br. Košca in Debeljak. Tudi letos se bodo vršili vsem telovadnim oddelkom nagovori, še prav posebno pa bratom-vojakom, ki naj misel Sokolstva zanesejo široko naše države. Prosvetni odsek je vzel v oskrbo vrhu tega četo v Retečah, kjer bo predavanje vsak drugi četrtek, do čim bodo v Škofji Loki ob sobotah. Predavanja je bilo dosedaj 4.

Gledališki odsek je doslej uprizoril »Peg, srček moj«, Na sporedu so še Remčevi »Užitkarji«, ki se že študirajo, burka »Trije vaški svetniki«, Bulovčeva »Bajka«, učimkovića »Bratje sv. Bernarda«, za božič »Peterčkov poslednje sanje«, zanimivi »Favna« in drama »Veleja«. Režiserji so br. Košca, Horvat, Berčič in Burdych, vsi poznani ljubitelji oderskih desk.

Pevski zbor v rokah br. Adamiča bo pokazal javnosti plodove svojega prizadevanja na akademiji 1. decembra in glasbenem večeru 13. decembra. Posebej se ustvarja oktet, izbrana glasova br. Sinka in Lege pa nam obljublja solo, koncertne točke. Nameravana je ustanovitev mladinskega pevskega in mešanega zbora s pritegnitvijo ženskih glasov. Tamburaši pridno vadijo in radi prislojijo k sodelovanju, kadar jih pozove Sokol.

Uprava kina bo preskrbela za zimo več kulturnih filmov, ki se bodo mladini in odraslim predvajali po znatno znižanih cenah. Nagovori bodo priložnostni. Narocen je film Skalašev »V kraljestvu Zlatoroga«, ki bo prav gotovo žel največji uspeh.

Vaditeljskemu zboru vzprijo naraščajočega dela manjka prednjakov. Društveni, 14-dnevni prednjaški tečaj v prvi polovici novembra bo skušal to vrzel izpopolniti. Sokolstvo se bo obdelalo z idejno, zgodovinske in tehnične strani, mnogo pa se bo delalo praktično. Sokolu je zagotovljen vaditelj iz svezne šole br. Majnik.

Prosvetno življenje v škofjeloškem Sokolu bo vse meseca jako živahno. Tako je prav, ker je Škofja Loka središče vsega sokolskega pokreta v škofjeloškem okraju, ki je za Tyršev nauk posebno trd in graven.

Sokolstvo v Ljubljani. V Ljubljani deluje sedaj šest sokolskih društev in sicer matično društvo Ljubljanski Sokol, ustanovljen 1903, Sokol II. na Taboru, ki bo praznoval 1. 1932 25 letnico ustanovitve, Sokol III. za Bežigrad in sever Ljubljano ter Sokol IV., ki združuje dolensko stran mesta. Sokol v Šiški je bil osnovan 1902, ter je drugo najstarejše društvo v Ljubljani. V neposredni bližini mesta pa delujejo še društva Moste in Stepanja vas na vzhodu, Ježica na severu, Zgornja Šiška in Št. Vid na zapadu ter Vič na jugu. Tudi to so razmeroma krepke edince. Ljubljanski Sokol ima zelo lepo telovadnico v Tivoliju, Sokol I. ob svojem domu na Taboru, Sokol II. in III. in Sokol v Šiški imajo lastno telovadnico, medtem ko Sokol IV. znanokrat še nima svojega prostora. Lasten krov imajo društva Sokol I., Šiškarji pa si ga grade.

Sokolsko društvo Gornja Radgona. Prosvetni odbor si je pod vodstvom br. Müllerja zasnoval pester program za zimo. Z obveznimi predavanji vsak mesec so že pričeli. Prvo zanimivo obvezno predavanje za vse članstvo je imel dne 14. t. m. v šoli tajnik br. Danilo Pahor o Sokolstvu in sokolski misli. Drugo predavanje bo imel v začetku novembra okolišni prosvetar iz Ljutomerja br. Karbaš, nakar bodo sledila nadaljnja. Dramski odsek pod vodstvom br. Pahorja predvideva za bodočo sezono Nušičevo »Sumljivo osebo«, Anzengruberjevo »Slabo veso«, Tučičevo »Golgota«, Molnarjevo »Vraga«, Schöneckovo »Otroško tragedijo« ter ponovitve predstave »Nico-demi - Ostanek«. Razen tega se bodo uprizorile vsaj dve otroški predstavi »V kraljestvu palčkov« in »Snežulčica«. Poskrbljeno pa je tudi za izobražbo šolskega naraščaja: vsako nedeljo dopoldne od pol 11. do pol 13. se vršijo sestanki dece začasno in društveni sobici na Spodnjem Grisu. Tehnični odsek se pripravlja za proslavo sokolskega praznika 1. decembra. Da omogoči telovadbo ostalih oddelkov v zimski dobi, je sklenil najeti začasno večjo sobo. Določen pa je bil tudi ožji odbor, da prouči vprašanje za-

radi eventualne postavitve zasilne primitivne telovadnice, v kateri bi se lahko vsaj v zimski dobi zbiralo članstvo in gojilo telovadbo.

Lužiški »Sokolski listi« so prinesli izpod peresa br. Martina Novaka, poznanejšega sokolskega delavca in umetnika Leo Članek o Tyršu kot ustanovitelju Sokolstva. Isti pisatelj je pričel prevajati v lužiško srbsko tudi najznamenitejši Tyršev članek: Naša naloga, smer in cilj. Razveseljuje je, da se je tudi med lužiški študenti pojavila misel jakejšega udejstvovanja v Sokolu. Lužiško Sokolstvo je važen faktor v nacionalnem življenju te najmanjše veje Slovanstva.

Zveza delavskih telovadnih edinic v ČSR je štela konec leta 1930 1220 društev s 136.150 pripadniki in znaša prirast v preteklem letu 120 društev in skoraj 20.000 pripadnikov. Članov je bilo 51.857, članic 12.364, naraščajnikov 7133, naraščajnice 9011, dečkov 25.228 in deklic 26.404. Vse kategorije so narasle, največji je napredek pri članih, deklich in deklicah, najmanjši pri naraščaju. Češkoslovaške delavske telovadne enote imajo med delavstvom še konkurenčno organizacijo: Federacijo proletarske vzgoje, ki je bila do nedavna celo jača od DTJ, vendar pa je zaradi politične ekstremnosti zadnje leto mnogo izgubila na številu pripadništva, ki se je rašče oklenilo resnejših DTJ.

Sport

Priprave za zimski sport na Gorenjskem

Jesenice, 26. oktobra.

V nedeljo se je vršila v kavarni Čop na Jesenicah seja širše uprave Gorenjskega zimskega podsaveza, ki je bila izredno lepo obiskana. Razprave so bile izredno živahne, znak, da je med člani uprave mnogo dobre volje in smisla za razvoj zdravega in privlačnega sporta v naših krajih.

Razpravljalo se je o spremembi pravil JZSS, o končnoveljavni določitvi teritorija in o kompetenci poslovanja GZSP ter so bili sklenjeni tozadevno važni sklepi. Načelnik tehničnega odbora inž. Janko Janša je poročal, da so dosle že številne prijave za zimske sportne prireditve klubov in društev, ki se bodo vršile na teritoriju podsaveza, tako da so vse nedelje od 8. januarja do aprila zasedene. Manjkajo še prijave sokolske župe, saveza in zunanjih klubov, zato se pozivajo, da se prijavijo čim prej, da ne bo nesporazumljenj.

Pozimi se bo priredilo več tečajev za začetnike in izvežbane smučarje, poseben tečaj za smučarje, ki naj bi vezbali mladinske oddelke in tečaje za sodnike vseh panog zimskega sporta.

Da prodre zimski sport v vse plasti našega naroda, se bo posvetila vsa skrb našim mladim, ki naj se uvede v ta lepi in zdrav sport. Pozvana so vsa društva, klubi in odseki, da osnujejo mladinske zimske sportne odseke. Banski upravi je bila poslana spomenica s predlogom, da se telesa na vzgoja šolske mladine izpopolni v toliko, da bo mladina imela v zimskih mesecih priliko prirediti v učnih urah smučarje izlete in se vezbati v zimskih sportnih panogah pod vodstvom svojih učiteljev. Da se vzgoji močan kader učiteljev smučarjev, naj se da učiteljem v zimskih mesecih priliko, da posejajo smučke tečaje, tako da bo šolska mladina vezbala pod večjim vodstvom svojih učiteljev-smučarjev.

Uvedeni so tudi strožji pogoji za verifikacijo članov, organizacija velikih podsaveznih sankskih tekem na Jesenicah je poverjena jeseniški »Skali«. Iznesle so se tudi pritožbe zaradi planinskih koč v Triglavskem pogorju, kjer so nekateri planinci komodno sedeli in ležali v kočah, tekmovalcem smučarjem pa se niso odprle kočice, ali pa se jim sploh niso nudile udobnosti, ki so jih bili deležni izletniki in smučarji. Glede finančnih strani podsaveza, ki niso baš rožnate, je bilo sklenjeno apelirati za pomoč na vse, na razvoju zimskega sporta najbolj zainteresirane kroge. Vse te začetne težkoče pa bo podsavez, ki mu stojijo na čelu osebnosti z bogatimi izkušnjami, dobro voljo in vztrajnostjo za izvedbo začrtanega programa. gotovo prebrodil.

Službene objave LNP

(S seje p. o. 28. t. m.)

Navzoči: gg. Kuret, Novak, Accetto, Berdaja, Zupanc, Pivk, Kovac.

Ker je SK Rudar, Hrastnik, odigral obe poskusni tekmi, se predlaga u. o. za časovnega člana. Upravnemu odboru se predlaga SK Jadrani, ker ni postavil predpisanih rediteljev pri tekmi Jadrani: Primorje II. 25. t. m.

Kazenskem odboru se predlaga igralca Seyfert Viktor (Rapid) in Janžekovič Valac (Maribor). Z ozirom na sodniško poročilo o tekmi Rapid: Maribor 25. t. m. se poziva MO. Maribor, da imenovana igralca zašliši in pošlje zapisnik o zaslišanju do prihodnje seje. Nadalje igr. Por. Anton (Hermes) z ozirom na sodniško poročilo o tekmi Hermes rez. : Slovan rez. 25. t. m. igr. Jamnikar Maks (Svoboda, Vič) na podlagi sodniškega poročila o tekmi Korotan : Svoboda, Vič 18. t. m. Upravnemu odboru se predlaga SK Svoboda, Lj., ker ni oddal postave moštva na predpisani tiskovni pri tekmi Jadrani : Svoboda II. 25. t. m.

Pozivajo se klubi, da plačajo sodniško takso 20 Din in sicer Slovan in Hermes ss. g. Brevvarju za sojenje tekme Hermes 25. t. m., Korotan in Svoboda, Vič ss. g. Brevvarju za sojenje tekme 18. t. m., Sparta in Svoboda, Vič ss. g. Dolinarju za sojenje tekme 25. t. m. Poziva se SK Korotan Lj., da javi do prihodnje seje eventualne zadržke proti verifikaciji igralca Jenka Viktorja za drug klub.

Verifikacija se s pravom nastopa dne 7. novembra za Hermes : Bardutzky Robert, Poženel Valentin, za SK Rapid, Maribor : Koritčič Emerik, Sanghammer Oto, Žižek Božo, Čerče Viljem, Gomol Stanko, Gorican Edvard, Gomol Marian, Heber Herbert, za Slovan, Lj. Zavrli Rudolf, Grandon Alfonz, za NSK Sparta, Lj. Čemažar Ivan.

Danes ob 19. seja k. o. LNP v palači Delavske zbornice. Vabijo se ob 19.15 igr. Kosmač Ludovik, Oven Anton, Brar Ivan (vsi SK Jadrani), Pungarčar Zane, Bežan

Naznanjam

cenjenemu občinstvu, da bom OTVORIL v soboto, dne 31. oktobra v Rožni dolini, cesta 15, št. 26

podružnico mesarije

Imel bom na zalogi vse v to stroko spadajoče prvovrstno blago po najnižji ceni.

Priporočam se za obilni poset

FRANC DOLNICA

mesar, Solski dvored.

Emil (oba SK Grafika) ter g. Brumen Maks (SK Grafika) kot priča, ob 19.30. Varšek Milan (SK Ilirija), ob 19.45. Pogar, Jamnikar Maks (oba SK Svoboda, Vič), Por. Anton (ZSK Hermes). — Tajnik II.

Službeno iz LNP. Pozivajo se prvovrstni ljubljanski klubi in SK Korotan, da se udeležijo po svojem zastopniku današnjega sestanka ob 18. v Del. zbornici. Dnevni red: Razprava o prv. tekmovalni rezerv. — Tajnik I.

Poljeki o naših nogometistih. »Sportovny Pregled« piše o jugoslovensko-poljski tekmi: Premagali smo močno in znano nogometno moštvo, ki je v Evropi in Južni Ameriki pokazalo svoje zmoglosti. Najboljši del jugoslovenskega moštva je bil napad, ki je bil hiter, gibčen in nevaren za poljski gol. Predsednik poljske nogometne zveze, general Bonca Uzdevski je dal tisku izjavo, kjer naglašja, da je bila poljsko-jugoslovenska tekma zelo lepa in da sta se obe moštvi borili z veliko energijo.

Redna glavna skupščina JNS se bo vršila najbrž 13. decembra. Do takrat bo končano tudi državno prvenstvo. Letošnja skupščina bo, kakor se zdi, potekala precej mirno, ker na dnevnem redu ne bo vprašanj, ki bi razburjala duhove.

TSK Slovan. Drevi ob 20. seja nogometne sekcije pri »Sokolu« (lovska soba). Vabijo se gg. Bucik, Skrlavaj, Grm in Globelink.

Iz življenja na deželi

CERKNICA PRI RAKEKU. Dramski odsek Sokola je uprizoril v nedeljo 15. t. m. šaloigro »Glavni dobitke«. Podana je bila igra prav dobro, za kar gre zaslugi predvsem režiserki gđ. Rudolfov. Prireditelj je bila klub zelo slabemu vremenu dobro obiskana. Naš Sokol je, kakor smo videli, dobro preskrbljen s spretnimi igralci. Sedaj študira druga skupina novo šaloigro »Na ogledih pod režiserjem g. Fapičem. Ta igra bo uprizorjena v prvi polovici drugega meseca.

GORNJI GRAD. 15. novembra bo naš Sokol uprizoril mladinsko veseloigro v treh dejanjih, ki jo je spisal Josip Narbok. Iz posebne prijaznosti bo v igri sodeloval Ljoni, najlepši pes Jugoslavije. Začetek ob 4. popoldne.

MEŽICA. Dne 25. t. m. je obhajal šahovski klub v Crni svojo štiriletnico. Ob tej priliki se je odigral turnir z letos ustanovljenim šahovskim klubom v Mežici. Nastopilo je po 16 članov od vsakega kluba in si je Mežica priborila zmago v razmerju 20 in pol točk proti 11 in pol točke. Vsekar moramo pozdraviti zanimanje, ki se širi do te lepe igre zlasti med rudarji v Mežici. Naj bo ta zmaga, ki si jo je klub izvojeval v Crni, vzpodbudna za nadaljnje študiranje in izpopolnjevanje na tem polju. — Poverjenike posle: naročitve naših listov, oglašje, reklame, osmrtnice, je prevzel za Mežico in okolice g. Vovčina Stanko na Poleni. Istotam lahko še do 5. novembra plačate članarino za Vodnikovsko družbo v znesku 20 Din.

LJUTOMER. Kmetijska nadaljevalna šola v Ljutomeru, ki jo je v preteklem šolskem letu posečalo lepo število kmetijskih mladeničev, prične, čim bo slabo vreme onemogočilo kmetijsko delo, pouk v drugem tečaju. Zato vabi vse kmetijske mladeniče iz občin Ljutomer, Slavnjaka, Stročje vasi, Presike, Kamensčaka, Čezanjevcev, Stare ceste, Brančevcev, Noršincev in Ovena, ki so lani posečali prvi tečaj, naj se javijo do 4. novembra pri svojih županstvih in 8. novembra ob pol 9. v pisarni meščanske šole, kjer bo vpisovanje. Pouk bo zopet ob četrkih in sobotah od 2. do 5. ali do 6. Predavali bodo isti predavatelji kakor v preteklem šolskem letu. Sprejmejo pa se tudi kmetijski mladeniči stari 16 let, ki se niso posečali prvega tečaja, ker je učna snov razdeljena tako, da letos lahko poslušajo drugo polovico snovi, naslednje leto pa prvo polovico, ki se je obravnavala v preteklem šolskem letu. Tudi ti naj se javijo pri županstvih in pri vpisovanju. Pouk bo brezplačen. Od učenec se bo samo zahtevalo, da redno prisostvujejo pouku. Vsa mladeniči, ki je lani posečali solo, naj med svojimi tovariši poagitrta za čim večji poset šole.

Nenavadna smrt

Celje, 29. oktobra.

Pred dnevi je nastal v vasi Polže pri Novi cerkvi prepir med 60 letno zasebno Katarino Karilnikovo in njenimi sosedi. Prišlo je tudi do prerivanja in je Kadirnikova padla na tla. Morali so jo odnesti v posteljo, včeraj zjutraj pa je nepričakovano umrla.

Sosede so bili osumljeni, da so povzročili njeno smrt s tem, da so jo pahnili na tla. Sodna obdukcija trupla pa je ugotovila, da je imela Kadirnikova zaradi padca le majhno podplutbo na glavi in da je umrla zaradi hude pljučnice. Uvedena preiskava proti nedolžnim osumljencem je bila seveda takoj nato ustavljena.

Požar na Vrhu

Krašnja, 29. oktobra.

Sinoči okoli 20. ure je izbruhnil požar v vasi Vrh, ki leži v hribih, urohoda od Krašnje. Posedniku Jožetu Burji je pogorelo gospodarsko poslopje, hlev s podom in svinjakom ter več strojev z motorjem. Živino so pravočasno rešili, vse drugo je zgorelo. Škoda je velika in tembolj občutna, ker je bil lastnik zavarovan le za 800 dinarjev.

K požaru so takoj prihiteli gasilci iz Krašnje in Smartnega v Tuhijski dolini, vendar s slamo kritega poslopja ni bilo mogoče rešiti, pač pa so pomagali obvarovati blizu stoječa, s slamo krita poslopja, ki so bila v veliki nevarnosti. Da ni postala nesreča mnogo večja, se je zahvaliti naključju, da je neprestano deževalo in ni

bilo vetra. Posednik Dragar si je pri reševanju hudo poškodoval roko. Kako je nastal požar, še ni natanko ugotovljeno, govori se pa, da ga je zanela zlobna roka.

GLEDALIŠČE

LJUBLJANSKA DRAMA.

Začetek ob 20.

Petek, 30.: Zaprtlo.

Sobota, 31.: Prilijeje in prvo nadstropje. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

LJUBLJANSKA OPERA.

Začetek ob 20.

Petek, 30.: Zaprtlo.

Sobota, 31.: Damski lovec, Car se da fotografirati. D.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.

Petek, 30.: Zaprtlo.

Sobota, 31.: Zemlja smehljaja. B.

V soboto zvečer bo uprizorila drama po znanih cenah Nestrojevo burko »Prilijeje in prvo nadstropje« v režiji prof. Sesta in v običajni zasedbi. Ta tipična dunajska veseloigra izvrstno zabava občinstvo. Ker so cene znižane, obisk tem topleje priporočamo. — Opera pa bo jutri zvečer ponovila francosko igro gest, opero in balet »Damski lovec in enodejanka« Car se da fotografirati. »Damski lovec« je prav za prav šahovska igra, vrsta pantomimskih prizorov, prikazujočih vojno in ljubezen. Vse dejanje je povezano z močnim sodelovanjem belega lovca, ki tudi v šahovski igri da življenje za Belega kralja. »Car se da fotografirati« pa je moderna opera. Predstava je za red D. Abonente reda C opozarjamo, da zaradi spremembe repertoarja dobe predstavo prihodnji teden.

Dve premijeri. V začetku novembra bo v drami krasna predstava Golarjeve veseloigre »Dve nevesti« v režiji gosp. Lipaha, opera pa pripravila veliko Konjovičovo delo »Kostanec« v režiji ge. Fromanove iz Zagreba.

Radio

Izvrleček iz programov

Petek, 30. oktobra.

LJUBLJANA 11.30: Pravilna izgovarjava slovenščine. — 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 17.30: Salonski kvintet. — 18.30: Predavanje za gospodinjce. — 19: Francoščina. — 19.30: Potovanje po Nemčiji. — 20: Sokolsko predavanje iz Beograda. — 20.30: Koncert iz Beograda. — 22.30: Napoved časa in poročila.

Sobota, 31. oktobra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 17.30: Salonski kvintet. — 18.30: O kulturnem filmu. — 19: Angleščina. — 19.30: Narkotična poživila. — 20: Govor ministra I. Hribarja. — 21: Koncert gosp. Likovića. — 21.30: Klavir in harmonika. — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Slovenski vokalni kvintet.

BEograd 10.30: Plošče. — 12.05: Radio-orkester. — 17: Narodna glasba. — 20: Koncert iz Zagreba. — 21.30: Poročila in lahka glasba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Popoldanski koncert. — 20.30: Koncertni večer. — 22.40: Lahka glasba. — PRAGA 19.20: Godba na pihala. — 20.30: Jazz na dveh klavirjih. — 20.45: Program iz Prage. — VARŠAVA 17.30: Koncert mladih talentov. — 20.15: Orkestralni koncert. — 22.10: Klavirski koncert. — 23: Ples. — DUNAJ 11.30: Koncert orkestra. — 17: Dunajska glasba. — 19.45: Operetni večer. — 22.45: Godba za ples. — BERLIN 20.30: Po-

VI 23504/31—1

12957

Razpis

MESTNO NAČELSTVO v Ljubljani nabavi za mestno priprego:

ca. 33.000 kg zdravega, suhega, rešetanega ovsa za takojšnjo dobavo ter
ca. 30.000 kg zdravih, suhih, srednjih pšeničnih otrobov za sukcesivno dobavo ca. 2.500 kg vsakega meseca v letu 1932.

Natančnejši zavedni pogoji se dobe pri mestnem gradbenem uradu v Ljubljani, Solski dvored 2/II., po Din 10.—

Ponudbe s priloženimi vzorci je kolkovati z Din 100.— in jih vložiti v mestnem gradbenem uradu najkasneje do 6. novembra 1931 do 11. ure dopoldne.

MESTNO NAČELSTVO V LJUBLJANI,

dne 28. oktobra 1931.

Župan in mestni načelnik: Dr. Dinko Puc I. r.

Harmonike

Izdeluje nove in sprejema vse glasbene instrumente v popravilo Janez, Ljubljana, Bohoričeva 9. 183-26

Telefon 2059

Premog suha drva
Vojak, Bohoričeva 8, I.

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjlim očem »Clavén« je mast

Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz vseh glavnih skladišč. Čuvajte se ponaredit! 801

M. Hrnjak

lekarnar — Sisak

ljuden lovski koncert. — 22.30: Plesna glasba. — KÖNIGSBERG 16.15: Lahka glasba. — 19: Zborovski koncert. — 20.30: Prenos iz Berlina. — MÜHLACKER 17: Prenos orkestralnega koncerta iz Wiesbadena. — 18: Orkester mandolin. — 19.45: Prenos opere iz Dunaja. — 22.30: Plesna glasba. — BUDAPEŠTA 12: Orkestralni koncert. — 17.25: Lahka glasba. — 19.30: Prenos opere »Lakméc« iz gledališča. — Koncert ciganske kapele. — Ribi 17.30: Vokalni in instrumentalni koncert. — 20.10: Plošče. — 21: Operetni večer.

KURIVO:

PREMOG in DRVA nudi po konkurenčnih cenah Rudolf Velepčič, trgovina s kurivom Ljubljana VII., Sv. Jerneja cesta 25.

L. MIKUŠ

Mestni trg 15
Tovarnica dežnikov,
saloga sprehajalnih
palic —

IZJAVA

Podpisani Kalan Viktor, posestnik in gostilničar v Ljubljani, Poljanska cesta, izjavljam, da je bilo zdravljenje mojega zmrlega šletnega sina Viktorja povsem pravilno in povsem odgovarjajoče predpisom zdravniške vede.

Vse moje tozadevne trditve, da bi bil zdravnik, kateri je zdravil mojega sina, kriv njegove smrti, so neresnične in brez kake podlage ter naravnost izmišljene.

Vse te trditve izrecno preključujem in bodi ta preključitev zdravniku, ki je z vso vestnostjo zdravil mojega sina.

Obenem se zdravniku zahvaljujem, da je odstopil od kazenskega preganjanja in me s tem rešil občutne kazni.

Ljubljana, dne 30. oktobra 1931.

12955

KALAN VIKTOR

Državna

razredna

Iloterija

Zrebanje srečk za

